"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suv. Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 15 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 10 d. BALANDŽIO, (April), 1908 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskalijoj vėl kalba apie pasitraukimą nuo vietos Maskolijos ministerių pirmininko Stolypino, kadangi mat jis negali įtikti reakcijonieriams, nė carui. Reakcijonieriams jis rodosi per daug liberališku, nuolankiu; jie mano, kad jis su revoliucijonieriais per šveliniai apsieina, o per tai jie įgauna vis didesnę drąsą; dėl Stolypino neva liberališkumo valdžia revoliucijos neįstengia galutinai suvaldyti. Revoliucijiniai apsireiškimai, nors juose jau pliano ir nematyt, žinoma, ne patinka ir carui, o jį dar prieš Stolypiną sukelia reakcijonieriai, ypač gi su jais besilaikanti caro giminės kunigaikščiai. Žinoma, Stolypin ne užganėdina nė Maskolijos gyventojų, kadangi ir Maskolijai jis daugiau blogo negu gero padarė: visas jo darbas, kokį nuveikė, apsirubežiuoja: susiaurinimu žmonių teisių ir persekiojimu laisvės. Bet ir to ne mokėjo jis kaip reikiant atlikti. Su revoliucija jis kovojo teip kaip bulius su jį erzinančia raudona skraiste augštai pakabinta. Todėl, jeigu Stolypinui atseis nuo ministerių pirmininko vietos pasitraukti, nieks jo nesigailės, nesigailės nė artymiausi jo draugai, nes ant jo visi apsiriko. Stolypin nieko pastovaus, tvirto ženklo savo buvimo ne paliks, ne paliks nė žymaus atsiminimo. Jis sėjo ne kokią nors sėklą, blogą ar gerą, bet pelus, o pelai nė jokio vaisiaus ne išduoda. Maskolija turėjo ne mažai ministerių; nors terp jų ne daug buvo sumanių, dorų gal visai ne buvo, bet ir jų eilėse mažai yra tokių, kurių valdymo buvas butų teip menkos vertės kaip Stolypino. Todėl jo pasitraukimo nuo vietos nieks ne atjaus.

Jis bandė jau visokių valdymo budų, bet ne vienas nepasisekė. Iš pradžių bandė nuolankumo. Antroje dumoj nuolatai kalbėjo, jog nori su duma darbuotiesi krašto gerovei, bet dumos darbus teip supainiojo, kad nė joks jos svarbesnis užgyrimas ne galėjo įsikunyti, nes to neleido Stolypin ir kiti, už jo pečių stovinti biurokratai. Paskui bandė dumos visai ne paisyti, pats laužė teip karštai ginamas pamatines teises, jeigu tik jos kuom nors kriepėsi prieš biurokratų sauvalią. Žmonių neužganėdinimą Stolypin tildė kalėjimais, kartuvėmis ir ištrėmimais, persekiojimais laikraščių, susirinkimų ir žodžio laisvės. Bet ir tuom negalėjo nė vienos pusės užganėdinti: biurokratams ir reakcijonieriams kartuvių rodėsi per mažai, o toliau nuo biurokratų stovintiems karės laiko teismai su kartuvėms erzino dar labiau; išvaikymas antrosios dumos ir aprubežiavimai ir tai sauvališki, rinkimo teisių nuo valdžios atstumė visus toliau nuo jos stovinčius, iš jos nesinaudojančius. Bet ir biurokratų tas užganėdinti negalėjo, nes duma, nors ir prilankiausia biurokratams, visgi jos darbus turi tiesą prižiurėti, nuo ministerių reikalauja pasiteisinimų ir aiškinimų, o pirma nieks nuo jų pasiteisinimų reikalauti negalėjo. Jie manė, kad Stolypin valdymo budą sugrąžis į senas, neaprubežiuotos biurokratų sauvalios vėžes, bet tas pasirodė negalimu.

Taigi Stolypin niekam gero padaryti ne mokėjo ir be abejonės nė ne mokės. Jis neištrauks Maskolijos iš purvyno, į kurį biurokratai ją įstumė, nes tam reikia daug protingesnių ir doresnių už Stolypiną. Veidmainiavimais žmonis ne ilgai galima vilioti. Žmonės veidmainiavimus pradeda suprasti, o Maskolijoj turi suprasti dar greičiau negu kitur, nes čia valdžios tarnai niekada nė gerų norų neturėjo, žmonis ramino arba veidmainiavimais, viliojimais, arba žiaurumu. Jeigu gi Stolypin ant urėdo iki šiol dar laikosi, tai ne dėlto, kad jis kam nors butų reikalingu, ne dėlto, kad nuo jo kokia nors partija ko gero dar lauktų, bet vien todėl, kad nėra kam jo vietos užimti ,kad nėra norinčių iškabinti Stolypino išvirtą košę. Stolypiną dar palaiko ant urėdo ir negauta iki šiol užrubežinė paskola. Ją, žinoma, užgirs dabartinė reakcijonierišką dumą, tik užrubežių bankininkai gali nepasiganėdinti užgyrimu tokios dumos, kuriai ne pritaria Maskolijos žmonės, o per tai jį jų nuraminti negali. Jeigu gi negalima bus gauti užrubežiuose paskolos, tai atseis, kaipo visai nereikalingą, vien monyjimui užrubežių bankininkų sušauktą dabartinę reakcijonierišką dumą, visgi iš iždo ištraukiančią kelis milijonus rublių, paleisti namon. Bet su išsiskirstymu trečiosios dumos, be abejonės turėtų pasitraukti kaipo teipgi nereikalingas, ir jos sutvarkytojas Stolypin. Tąsyk jau ir caras pamatyti turėtų, jog Stolypin negali iš purvyno ištraukti sostą, į kurį, išvaikydamas žmonių dumą, pats jį įklampino.

Bet ir dabartinė duma, nors joje persvara menkos doros reakcijonierių rankose, kartais priverčia ministerius daryti tą, ko jie nenori. Taigi aišku, kad net reakcijonieriai visgi dar doresni už tulus Stolypino ministerijos ministerius. Štai susirinkime 6 dieną kovo duma privertė vaizbos ministerį prašalinti nuo vietos savo vietininką Aleksiejevą. Biudžeto komisija pagazdino vaizbos ministerį pagarsinimu viešai apie visą netvarką ministerijoj, jeigu Aleksiejev ne bus prašalintas. Ministeriui ne liko nieko daugiau, kaip išpildyti dumos reikalavimą. Jis mat pabugo, kad žmonės neišgirstų apie netvarką viešpatautančią ministerijoj.

Kelių ministeris padavė dumai sumanymą padirbti naują geležkelį rytinėj Siberijoj, išilgai upės Amuro, kuris bėgs parubežiu terp Mandžiurijos ir rytinės Siberijos. Padirbimui to geležkelio reikalaujama 240 milijonų rublių.

Caras išvaikė Finlandijos seimą, kadangi jame buvo per daug socijalistų atstovų ir per tai seimas priešinosi caro Finlandijos maskolinimo politikai. Naujasis seimas susirinks piutės mėnesyj, bet ar jis bus nuolankesnis, ar pildys vien caro paliepimus, tą pamatysime po rinkimų.

PORTUGALIJA.

Portugalijoj atsibuvo rinkimai parlamento atstovų. Mat prieš užmušimą karaliaus, ministerių pirmininkas Franco, kaip ir Stolypin, išvaikė parlamentą ir valdė kraštą be žmonių atstovybės, be parlamento. Naujasis karalius pažadėjo sušaukti parlamentą, leisti gyventojams rinkti savo atstovus prižiurėjimui rando.

Laike rinkimų sostapilėj Lissabonoj buvo smarkios riaušės. Rinkėjai respublikonų ir socijalistų partijų kėlė neprilankias karaliui demonstracijas. Vaikymui minių buvo pašaukta kariumenė. Kareiviai, be jokio persergėjimo pradėjo žmonės vaikyti durtuvais, o kad jie ne spėjo greitai pasitraukti, griebėsi šaudymo. Žmonės, besigindami, metė į kareivius akmenims. Gatvės papludo krauju, bet kiek žmonių užmušta, tikrai nežinia. Laikarščiams uždrausta garsinti savo žinias, turi pasiganėdinti vien valdžios suteiktoms.

Paskui minios užpuolė ant prilankių randui laikraščių redakcijų, bet kariumenė ne leido. Ji šaudė į žmonės, kur tik jie bandė rinktiesi. 6 d. kovo ant gatvių atsinaujino kariumenės susirėmimai su žmonėms. Kiek išviso žmonių užmušta, nežinia. Randas paduoda, buk susirėmime 5 d. kovo užmušta 7 ypatos, o sužeista su viršum 100, bet manoma, kad kareivių žiauromo aukų buvo daug daugiau.

ANGLIJA.

Dėl sunkios ligos pasitraukė nuo vietos Anglijos ministerių pirmininkas Campbell — Bannerman su juom, žinoma, pasitraukė ir kiti ministeriai. Kadangi ir Anglijos karalius lankosi dabar pietinėj Prancuzijoj, tai Anglija liko be valdžios. Iždo ministeris Asquit iškeliavo į Prancuziją pas karalių. Jam be abejonės bus pavesta sutverti kitą ministeriją. Karalius turės sutrumpinti savo besivažinėjimą Prancuzijoj ir sugrįž Anglijon subatos dieną. Parlamentas teipgi išsiskirstė. Jis vėl susirinks patikti naujus ministerius 14 d. balandžio.

VOKIETIJA.

Vokietijos kancleris Buelow, 6 d. balandžio, atlankė Austrijos ciecorių. Paskui jis atlankys Italijos karalių, jos užrubežinių reikalų ministerį Tittoni; atsilankys ir pas popiežių, kurio pagelbos, matyt, Vokietijos randui reikia jo kovoj su lenkais. Paskui Buelow keliaus ant salos Korfu, kur yra dabar Vokietijos ciecorius ir jam išduos raportą apie pasekmes kelionių. Matyt jo kelionė turi gana didelę politišką svarbą.

Vokietijos parlamentas priėmė antrame skaityme rando sumanymo 7 skirsnį, apie susirinkimus. Sulyg to skirsnio, visokiuose viešuose susirinkimuose Vokietijoj turi but vartojama vien vokiška kalba: susirinkimams, kuriuose vartojamos kitokios kalbos, reikia pirm laiko išprašyti valdininkų leidimą.

MANDŽIURIJA.

Mieste Mugdėne pulkas japoniečių įsiveržė į amerikonišką konsuliatą, ir turėdami asabišką piktumą, sumušė tulus iš čiabuvių konsuliato urėdninkus. Užpuolikus suėmė chiniški policistai ir perdavė Japonijos konsuliui. Užpuolimas ant konsuliato yra įžeidimu Amerikos; ji, be abejonės, pareikalaus nuo Japonijos perprašymo.

Chinuose varoma toliau agitaciją prieš Japoniją; pradėjo boycotuoti japoniškus išdirbinius. Kantone veik kas dieną atsibuva susirinkimai, kuriuose reikalaujama boycotavimo japonišką išdirbinių.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Naktį, į vasario 4 d., pakarta Icek Flask ir Juozas Danilov, kuriuos sausio 31 d. Viliniaus karo apskričio teismas pasmerkė miriop už penkių žmonių užmušimą.

Pildantis gubernatoriaus pareigas p. Sergiejevski kreipėsi į Vilniaus miesto valdybą patardamas jai, kad policijos agentai butų apšarvuoti nepramušamais kulka šarvais. O jei miesto valdyba neišsigali visų policistų apšarvuoti, tai tegul nors bent 10 tokių šarvų nuperka. Kadangi tos išlaidos negalima dar butų įnešti į valdžios sąskaitą, pildantis gubernatoriaus pareigas p. Sergiejievski prašo miesto valdybos įnešti klausimą apsvarstymui miesto dumon, kad ji paskirtų iš miesto iždo tam tikrus pinigus šarvams nupirkti. Kaina Berlyno firmos šarvo prekiuoja 150 markių (75 r.).

Šiems metams prasidėjus, neįmokėta policijos renkamų mokesčių Vilniaus apskričio beveik 60 tukstančių rublių, Vileikos apskričio 10 su viršum tukstančių Disnos apskričio — 33 ir pusė tukstančio, Lydos — 23 ir pusė tukst., Ašmėnos — beveik 31 tukstantis, Švenčonų — 11 tukst. ir Trakų — 11 tukst.; visos gubernijos 231 ir pusė tukstančio.

Vilniaus - ekonomiškoji draugija apskelbė konkursą 14000 rub. tam, kas parašys geriausią istoriją apie "Paliuosavimą valstiečių iš baudžiavos". Istorija turi buti užbaigta ligi 1911 metų.

Naktį į vasario 2 d. policija konfiskavo E. Novickio spaustuvėje brošiurą rusų kalboje: "Augštesnioji valdžia Christaus bažnyčioje".

Sausio 31 d., policija užtiko Žirmudskio spaustuvėje 11 nepažįstamų jaunų žmonių spaudinančių socijal-demokratų partijos atsišaukimus. Tuojaus buvo padaryta krata; rado apie 7 pudus atsišaukimų ir šrifto. Suimta visi buvusiejie spaustuvėje 11 žmonių. Taip pat suimtas ir pats spaustuvės savininkas p. Žirmudskis.

Sausio 28 d., Vilniaus teismo rumai be luomų atstovų teisė Petrą Juškevičių ir Vincą Biką.

Buvusis Vilniaus vyskupas Ropp gausiąs, kaip rašo "Novoje Vremia", vyskupo vietą Kamience.

Vilniuje pastaruoju laiku prasiplatino influenza; serga daugybė žmonių.

Petras Juškevyčius pernai metais važiavęs iš Rygos į Švenčionis ir vežęsis lietuvių socijal-demokratų partijos 67 atsišaukimus, užkištus po žipono paminšalu. Policija jį suėmusi ir atsišaukimus atradusi. Teismas paskyrė jam už tai kalėjimo 9 mėnesius. Gynė jį prisiekusio advokato padėjėjas Janulaitis.

Vinco Biko bute, Dusetuose, policija radusi 12 knygelių apie lietuvių valstiečių suvažiavimą, ir už tai teismas paskyręs jam 5 mėnesius kalėjimo.

Vilniaus general - gubernatoriaus kanceliarija uždraudė Pleiryte-Puidienei skaityti referatą apie "Prostituciją".

Vilniaus gubernatorius nubaudė "Vilniaus Žinių" ir "Lietuvos Ukininko" redaktorius po 100 r. kiekvieną, arba 1 mėnesį aresto už patalpinimą "V. Ž." No. 191, 1907 m. ir "L. U." No. 48 tų pačių metų, korespondencijos iš Pasvalio, kurioje buvo rašyta apie Pumpėnų valsčiaus raštininką A. Olševskį, kad jis buk visuose valsčiaus reikaluose kalbasi su valstiečiais ir valsčiuje tarnaujančiais rusiškai ir kad prieš paveikslą pakabinęs liamputę, ir kad tai tokia korespondencija sukelianti valstiečius prieš valsčiaus raštininką.

Uždėta "Lietuvos Ukininko" No. 48 100 rub. bausmė už patalpinimą iš Pasvalio korespondencijos — panaikinta.

Šiomis dienomis Vilniaus apskričio teismas teisė: valstiečius Vilkelį, M. Jankuną, Mačulskį, Savickį, S. Jankuną, Dubeckį, Olešvskį ir Musninkų kleboną, kunigą Juozą Šimkuną. Visi valstiečiai buvo kaltinami už tai, kad 1905 m. pavarę Musninkų valsčiaus liaudies mokyklos rusą mokytoją Voluinecą, o kun. Šimkunas už tai, kad kurstęs valstiečius taip padaryti.

Šioje byloje labai biauriai pasielgęs valstietis liudytojas Olševskis ,kuris seniau tarnavęs prie bažnyčios, o paskui buvęs kunigo Šimkuno pavarytas. Ir mokytojas Voluinec'as, ir vietinis žandaras nė prieš teisiamuosius valstiečius nieko blogo neliudiję.

Apskričio teismas kunigą Šimkuną ir valstietį Savickį išteisinęs, valstietį Olševskį nubaudęs vienu mėnesiu aresto, kitus penkis valsteičius — kalėjimu dviem mėnesiais, be teisių atėmimo.

Vilniuje greitu laiku ketinama yra įsteigti matininkų kursai. Todėl labai geistina butų, kad musų jaunuomenė pasistengtų kuoskaitlingiausiai lankyti tuos kursus, nes lietuvių matininkų Lietuvoje visai mažai yra, o ypač Vilniaus gubernijoje. Ant kokių išlygų galima pastoti ir apie kitas smulkmenas pranešime kitą kartą.

Vilniaus karo apskričio teismas, vasario 28 d., išnagrinėjo bylą kareivio Movšos Syt'o kaltinamo, kad jis laike karės rusų su japonais mušyje ties Sandapu, sausio 14 d. 1905 m., perėjo į japonų pusę, ir kad budamas japonų kariumenėje suteikė japonų oficierams žinią apie stoką sausainių rusų kariumenėje ir kad rusų pėstininkai stovi dešiniame armijos sparne. Už tai jam grumojo sulig st. 243 mirties bausmė.

Syt'as neprisipažino kaltu tvirtindamas, kad budamas pritrenktas pasiliko ant mušio lauko ir japonai paėmė jį į nelaisvę. Teismas Šytą išteisino.

IŠ KAUNO.

Kauno "Dainos" draugija paskyrusi konkursą dramos veikalams ir nusprendusi geriausiems originaliniams veikalams duoti po 80 rub. ir po 40 rub., o verstiems po 25 ir 15 rub. Tam tikslui esąs išrinktas konkurso komitetas.

(Iš 'V.')

IŠ PANEVĖŽIO.

Šių metų Panevėžio ukio paroda (gegužės 25, 26 ir 27) busianti įdomesnė už seniau buvusias, nes busią skaitymai apie ukį. O kad nebutų lietuviams nuobodu, parodos komitetas pasikvietęs iš Lenkijos žinomą lenkų orkestros vedėją p. Namyslovskį.

(Iš "V.")

Kunigų, ypač kun. Korzono, rupesniu įkurta prieglauda pavargėliams. Prieglaudoje daugiausia senelių ir mažų vaikų. Yra ir knygynas, atdaras ketvirtadieniais ir šventadieniais; knygos, kad neprapultų, duodama, padėjus užstatą. Yra ir mokykla, kurioje mokasi glaudžiamiejie vaikai. Mokytojos lenkės, bet šiaip taip pramokusios lietuviškai. Darbas eina pūikiai, bet neužtektinai; nėvisus, norinčius įstoti į prieglaudą, tepriima. Šventadieniais, kaip ir pirma, pamatysi kokią 10 ubagų ir ubagių ištiestomis rankomis, ar kas ko neišmes. Sykį paklausiau ubagą, kam jis vaikščioja su krepšiais, kad yra prieglauda? Atsakė: vietos nebėra, nebepriima. Aš juo nelabai tikėjau. Bet jei tat butų tiesa, tai butų neperpuiku: vertėtų parapijai padidinti prieglaudą, kad visi sutilptų. Ubagėliui perskurdus gyvenimas atviroje padangėje.

J. P.

(Iš "V.")

IŠ EIRIOGALOS,
Kauno gub.

P. Stanionis buvo pradėjęs mokyti chorą, bet tuojaus atsirado geradarių, kurie pranešė antstoliui, buk p. Stanionis jaunuomenę uždraustųjų dainų mokinąs. Sargybiniai suėmė jį ir nuvedė pas antstolį. Šis išklausinėjęs jį ir nieko pikto neradęs, paleido. Eina gandas, buk tie patįs "tvarkadariai" skundžiasi dabar gubernatoriui.

Atėjunas.

("V.Ž.")

IŠ OBELIŲ,
Ežerėnų pav.

Per visuotiną valstiečių sueigą, sausio 23 dieną, įrašyta prašymas, kad valdžia sustabdytų slaptą degtinės pardavinėjimą. Tuo amatu daugiausia užsiima žydai. Toks pat prašymas, daugiau kaip šimtu parašų, buvo neseniai paduotas gubernatoriui. Skundžiamasi, kad vietinė policija ir akčizos vyriausybė nė kiek nesirupinanti, kad paslaptinės žydų smuklės labai tvirkiną jaunuomenę. Gerai butų, kad ir kitur pradėtų prižiurėti žmones, kurie be baimės šinkuoja ir taip kitus skaudžia. Vyriausybė gal gi butų galų gale priversta išklausyti teisingų žmonių reikalavimų.

Obelietis.

(Iš "V.")

IŠ JUŽINTŲ,
Ežerėnų pav.

Pas mus ačiu laikraščiams žmonės pradeda susiprasti. Sausio 22 d. buvo valsčiuje rinkikų sueiga. Pirmiausiai žmonės pareikalavo, kad nutarimai butų rašomi ir lietuviškai. Dabar, sako, leista ir lietuviškai valsčiaus nutarimai rašyti, o gal vėl grįžti seni laikai, vėl uždraus musų kalbą vartoti, tai turėsime kuo pasiremti ir darodyti, kad tokiais tai metais buvo leista lietuvių kalba vartoti, galėsime tada reikalauti sugrąžinimo lietuviško rašto. Raštininkas su tuo sutiko, tik dauguma rinkikų dėl vėlaus laiko, nebegalėjo sulaukti sueigos galo ir pradėjo skirstytis, Raštininkas tada prižadėjo lietuviškai viską surašyti ant rytojaus. Valstiečiai sutiko. Pamatysime ar išpildys savo prižadėjimą. Laikraštį šiais metais nutarta parsisiųzdinti tik lietuvių kalboje. Išrašyta "Vil. Žin." ir tam tikslui paskirta 6 r. Laikraščio rusų kalboje niekas nenorėjo išrašyti, nieks jo neskaito ir nesupranta. Mokyklai taipgi nutarta išrašyti "V. Ž.". Lietuviškoms knygoms paskirta 30 r. Nors atsirado keletas žmonių, kurie sakė, kad taip daug nereikia, bet dauguma perbalsavo. Yra daug neturtingų vaikų, kurie neturi už ką nusipirkti knygų, valsčius turi juos aprupinti. Mokykla musų nors neseniai pastatyta, bet viduje vėjai laksto, nes blogai apžiurėta ir musų buvusis viršaitis Triubelis neišreikalaudavo valdžios mokyklai paskirtų malkų. Dabar nutarta geriau aprupinti mokyklą ir prižiurėti, kad malkos butų laiku pristatytos. Dabartinis musų viršaitis žmogus apsišvietęs, tai ir valsčiaus nutarimus pildys geriau.

Rinkikas.

(Iš "L. U.")

IŠ KRETINGOS,
Telšių pav.

Vasario 4 d. Kurmaičių sodžiuje per vestuves, jaunuomenė degtinės prisigėrusi, ėmė kaszinko ginčyties. Ginčai greit perėjo į muštynes. Keli vaikinai pagriebė kuolus puolė mušti savo draugą Juozą Baržanskį. Kaimynai pradėjo jį ginti, bet jau buvo pervėlu. Baržanskis jau gulėjo negyvas. Buvo duota žinia policijai, kuri, atvykus, suėmė keturis vaikinus, dalyvavusius tose muštynėse.

Raudonikis.

(Iš "L. U".)

IŠ SKUODO,
Telšių pav.

Sausio 19 d. buvo toks atsitikimas. Keletas vaikinų suėję pas vieną našlę lošė kortomis. Lošė sau ramiai kalbėdamiesi, tik štai jeina uriadninkas su keliatu sargybinių. Vienas lošiančiųjų atsistojęs, paklausė vieno sargybinio, ko jie čion suėjo? Bet sargybinis, nieko neatsakydamas, daužė per ausį. Tas matydamas, kad jį nekaltai muša, pradėjo barties. Kiti sargybiniai, matydami šį barantis, surišo jį. Poto kažinkas sargybinių šovė iš revolverio. Kiti sargybiniai matydami, kad kas tai šovė, pradėjo šaukti, kad tai kartauninkai, tie socijalistai-buntaučikai šovė į uriadninką, ir surišę visus, išvarė į kalėjimą.

J. Strazdas.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ LIEPOJAUS.

Šįmet nuo sausio 7 d., Liepojuje policijos valdybos bute įsteigta yra atskira Kurliandijos gubernatoriaus kanceliarija, kuri išduoda užsienių pašportus kaip Liepojaus gyventojams, taip ir visiems išeiviams, kad ir iš kitų gubernijų.

Norint išsiimti užsienių pašportas, reikia pristatyti šiton kanceliarijon paprastasai savo pašportas ir savo policijos (sprauninko) paliudijimas apie tai, kad nėra kliučių į užsienius išeiti. Pašportas apsieina maždaug 18 rub.: 15 r. — paprastasai mokesnis nuo išeivių, 2 r. — kanceliarijos naudai; šitie 17 r. įnešami esti stačiai valstybės iždan (kaznačeistvon), ir dar kanceliarija už markę paima 75 kap. su priedu.

Kurliandijos gubernatoriaus kanceliarija taip daug surenka dvirublių už pašportus, kad už tuos pinigus galima butų Liepojuje įsteigti puikiausias butas išeiviams ir daug visokių patogumų įtaisyti. Tuotarpu išeiviai, nors tokius pinigus išduoda, vienok, keliaudami, vargą kenčia. Keista, kad kitų gubernatorių kanceliarijos šito dvirublio mokesčio neimdavo.

P. Liandsbergas, kaip žinoma, neseniai įtaisė krikčionims išeiviams butą (Paviljonnaja g. No. 42) po priežiura katalikų labdarių draugijos. Jis surinko iš išeivių žinias, kaip daug kliučių ir apgavimų jie nukenčia, iki išsigauna sau pašportus ir paliudijimus, ir tas žinias išsiuntė Dumos atstovui p. Jesmanui, kuris seniau gyveno Liepojuje, idant jis reikalautų patogesnio budo užsienių pašportams išduoti.

(Iš "V.")

IŠ JONIŠKIO,
Šiaulių pav.

Vietinis klebonas Butkevičius, važinėdamas po kaimus ir iš sakyklos, draudžia žmones išsirašinėti "V. Ž.", "L. U." ir "Ž.", tačiaus minėtųjų laikraščių skaitytojų skaičius nesimažina, bet vis didinasi. Kai kurie gi pirmeiviškų laikraščių skaitytojai išsirašo bent po kelis kiekvieno laikraščio numerius ir pardavinėja juos pavieniui. Nuo 1905 metų p. Ripskis, kuris parapijos name turėjo sankrovą, išsirašinėjo pardavinėjimui pavieniais numeriais "V. Ž." ir "L. U.", nes ir buvęs čia klebonas kun. Šiaučiunas jam leido. 1906 metais atvažiavo Joniškin naujas klebonas kun. Butkevičius. Ripskis paklausė jo, ar galima pardavinėti viršminėtiejie pirmeiviški laikraščiai ir gavo naujojo klebono leidimą. Bet štai 1906 metų rudenį kun. Butkevičius uždraudė p. Ripskiui pardavinėti "V. Ž." ir "L. U.", nes, girdi, persimainė tųjų laikraščių pakraipa ir katalikai neprivalo juos pardavinėti Kadangi Ripskis nesutiko nepardavinėti, tai kun. B. liepė jam išsikraustyti iš parapijinių namų (reikia, mat, atleisti tas butas elgetoms), nors butas buvo paimtas nuomon ligi balandžio 23 d. 1908 metų.

Ripskis nedrįso priešinties ir tuojaus išsikraustė į nuošalį nuo miestelio savo butą. Girdėjau, kad p. R. tokiu budu turėjo daug nuostolio, nes nepatogioj vietoj turint sankrovą, sumažėjo pirkėjų skaičius. P. Ripskis apskundė kleboną B. vyskupui, bet jo skundas liko be pasekmių.

A. Vijurkas.

("V. Ž.")

IŠ SUVALKŲ.

Pasmerktųjų Suvalkuose miriop Kunickio ir Povadžiaus kasacijos skundas tapo atmestas. Pasmerktiejie padavė prašymą carui.

("V.Ž.")

IŠ RAUDENIAUS,
Kalvarijos pav., Suvalkų gub.
(Ištrauka iš laiško).

Pas mus Lietuvoje teip kaip ir pirma buvo: rusiškai raštinėse viskas atliekama, tik da žmonių reikalus už mokesčiais pakol surašo lietuviškai, o šiaip koki apgarsinimai tai buva rusiškai ir lietuviškai. Čia susipratusių žmonių mažai; mažai skaito lietuviškus laikraščius; nežinia kada jie pabus iš to sunkaus miego. Dar pas mus ir dabar kariškas stovis ir Dievas žino, kada jis pasibaigs, kada sulauksim tikros laisvės spindulio.

Sinkevičius jau bus metai, kaip išvarytas į areštantų rotą, ant 3 metų, nes pernai rudenyj papiovė žmogų iš Skersabalių, Misiukevičių.

27 d. sausio, tai yra panedėlyj prieš grabnyčias Kalvarijoj pasikorė Rutkauskas, šinkorius, ką laikė alinę.

Jonas.

IŠ DOBROVALĖS VALSČ.,
Naumiesčio pav.

Prieš porą sanvaičių liko suimtas valsčiaus raštininkas p. Tomašauskas už pasakymą vestuvėse prakalbos, kurioje žmonės išrado kelis žodžius "prieš valdžią" ir iš tų pačių vestuvinkų atsirado keli "ištikimi".... kurie pranešė Kriukų policijai, kuri suėmė C. T. ir nugabeno Naumiesčio kalėjiman.

Mikų Dėdė.

("V. Ž.")

IŠ PLOKŠČIŲ,
Naumiesčio pav.

Kiek privargsta valstiečiai berinkdami sau valsčių viršininkus: — teisėjus, viršaičius ir kitus, sunku ir išpasakoti.

Vieną dieną sušaukta sueiga dėlei mažumo susirinkusių skaičiaus — išsiskirsto, kitą kart vėl visiems susirinkus neatvyksta pavieto viršininkas.... ir taip žmonės, dažnai 3 kartą susirinkę išrenka gerai, "prisimagaryčiavę" teisėją ar viršaitį.

Valstiečiai rinkimų laukia, ruošias prieš kelias dienas, žinodami iš anksto, kad tas ir tas davė "magaryčioms" dvidešimtpenkinę kitas perviršija penkdešimtinę, trečias dar daugiaus.... Tai ką čia rinkt? Kas daugiaus duoda!.... Tokie pereitą rudenį buvo Plokščių teisėjo rinkimai. Daugumu balsų buvo išrinktas p. Krasauckas dabartinis teismo sekretorius

ir kandidatu dabartinis teisėjas dvarininkas Šemiota, kiti savo kandidaturą nors išstatė ir valstiečius vaišino, bet.... neišrinko.

Iš išrinktų vieną valdžia turėjo užtvirtinti ir darbas pasekmingai atliktas, lauk vėl 3 metų....

Bet valdžia dėlei kokių tai priežasčių nė vieną, nė antrą valstiečių išrinktuosius neužtvirtino, o paskyrė iš kanceliarijos "taikos teisėjų susivažiavimo" sekretoriaus pagelbininką p. Pavecką, Plokščių teisėją, kurs sausio 29 d. atsilankė Plokščiuose apžiurėt paskirtąjam vietą. Žinoma, patiko.

Mikų Dėdė.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ ŠEŠTAKAVO,
Kalvarijos pav.

Pas mus jau nuo kovo 4 d., (pagal naują stilių) pasirodė mažne visi laukiniai paukščiai: vituriai, žąsis, gulbės, pempės, laukinės antįs ir kiti. Tikimės greitu laiku sulaukti taip pat ir gandro, nes oras pas mus tankiausiai yra po 3 laipsnius šilumos. Pastaruoju laiku pas aplinkinius Šeštakavos ukininkus pradėjo labai avįs dvėsti, pas kai kuriuos ukininkus beliko tiktai avių ketvirta dalis, bet galima tikėtis kad ir tos išdvės; priežastys — šlapios ganyklos praėjusios vasaros.

(Iš "V. Ž.")

IŠ MINSKO.

Visuomenės įstaigų esąs pakeltas klausimas apie įsteigimą visų vakarų krašto gubernijų komisijos, kurios tikslas butų įsteigti tame krašte universitetą.

("V. Ž.")

Slucko apskričio sodžiaus Zagriadije valstiečiai jau dvejus metus nemokėjo jokių mokesčių iš priežasties javų neužderėjimo. Vyresnybė todėl nutarė parduoti jų turtą ir paskyrė tam reikalui vasario 6 dieną. Tą dieną atvyko į sodžių apskričio viršininko pagelbininkas, antstolis ir daugybė sargybinių. Valstiečiai nenorėjo duoti savo gyvulių ir turto ir pradėjo mėtyti į sargybinius akmenis ir pagalius. Sargybiniai nieko nelaukdami, šovė iš šautuvų, tris valstiečius užmušė, tris sunkiai sužeidė ir daugybę lengvai. Numalšinę tokiu budu valstiečius, jie išsivedė gyvulius ir iškeliavo. Paskui į tą sodžių atvažiavo gubernatoriaus pagelbininkas ir teismo prokuroras, kurie ėmė tą dalyką tyrinėti. Nežiurint į tokį žvėrišką pasielgimą, sargybiniai ne vien liko išteisinti, bet dar gubernijos vyresnybė išreiškė jiems padėką už veiklumą ir sukilimų malšinimą. Sako, kad Slucko apskrityje jau ir pirma buvo vartojami ginklai, lupant nuo valstiečių mokesčius.

(Iš "L.U.")

IŠ RYGOS.

Subatoje, sausio 26 d., lietuvių apšvietimo draugija "Žvaigždė" čia surengė lietuvišką vakarą. Draugijos choras, p. Radzivilo vedamas, padainavo keliatą dainų. Paskui buvo vaidinta Žemkalnio keturių veiksmų drama "Blinda". Artistai mylėtojai sulošė gana gerai, kaikurie net puikiai, neskaitant kelių silpnesniųjų. Labiaus atsižymėjo Tado Blindos rolėje p. K. Venclauskis, Bajelienės rolėje p. M. Kupčikaitė, Uršytės rolėje p. S. Venclauskienė, Maušos rolėje p. F. Daugiala, Titnaginskio rolėje p. B. Zagžėckis, Čigono, Blindos pagelbininko rolėje p. T. Žilevičius; kiti atliko menkiaus.

Publikai drama ir gerai atliktas lošimas labai patiko, ką išreiškė ilgu delnų plojimu. Po to buvo šokiai ligi penktos valandos ryto.

Tai Rygoje lietuviams nebepirmas vakaras. Šįmet draugija "Žvaigždė" per vasarą sutaisė daugel mažų pasilinksminimų su dekliamacijomis, dainomis ir šokiais. Publikos į vakarą susirinko neperdaug.

Kazys Stumbras.

(Iš "V. Ž.")

IŠ PETERBURGO.

Sausio mėnesio 26 dieną, Civilinių inžinierių Draugijos salėj buvo lietuvių vakaras. Jį kėlė visos trįs Peterburgo lietuvių draugijos savo naudai. Vakaras sutraukė nemaža žmonių: salė buvo pilna ir iš pinigiškosios pusės, galima tikėties, atnešė kiek pelno. Vakaro programa buvo gana įvairi. Pirmiausia buvo vaidinama Žemaitės komedijėlė "Musų gerasis", paskiau dainos solo ir mandolinistų choras. Apskritai imant, komedija padarė į žiurėtoją neblogą įspudį, nors ir negalima pasakyti, kad butų buvus visiškai gerai atlikta. Kalbant apie pavienius artistus, reikia pastebėti, kad p. A. K. neblogai nudavė Vėdarį, matyt, savo rolę gerai suprato. Nemaža gadino įspudį tas, kad Vėdaris vietomis darė perilgas pauzas, tą buvo galima prašalinti geriau išmokus rolę. Netaisė įspudžio ir pertoli ir dažniausia į scenos gilumą nukreipta jo kalba. Panaitė Aguona neblogai nudavė Vėdarienę, nors reikia pripažinti, kad kitais kartais p-lė Aguonai geriau pasiseka atlikti panašios rolės; labiau esti pabriežiamos ir iškišamos įžymesnės ir tipiškesnės vaidinamojo tipo ypatybės. Šį kartą vietomis išėjo kiek monotoniškai. P. Liepa Barbikės rolėj, vietomis lošė gana gerai. Moterų vaidinimą taisė gana liuosas jų laikymasi ant scenos. Panaitė Sparva, Marytės rolėj ir ponas B. Stasiuko paduoda viltį, kad su laiku galės iš jų išsidirbti ne blogi artistai: matyti, kad turi sceniškąjį gabumą. Tik manding, kad p. B. buvo duota ne pilnai atsakoma rolė. Zenukas pats "Musų Gersis" išėjo nevienodas: pirmojoj veikmėj buvo kiek apymonotoniškas, antrojoj veikmėj jam pasisekė savo rolę gyviau atlikti. Galima pastebėti, kad ponui J. K. girtumas nepavyko nuduoti. Viena kas galima pastebėti, kad šiuo kartu beveik visi artistai geriau ir liuosiau laikės ant scenos, ne taip primygtinai dabojo suflerio budelės.

Paskiaus ponas Audziejus padainavo porą dainelių. Dainos pusėtinai pavyko. P. Audziejus turgana gerą nors dar neišdirbtą balsą. Su laiku galima laukti iš jo žymaus dainininko.

Baigdamas rašyti šią žinutę negaliu iškęsti ne pridėjęs kelių žodžių apie vakaro tvarką arba geriau sakyti betvarkę, kadangi tvarkos nebuvo. Šokiams prasidėjus ėmė tvarką daryti įkaušę svečiai, kad net prisiėjo šokių vedėjui prasišalinti. Vakaro įrengėjai nejstengė numalšinti neprašytą tvarkdarį. Šokių tvarka buvo palikta "Dievo valiai" ir ėjo žinoma taip, kaip iš augšto buvo likimo nulemta. Kantresniejie šoko, badės alkunėmis, mindžiojos kojas, bet šoko, kiek jautresni stovėdami iš šalies nuoširdžiai užjautė lietuvius: "Ach, girdi, kokie gi vargšai tie lietuviai, kad net tvarkos savo vakaruose nemoka padaryti".

Vienas iš jautresniųjų.

(Iš "V. Ž.")

IŠ AMERIKOS.

NUMAŽINO ITALIJONAMS KELIONĖS KAINAS.

Bremos Lloydo garlaivių kompanija žymiai numažino kainas kelionės iš New Yorko į Terpžeminių jurių uostus. Kelionė III kliasoj iš New Yorko į Neapolių ir Genova atseis tik 15 dol., į Palermo ir Messiną 18 dol., į Medijolaną ir Livorno $16.75, į Gibraltarą 11 dol., į Piraeus (Grekijoj) 22 dol., į Aleksandriją (Egipte) 25 dol., į Jafą ir Beirutą (Azijatiškoj Turkijoj) 29 dol. Grįžtanti iš Amerikos italijonai galės iš to naudotiesi. Kitos garlaivių kompanijos turės sekti Lloydo paveikslą.

NAUJA AUGŠTA TRIOBA.

New York. Century Investment Co., ant kertės West ir Washington gatvių, ant Manhattan salos, pastatys augštą triobą ant 36 lubų, kurios pastatymas kaštuos 4 milijonus dol. Trioba ta turės 447 pėdas augščio. Europoj yra keli bažnyčių bokštai augštesni. Teip augštų triobų krautuvėms vienok Europoj policija neleidžia statyti, nes užgimus gaisrui, esantiems ant augštutinių lubų gresia per didelis pavojus. Gaisrai prekių krautuvėse buva visur, nuo to negalima apsisaugoti: nors trioba ir nedegtų, tai joje esanti daigtai gali degti.

UŽMUŠĖ LENKĄ.

St. Paul, Min. Čia, 21 d. kovo likosi užmuštas 73 metų lenkas skudurų rinkėjas Jonas Smolenski. Užmušė jį 47 metų jau sėdėjęs kalėjime Ešle. Jis net dvi sanvaiti gyveno drauge su ne gyvėlių. Užmušė gi jį dėl pinigų, kurių rado 70 dol.

SUGRIUVO TILTAS.

Bluefield, W. Va. Sugriuvo čia, tvanų pagraužtas ant Bluefield upės tiltas, netoli Rock. Prie to pražuvo 3 vyrai. Kitas buvusias ant tilto ypatas pasisekė išgelbėt.

SAUDYNĖS TEISME.

Terre Haute, Ind. Čianykščiame teisme, radus prisaikintiemsiems teisėjams kaltu apskųstą už padegimus McDonaldą, tasai išsitraukė revolverį ir paleido šuvį į prokuratorių, bet nepataikė. Kitą šuvį paleido į policijos perdėtinį. Užmušė paskui detektyvą Dwyerį, pašovė ir daugiau urėdninkų, kol ant galo, pervertas keliolikos kulkų, ne puolė pats ant žemės.

NUŠOVĖ, KADANKI, DAINA NE PATIKO.

St. Louis, Mo. Ant Chanteau st. likosi nušautas Reese Bell. Jis ėjo gatve su moteriške Hattie Bunley ir 2 jos vaikais ir linksmai dainavo. Daina jo vienok ne patiko vienam praeiviui: jis išsitraukė revolverį ir nušovė Bellį.

SUAREŠTAVO KETURIS POLICISTUS.

Philadelphia, Pa. Suareštavo čia keturis policistus. Jie prisipažino, jog su tulais civilistais sutvėrė plėšikų organizaciją ir apiplėšinėjo mieste esančias krautuves. Griebė jie viską, kas tik į rankas papuolė.

NUSIŽUDĖ, NORĖDAMA SESEREI PAGELBĖTI.

St. Louis, Mo. Nusižudė čia 26 metų mergina vokietaitė Marė Lehman. Mat jos gyvastis apsaugos draugovėj buvo apsaugota ant 1000 dol. ir ji tuos pinigus norėjo atiduoti savo seserei, todėl nusinuodino.

SUĖMĖ MASKOLIŠKĄ REVOLIUCIJONIERIŲ.

New York. Ateivių užveizdos inspektoriai suėmė čia maskolišką revoliucijonierių, Valterį Upittą. Maskoliškiejie šnipai užtikrina, buk jis yra žinomas Maskolijoj terorisfas. Upitt sako, jog jis yra revoliucijonierius, bet su terorizmu nieko bendro neturi. Amerikos valdžios nori jį iš Amerikos išvyti.

GAISRAI.

Cleveland, O. Sudegė čia krautuvės Koblitz & Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

New York. Sudegė čia, ant Hester st., ant 5 lubų namai. Ugnyje pražuvo 3 ypatos, 11 gi tapo gana sunkiai sužeistų.

London, Ont. Sudegė Halebso stiklo dirbtuvės. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300000 dol.

New Orleans, La. Sudegė čia ant Natchez gatvės keturios krautuvės. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300000 dol.

SNIEGAS.

Crookston, Min. 1 d. balandžio šitose aplinkinėse siautė sniego darganos. Gelžkelių traukiniai pasivėlinė, nuvalymui kelio nuo sniego reikėjo šaukti snieginius plugus.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Columbus, Ohio. Angliakasių organizacijos išsiuntinėjo darbininkams prisakymą streikuoti nuo 1 d. balandžio. Kasyklų savininkai sutinka palaikyti senus kontraktus ir ant toliaus; darbininkai teipgi ne sutinka sumažinti algas. Yra viltis, kad pasiseks susitaikyti.

¶ Connellsville, Pa. Darbai prie kokso pečių eina blogai ir nėra vilties, kad greitai pasigerintų, kadangi kokso krautuvėse yra ilgam laikui. Pereitą sanvaitę Connellsvillės apskrityj, iš 12863 pečių degė tik 5962, taigi degė tik pusė. Nėra didelės vilties kad prie kokso pečių darbai greitai galėtų pasigerinti.

¶ Danville, Ill. Anglių kasyklose šito distrikto ne pasiliovė darbai nuo 1 d. balandžio, kadangi kasyklų savininkai susitaikė su darbininkais kas link algų tolesniam laikui.

¶ Pittsburg, Kans. Nuo 1 d. balandžio nuo antradienio šios sanvaitės likosi uždarytos šitų aplinkinių kasyklos.

¶ Beatenville, Ky. Darbai eina čia nebologiausiai. Lietuvių šitose aplinkinėse negirdėti; čia daugiausiai gyvena valijonų, anglijonų ir vokiečių; yra ir kaip koks airys. Lietuvių ir lenkų visai nėra.

¶ Leavenworth, Kans. Angliakasiai ir kasyklų savininkai pietvakarinių apskričių rengiasi prie streiko. Kasyklų savininkai nori parduoti visus mulus. Šitose aplinkinėse yra su viršum 10000 angliakasių.

¶ Oglesby, Ill. Darbai cemento dirbtuvėse eina neblogiausiai. Iškitur pribuvusiam darbas sunku gauti, nes ant vietos yra darbininkų pakaktinai. Kasyklos sustojo, todėl neturinčių darbo bus čia dar daugiau.

¶ St. Louis, Mo. Pasibaigė streikai darbininkų čianykščių alaus leidyklų. Leidyklų savininkai sutinka priimti prie darbo atgal visus organizuotus darbininkus, o prašalinti į organizaciją neprigulinčius.

¶ Washington, D. C. Southern gelžkelio kompanija susitaikė su tarnaujančiais: nutarta palaikyti dabartines algas iki 1 d. liepos šių metų.

¶ St. Louis, Mo. Teismas, už laikymą nelaisvėj darbininkų, uždėjo gana dideles pinigines bausmes ant 7 pietinės Missouri valstijos farmerių ir pasiuntė juos 1½ metų kalėjiman. Minėti farmeriai laikė nelaisvėj juodparvius darbininkus.

¶ Pittsburg, Pa. Westinghouse Machine Co. pasiliuosavo nuo skolų, pradėjo savo dirbtuvėse vėl dirbti.

¶ Chicago, Ill. Pieno išvažiotojai pasiganėdino pridėjimu prie algų 1 dol. sanvaitėj. Todėl streiko nebus.

¶ Hammond, Ind. Pasiliovė darbai dirbtuvėse Standard Steel Car Co. ir per tai 1200 darbininkų atsirado be darbo. Darbininkai rengiasi kraustytiesi kitur.

¶ Pawtucket, N. J. Dirbtuvėse J. P. Cautes ant 10%, nuo 1 d. balandžio, numažino 2500 darbininkų algas.

¶ Indianopolis, Ind. Kadangi anglių kasyklų savininkai nejstengė susitaikyti su darbininkais, o darbininkų kontraktai pasibaigė 1 d. balandžio, tai kasyklose vakarinės Pennsylvanios pasiliovė darbai. 30000 organizuotų ir 10000 neprigulinčių prie organizacijų darbininkų neteko darbo. Kasyklų savininkai reikalauja ne metinių, bet 3 metinių kontraktų, kad nereiktų kas metas tarybų vesti.

¶ Terre Haute, Ind. Čianykščių anglių kasyklų savininkai ir darbininkai sutiko ir toliau dirbti ant senų išlygų, kol klausymas naujų algų ne bus galutinai išrištas.

¶ Bay City, Mich. Šitų aplinkinių angliakasiai sutiko dirbti ant dabartinių išlygų iki 31 d. kovo ateinančių metų. Todėl šitame distrikte streikų nebus.

¶ Fort Worth, Tex. Šitų aplinkinių angliakasiai nutarė ne kelti dar streiko, palaukti dešimtį dienų. Manoma, kad iki 11 d. balandžio klausymas naujų algų bus išrištas ir streiko ne reiks. Darbininkai reikalauja pakėlimo algų ant 12%.

¶ Kansas City, Mo. Šito apskričio 35000 angliakasių paliovė dirbę.

¶ Springfield, Ill. Šito distrikto angliakasiai nutarė nuo 1 d. balandžio sustabdyti darbus kasyklose, kol nebus nutarta nauja algų tabelė.

¶ Providence, R. I. American Screw Co. numažino ant 5% algas savo 1200 darbininkų.

¶ Pitssburg, Pa. Šitų aplinkinių geležies ir plieno dirbtuvės neužilgo ketina pradėti dirbti. Manoma, kad šitose aplinkinėse darbai eis teip kaip ir 1906 metuose.

¶ Potsville, Pa. Phila and Reading Coal and Iron Co. pakvietė prie darbo visus savo 56 kasyklų darbininkus. Minėtose kasyklose iki šiol dirbo pusę laiko, nuo 1 balandžio kompanija nori dirbti pilną laiką. Manoma, kad darbo užteks čia visai vasarai.

¶ Springfield, Ill. Angliakasiai šito distrikto paliovė dirbę, kol klausymas naujų algų nebus išrištas.

¶ Chicago, Ill. Pieno išvažiotojai nutarė streikuoti.

¶ Orange, Mass. Darbai eina čia šiuom kartu prastai. Darbininkai išvažinėja kitur darbo ieškoti.

¶ Sharon, Pa. Prasidėjo darbai Rose dirbtuvėse. Prie darbo patilpo 100 darbininkų.

¶ Klarksburg, Pa. 1 d. balandžio atsibuvo čia susivažiavimas darbininkų ir kasyklų savininkų delegatų apkalbėjimui klausymo algų tolesniam laikui.

¶ Pittsburg, Pa. 1 d. balandžio Pittsburgo distrikte šventė 40000 angliakasių.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

ATITAISYMAS KLAIDOS.

Pereitam num. "Lietuvos" Laukio korespondencijoje yra pasakyta: ....nors terp lenkiškos to vardo farsos ir Petrausko operetės nėra nieko bendro apart vardo. Turi buti: ....nėra nieko bendro apart vardo, kaslink muzikos.

IŠ E. ST. LOUIS, ILL.

Darbai eina čia silpnai ir ne žinia, kada pradės eiti geriau.

Kovo 1 d., 2 val. po pietų Jaunuomenės Politiškas Kliubas parengė prakalbas, kurios atsibuvo svetainėje S. Jocio, 537 Collinsville av. Sim. Jocis kalbėjo apie pakilimą lietuvių E. St. Louise. Juozapas Steponavičius kalbėjo apie sunkų darbininkų padėjimą ir nuadingumą mokslo; ragino lietuvius glaustiesi prie Susivienyjimo. Juozapas Rainis aiškino senovės lietuvių gyvenimą ir darbus. Dekliamavo T. Krisiunas apie Lietuvą (ką tas turi reikšti? Keno eilės? Red.), J. Žalis — "Ne tas galiunas, kurs milijonus", J. Žukauckas — "Dangaus aukštybė žėri" (iš 1 nr. "Tėvynės"), J. Dzidolikas — "Mainierio nelaiminga myrį", J. Steponavičius — "Paliovė užt ir baubt kanuolės (Vaičaičio), Ona Gudytė — "Paukštytį", Fr. Garbauckaitė — "Atsigrįžk vėjali iš tos šalies".

Jaunas dr-stės choras, po vadovyste vietinio dudoriaus, Jurgio Šilingio padainavo sekančias dainas: "Sveiki broliai", "Sugrįžk sunau suklydusis", "Ant krašto marių" ir "Vos tik mėnulis".

Kalbos, dekliamacijos ir dainos susirinkusiems patiko.

Sumažėjus darbams pradėjo lietuviai skirstytis į visas šalis, ieškoti uždarbio. Lietuviškų vertelgų, apart saliunų yra: mėsos pardavinė Jono Kaušpėdos, 500 Ohio av.; jis užlaiko ir vežimus ir arklius kraustymui rakandų, parvežimui anglių ir ledo.

X. X.

IŠ NORTH ABINGTON, MAS.

Lietuvių yra čia 18 šeimynų, o pavienių trįs kartus daugiau.

Darbai eina blogai, darbininkai išvažinėja kitur. Čianykščiai lietuviai mažai skaito laikraščius ir knygas, todėl ir apšvietimas jų stovi žemai. Vietoj užsiimti kuo naudingu, parsitraukia alaus bačkutę, ir maukia tol, kol proto ne tenka; tankiai susikruvinę persiskiria. Ir 22 d. kovo buvo čia teip geras lietuvių pasimylėjimas, kad ne vienam iš nosies raudoni burbulai šoko. Yra čia lietuviška mėsos pardavinė, bet lietuviai mažai ją palaiko.

P. J.

IŠ PITCHBURG, MAS.

Darbai čia eina visai silpnai ir nėra vilties, kad greitu laiku pradėtų eiti geriau. Daug žmonių vaikščioja be darbo.

Lietuvių čia yra diktas burelis, bet jų supratimas stovi ne augščiausiai, tautiškų jų darbų nematyt, dar iš čia, turbut, nebuvo aukų kokiems nors tautiškiems reikalams. Laikraščius ir kitokius raštus mažai kas skaito, už tai, neturėdami kuom užsiimti, maukia alų ir degtinę, kas, suprantama, gerų vaisių išduoti negali. Pasigėrę, neretai susipeša, o besipešančius dėdėms atseina perskirti, o jie tą daro ne dykai: už tokią geradėjystę teisėjai uždeda gana brangų mokestį. 14 d. kovo likosi suareštuotas vienas lietuvis. 17 d. buvo jo byla. Atsėjo užmokėti 10 dol. už nemokėjimą žmoniškai gyventi. Ar negeras tai pamokinimas! Gaila vien, kad tokius musų brolius svetimi teisėjai mokina, o paskui negarbė puola ant visų lietuvių. Reiktų jau kartą musų girtuokliams susiprasti ir savo pasielgimais nežeminti svetimtaučių akyse visų lietuvių vardo.

A. V. Kr.

IŠ BROOKLYNO, N. Y.

28 dieną kovo L. S. S. 19 kopa parengė lietuvių vakarą Tautiškame Name. Burelis artistų sulošė dvi komediji: "Dėdė atvažiavo" ir "Kunigo Gramulos Raštinėj. Komedija Dėdė atvažiavo jau žinoma veik visiems lietuviams. Ona Garnienė ir Jievutė savo roles atliko neblogiausiai. Dėdė Vingiras (Šaltis) atliko puikiai ir savo aiškia, tyra kalba prajuokino saldžiai publiką (ne grynoj kalboj visas svarbumas lošimo. Red.). Adomas (Pr. Paršaitis) parodė publikai, kad moka gerai rėkti, bet to dar ne pakanka. Męs tikėjomės poną Pr. Paršaitį ant scenos pamatyti tikru artistu, bet apsivilėme. Jurgis Spurgis (P. Bukšnaitis), nedrąsus senyvas vyras, savo rimta kalba didesnį padarė įspudį.

Atmetus visas silpnas puses, lošimas komedijos "Dėdė atvažiavo" gerai nusidavė. Turime ištart širdingą ačiu už pastatymą komedijos.

Komedija "Kunigo Gramulos Raštinėj" nė jokio įspudžio nepadarė, bet liko perstatyta ne blogai (ne įspudis svarbus, bet veikalas. Ant mažai išlavintos publikos kartais ir geriausias veikalas įspudžio ne padaro. Tą matėme ypač išleidus T. M. D. Orleano Mergelę. Red.). Užbaigoj buvo parodyta keli gyvi paveikslai (Kaip tą suprasti? Gyvi paveikslai dar Amerikoj, turbut, niekada ne buvo rodyti. Ar ne bus tai krutanti paveikslai? Gyviejie vienok yra visai kas kitas: juos perstato gyvos ypatos. Red.).

Kaip žinome, Brooklyne yra "Progreso Rat.". Tikslas jo—yra lietuviams suteikti daugiaus šviesos, mokslo ir supratimo, kas neatbutinai reikalingas musų gerovei. Mieriai įsteigėjų "Progr. Rat." labai puikus. Juk męs vien per mokslą ir apšvietą žengdami progreso keliais, pakilsime ant augštesnio laipsnio, o ne prisisegę prie musų partijų (o ar partijos, jeigu tik tą supras, negali apšvietimo platinti? Red.); partijos vien ardo terp musų meilę, vienybę, susipratimą, pamylėjusios politiką, pamina po kojų mokslą, kaip daro čianykščiai socijalistai (turiu faktus, kad jie teip daro). "Progr. Ratelis" yra bepartyvinis ir jis visiems lietuviams nori tarnauti, juos šviesti.

V—nas.

IŠ WATERBURY, CON.

29 d. kovo buvo parengtos prakalbos; parengė 34 kuopa L. S. S. Kalbėtojas buvo p. Perkunas. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Perkunas kalbėjo trįs sykius: pirmiausiai aiškino pasiliuosavimą Amerikos gyventojų nuo Anglijos; aiškino kaip lengvai ponai sukėlė darbininkus prieš anglijonus ir greitai iškovojo laisvę, bet kad darbininkai buvo tamsus, tai ponai vėl juos padarė nelaisviais. Teip buvo ir Prancuzijoj po revoliucijai. Ir dabar, jeigu kur ir įviktų socijalizmo tvarkaj bet jeigu darbininkai bus neapsišvietę, jie pats pagamįs vėl carus. Aiškino, jog darbininkams reikia pirmiausiai apsišviesti. Apsišvietus žmonėms ir despotai ir kapitalistai ir visoki žmonių proto tramdytojai išnyks, nereiks jų nė žudyti.

Antru kartu Perkunas kalbėjo apie darbininkų vargus, privedė keletą paviždžių kaip kapitalistai mus išnaudoja. Antru syk kalbant, ištarus kalbėtojui, jog kunigai liepia mums kentėt ir melstis, daugelis susirinkusių pradėjo grustis per duris, nors kalbėtojas tikėjimo neužkabino.

Trečiu kartu kalbėdamas, suteikė keletą naudingų patarimų gimdant ir auginant kudikius. Tas publikoj pagimdė didelį sumišimą: vieni klausė, kiti pruškstė, juokėsi. Iš to galima buvo pažinti protaujančius ir neprotaujančius. Potam perskaitė p. Perkunas paveikslėlį apie dabartinį krizį.

Pertraukose S. D. Teat. ir Dain. Dr. choras padainavo: "Marseliete" ir "Mes ir žuvam" p. M. Petrausko parašytą.

Aukų surinkta $6.29, ko užteko vos už salę užsimokėti.

Pastumdėlis.

IŠ BALTIMORE, MD.

30 d. kovo, Viet. Rev. Rėm. Komitetas parengė apvaikščiojimą paminėjimui numetimo baudžiavos Lietuvoje (tas pripuola 4 d. kovo). Lietuvių svetainėje ant Barre buvo perstatyta A. Gužučio drama "Ponas ir Mužikai". Prieš lošį, išėjo du vaikinai, kurie pasivartė, bei pasikilnojo viens kitą, kas publikai mažai apėjo. Paskui prasidėjo lošimas dramos. Aktoriams sufleris nuolat buvo reikalingas; jis buvo aiškiai matomas. Eilių kalbėtojai (ar aktoriai ar dekliamatoriai? Red.) ne visi lygiai savo užduotį atliko: vieni geriau, kiti blogiau. Geriausiai atliko savo rolę Baltruvienė, sena ukininkė (St. Batorytė). Iš vyrų Juozapas, senas klebonas (P. Glaveckas), ir Dudulis, dudorius (J. Nimura) gerai atliko savo roles. Ne blogas buvo Ignacas Bajonis (J. Bulota) ir Araburda (L. Naruševyčia), Liudytė (M. Bindokiutė) atkalbėjo savo rolę be nudavimo, ypatingai pas Magerskį atvesta, net šaipėsi, kas prastai išrodė. Onytė (M. Mikokolaičiutė) teipgi ne geriau savo rolę atliko, labiau ji išrodė puikyben pasikelusia negu paniekinta Magerskio. Ypatingai išėjo scenoj prie ežero Stonis (J. Galkauckas): sau po nosia pakalbėjo, publika jo žodžių ne galėjo girdėt, Jonas, senas tarnas Magerskio (K. Juozupavičia) kaip ant sargybos pastatytas, vaikščiojo iš vienos pusės į kitą kalbėdamas savo rolę kaip poterius, be jokio nudavimo. Tiek gerai, kad kalba buvo aiški ir garsi. Žydams stokavo žydiškumo, tik Berelis truputį geriau atliko. Nutepliotojas veidų nenusendino ganėtinai Baltruvienės. Stonis per jaunas buvo savo rolei. Klebonui reikėjo keletos brukšnių, kad išrodytų sesenesniu (tai vis mažmožiai. Rd.). Kiti buvo ne blogai nuteplioti, ypatingai žydai jarmulkose išrodė naturališkai, reikėjo tik kad jie savo roles geriau loštų. Žmonių prisirinko apie 100. Užsilaikė gerai. Tik moterių daugelis sėdėjo su augštoms, išskėstoms skrybėlėms, lig kad jos butų įkaltos į galvą; per jų skrybėles užpakalyj sėdinti ne galėjo matyti, kas ant pagrindų dedasi (tai pareiga buvo tvarkos dabotojų ir vietų rodytojų paliepti skrybėles nusiimti. Rd.).

Socijalistas.

NEŽINYSTA DIDŽIAUSIAS PRIEŠAS ŽMONIJOS.

Nieks tiek blogo žmonėms ne daro kaip nežinysta: ji pagimdo nelaimes, nelaimės pagimdo vargus, skurdą; teip ir eina iki ašarinio kentėjimo. Kas daugiausia turi nukentėt to ašarinio skausmo? Ugi nežinuolė motina: ji turi daugiausia nukentėt iš visų pusių.

Kartą girdėjau du draugu kalbant: vienas kito klausė, "Kaip ilgai trauksis darbininkų kova už buvį?" Užklaustasis atsakė: teip ligai, kol kapitalizmas turės darbo įrankius, kol motinos nenustos stačiusios eiles alkanų sunų prieš dirbtuvių vartus! Alkanas ne žiuri — kraujas ar ugnis, lenda ir traukia duonos kasnį iš brolių rankų.

Taigi mat, motina, kokioj tu vietoj likaisi pastatyta: per nežinystą gavai vardą "pristatytojos kapitalizmui įrankių — gamtiška mašina!" Nežinuolė motina, tu gabeni svietan naują žmoniją, tu gimdai, kenti skausmus. O kiek privargsti, kol užaugini savo kudikius, o ar padarai bent ka gero sau ar žmonijai, net tavo pagimdytam kudikiui? Ar gauni garbės vainiką už motinystę? Nieko panašaus neturi, neturi kuom pasidžiaugti, pasigirti ir pasirodyt žmonijai, gauni tik išmėtinėjimo žodžius: "Palaikytoja pramoniškosios vergijos sviete". Ašarota, skausminga motina, tu nekalta. Jukgi tu ne norėjai sau, ar žmonijai daryti piktą, užaugindama negiestinus kudikius. Tankiai pasitaiko, kad nenori susilaukti kudikio, nenori, kad jis užgimtų, nenori, kad užgimęs, gyventų, o dar aršiaus nenori, kad jis numirtų. Tu žinai, kad ir tas ne kaltas gaivalas nenorėjo ateiti ant svieto, bet jis turėjo ateiti ir atėjęs, turi gyventi, turi eiti ašarotais takais, sutikti svietiškas audras. Motina! Baisius tavo krutinėj skausmus tai vis nežinysta padarė.

Motina! Jukgi tu nenorėjai atgabenti nedorą kudikį svietan, tu nenorėjai, kad jis, užaugęs, butų draugijos priešu, bastytusi po svietą purvinas, apskuręs ir sutikęs kitą žmogų, draskytų jį kaip žvėris! Bet teipgi nežinojai, kaip tavo kudikiui suteikti dovaną geraširdystės, kad jis draugiją mylėtų. Motina, per nežinystą tu duodi savo jausmus suvaržyti tamsios migios retėžiais, kurie ne leidžia tau suprasti gamtos teisių, tu nepažįsti motiniškos galybės, nežinai, kaip galėtum padaryti savo kudikį laimingu ir naudingu draugijai! Motina, per nežinystą tu nužeminai savo augščiausią motinybės pareigą, nežinysta tau neleido užpelnyti svarbiausią žemčiugo vainiką už motinystę: vietoj vainiko ...

auginti kudikiai tau užsimoka širdgėloms. Jie tau sako: "aš neprašiau manę gimdyti, bet tavo priedermė, jeigu pagimdei manę, buvo užauginti".

Nežinėlė motina! Koki svarbus darbai ir užduotis išliko nepildyti

Jau laikas jaunoms merginoms ir moterims jieškoti šaltinio, iš kurio butų galima semti žinios apie svarbumą motinystės. Rodos užtektinai jautri kiekviena motiniška krutinė, bet mes nesuprantame, nemokame atjausti reikalo ateinančios gentkartės. Dabar Chicagietėms moterims atsiranda gera proga pasinaudoti apsišvietimui. Gal daugelis girdėjo apie moterų draugystę "Apšvieta", kuri kiekvienaime susirinkime parengia naudingus skaitymus, susirinkusioms draugėms pakėlus kokius žigeidžius klausimus, gabesnės draugės aiškina tol, kol to visos neperima, ne supranta.

Pereitame susirinkime draugė K. Katkevičienė perskaitė gražią dekliamaciją, kurios žodžiai pakelia jausmus ir pajudina, it griaustinis ir, nejausliausią širdį. "Tu gamta graži, bet kodėl aš nesuprantu taves? Ar kad aš esmi skurdo pelė?"

Draugei Katkevičienei perskaičius dekliamaciją, draugystė ištarė širdingą ačiu už jos pasidarbavimą.

Draugės Chicagietės! Nepamirškit, kad ant ateinančio susirinkimo skaitys referatą daktarystos studentė S. A. Rutkauskiutė. Tema: "Moterų padėjimas dabar ir ko mes geidžiame ant toliaus".

Susirinkimas atsibus 12 d. balandžio, pirmą valandą po pietų, pn. 800—33rd Pl. Kviečiame ne vien prigulinčias prie draugystės, bet visas drauges, kurios nori suprast mokslą ir geidžia apsišvisti.

M. Šeškienė.

VARDAN TEISYBĖS.

Tuščios polemikos pasipylė po visus laikraščius apie M. Petrausko dailą.

Nesuprantama, ką lietuviai Chicagiečiai, įsikandę, teip varžos: ar M. Petrauską ar jo veikalus!?....

Tos varžytinės, tos polemikos, tie neturinti vertės ginčai sukelti ir palėtojami ne draugysčių, ne partijų, bet tik pavienių ypatų, kurios ar tai iš nesusipratimo, ar tai iš nuobodumo griebiasi ko tai naujo, nörėdami nužadyt savo nervus. Šaltinis tų visų ginčų, tai neprijautimas nekurių ypatų Petrausko operetei "Kaminakrėtis ir Maluninikas".

Aš kreipiuosi į žmonės ir lai jie nuspręs kur teisybė ir pertikrįs vienpusiškus autorius virš minėtų polemikų, plutokratus proletaro jausmų (ką tas turi reikšti? Rd.).

Ko jie nori nuo tų ypatų, kurioms nepatiko operetė "Maluninikas ir Kaminakrėtis?" Gal to, ko nori visoki despotai: "tylėk ir kęsk, sukandęs dantis, bet nedrysk išreikšti savo nuomonės" (tą patį galima pasakyti ir apie atsiliepimus kitos pusės. Jeigu pas vieną tas yra blogu, kaip galima griebtiesi tokio jau darbo? Rd.). Ir kaip tik prasitarė puse lupų koks vienas, kad neperkokia operetė P., tuojaus užtarėjai griebėsi smeižimo ir valiai badyti socijalistus, buk jie apskelbė kruviną boykotą veikalams Petrausko.

Lopai, Balevičiai, Laukiai padėkit tuos smagaikščius; užklausia jusų visuomenė, kur jus raštų logika (į tuos ginčus visuomenė iki šiol nesikiša, bet jos vardo, jos ne įgaliotos kalba ypatos. Tas ir yra blogu; tas ir gimdo tas tuščias polemikas. Rd.). Kur XX amžiaus civilizacija? Pas jus jos nė su balana nerastum.

Jus, už išreiškimą nuomonės, žmogų gatavi prigirdyt savo tulžies kartumuose. Kraunat visą nuodėmę ant socijalistų organizacijos. Nors tiek proto turėkit, atskirkite ypatiškumą nuo organizacijos! Matyt, kad jus teip apjakę ir apkurtę chaose kiauros garbės, kad ne matot, negirdit teisingų darodymų ir kalbėtojus, dirbančius darbininkų labui vadinat tik kleketais ir da kitaip (ne tiek kalbėtojus teip Laukis pavadino, bet jų kalbą, kadangi jos suprasti ne galėjo. Juk tai teipgi tik nuomonės išreiškimas. Apie savo gi darbus ir nuopelnus nieks pats spręsti ne gal, apie tai visur sprendžia kiti. Nemo judex in sua causa! Rd.).

Aš manau, jog jus nesuprantat Petrausko siekio ir visaip, jam besigerindami, belysdami į akis teip pagadysite jojo karjerą, kad ir jis jus keiks ir jus patįs draskysite sau plaukus.

Aš rašau šitą atsiliepimą ne dėl to [illegible] ar savo, ar partijos, ar visuomenės vardu? Rd.), kad jus pertikrint, bet vardan teisybės, ką ai visuomenė supras.

Ta teisybė tokia: Petrauskas ne koks budelis caras, ne koks darbininkų skriaudikas ar veidmainys žandaras, socijalistai niekuomet jam nebeskelbė boykoto. Apie tai žmonės persitikrįs ir nežiurės ant Petrausko kreivoms akimis. Jums reikia atleisti, kad nesuprantat, ką bedarot!....

P. Puskunigis.

Jau mes seniai prašėme, ypač dėl užgimusių už Petr. operetę vaidų, kad partijos vardu mandagiai, su gerais motyvais, ne tuščiais be vertės žodžiais, ne tuščiais mokinimais kitų atsakytų partijos išrinktas parašymui atsakymo tinkamas komitetas, bet ne atskiros ypatos, kadangi ypač pas mus ypatos tankiausiai gadina dalyką, atsakymai paprastai buva teip parašyti, kad vietoj ką nors išaiškinti, gimdo tik naujus ir tai tuščius tolesnius vaidus. Mes manome, kad ir šito atsakymo partija negali ant savęs priimti. Čia neina apie pakraipą atsakymo, bet visgi ir partijai turi rupėti kaip kas jos vardu atsako, kokius motyvus ir forma vartoja. Mokyti kitus gali tas, kurio supratimas stovi augščiau už tuos, kuriuos mokina. Jeigu kas kitam užmeta stoką logikos, turi pats savo geresnę logiką parodyti. Tuom tarpu ta logika iš rašto juk kiekvienam puola į akis!

Jeigu todėl partija nori išvengti tuščių vaidų, tegul geriau prižiuri savo sanarius, nes už sanarių darbus juk partijai reikia atsakyti, ne ypatos vardu partijos ką veikiančios atsakys, bet partija, jeigu ji prieš ypatą jos vardu išsišokusią neturi ką atsakyti. Kas tyli, tas ypatai pritaria.

Ne reikia užmiršti, kad raštas laikraštyj tai ne kalba susirinkime. Kalbos nesugaudysi, ji išsiklaidys ją pabaigus, spauzdintas gi raštas lieka ilgam laikui, kiekvienas jį gali kontroliuoti, net tas, kuris nesuprantamos kalbos nebutų klausęs. Todėl kiekvienas numano, kad raštą reikia jau kur kas geriau prirengti negu prakalbą. Patėmijimų mes ne mėgstame kam nors daryti, bet kągi daryti, jeigu jie pasirodo reikalingais. Bet patėmijimai reikalui nė partijoms ne tik negali kenkti, bet daug gero gali padaryti; gali kenkti vien tiems, kurie sėda ne į savo roges. Peikimai, išrodymas silpnumo tokių ypatų darbų nė reireikalui nė žmonijai, kaip manome, ne tik nieko negali užkenkti, bet daug gero gali padaryti. Kaip atskiras žmogus, teip ir partijos turi saugotiesi, žinoma, kiek galima, blogų ir nevaisingų darbų. Kokia gali but nauda kad ir iš ilgiausios ir karščiausios kalbos, jeigu jos net norinti pasimokyti negali suprasti, jeigu jos motyvai menki? Kam alsinti draugiją tuščiais, be atsakančių išmotyvavimų ginčais? Ant to atkreipti atidą musų laikraščiams jau seniai priderėjo. Jeigu tas nedaryta, tai, turbut, todėl, kad manyta, jog sėjanti vėją pats susipras, arba kad jų draugai juos persergės, jog sėjant vėją, reikia rinkti audra.

Red.

KUR DINGO REVOLIUCIJOS PINIGAI?

Rodosi prieš Naujus Metus, "Lietuvoj" buvo pakeltas klausimas, kad Philadelphijos seimo išrinkto visuomenės Revoliucijos Rėmimo Komiteto nebereikia — ar kitaip, nepamenu. Tai kur dėti pinigus, kurie dar yra pas to komiteto kasierių, poną Duda? Ant ko juos apversti, nes Lietuvoje jau revoliucijos kaip daugelis sako nėra, ji tapusi valdžios užgniaužtą. Beje teko skaityt laikraščiuose, jog vardu Socijal-Demokratų buvo daryti užpuolimai ir nuo ukininkų bei kunigų pinigai atimti, bet tie neva socijal-demokratai revoliucijonieriai patįs tik pasipelno; tai tik plėšimai savo žmonių, o ne prieš valdžią revoliucijos darbas. Tokių revoliucijonierių ir į Ameriką privažiavo, bet tai plėšikai, nors ir dangstytusi socijal-demokratų skraiste, tai ne revoliucijonieriai.

Bet aš norėjau rašyt ne apie plėšikus, tik norėjau pakelti klausymą: kur dingsta revoliucijai surinkti pinigai? Norėjau apkalbėti klausimą likvidavimo Philadelphijoj išrinkto komiteto. Keli socijalistai atsišaukė, kad visi pirmutinio komiteto surinkti pinigai priklauso socijalistams ir jų komitetui turi but atiduoti. Aš ne kartą ir per socijalistus aukavau revoliucijai Lietuvoje. "Kovoj" pasitaiko skaityt, kad kas kelintas mėnesis tampa pasiųsta į Lietuvą po kelis šimtus doliarių L. S. D. P., bet kad ten, kaipo pats buvę revoliucijonieriai užtikrina, nėra revoliucijos, neužlaiko agitatorių, neperka ginklų ne naikina buržuų, neplėšia monopolių, apiplėšia tik kaip kada kokį ukininką, tai kam eina tie visi pinigai pasiųsti L. S. D. P. iš Amerikos, neva revoliucijai? Kur Europinių revoliucijonierių atskaita? Tą męs Amerikos aukautojai norėtume žinoti.

A. Ruošunas.

KĄ AŠ PATĖMIJAU?

Man teko patėmyti visokiuose amerikanizavimo lizduose, kaip tai: viešose mokyklose, t. v. settlement'uose, viešų daržų pasilinksminimo namuose patį branduolį t. v. "civilizavimo svetimų" (foreigner'ių), su tokiu jau uolumu ir pasišventimu varomo, su kokiu amerikonai civilizavo raudonparvius indijonus tiktai be kraujo liejimo. Tuose amerikanizavimo lizduose yra ypatos su atsakančiu mokslu, gabumu ir fanatizmu parinktos išauklėti pasibiaurėjimą savo gimdytojais, kalba ir visuomi tuomi, kas ne amerikoniškas. Tie gudrus vorai pina ir tiesia savo vortinklius teip sparčiai, kad mes gal neteksime lietuviškos jaunuomenės pirmiau negu suprasime anų siekius. Kad lietuviai Amerikoje dings amerikanizmo jurėse nėra nė mažiausios abejonės; kitaip ir negalima viltiesi. Vienok mums priderėtų mirti bent garbinga tautiška mirtimi.

Šituos kittaučių žudymo urvus amerikanizavimo apaštalai papuošia tais jieškiniais, kokius kittaučiai laiko dorais ir prakilniais. Jie turi ruimus susirinkimams, skaityklas, viešas maudynes, gimnastikoms vietą; visur yra mokintojai prižiurinti ir pamokinanti. Jau pirm poros metų aš skaičiau atskaitą "viešų daržų" komisijos: tarp daugelio akyvų išvadžiojimų —buvo nurodymai pareigų "prižiurėtojų". Tarp rėdelių skaitant, ne sunku dasiprotėti siekį tų neva šviečiančių įrėdnių. Prižiurėtojai turi neleisti vaikams tarp savęs kitaip kalbėti kaip tik angliškai, bet aiškiai ne sakyti, kad tai uždrausta; tam tikslui prižiurėtojai turi turėti "taktą". Ne leisti nė vienai tautai, ne paisant jos vaikų skaitliaus, savus žaislus, dainas, ar kalbą vartoti. Jeigu atsirastų įtekmingi paugliai, kurie gali vadovauti, tai reikia žiurėti, kad tokios įtekmės neturėtų kittautiškų tendencijų ypatos. Prižiurėtojai turi prašalinti visus negeistinus apsireiškimus savu išdidumu ir pergalingu protu. Daugelį kartų lankiausi skaitykloje t. v. Davis Park. Skaitykloje yra ir apie 50 lietuviškų knygų. Iš pradžių tos lietuviškos knygos buvo ant paprastų lentynų, prieš pat duris, kur galima buvo įeinant, iš tolo pirštu parodyti, kur jos yra. Žinoma, lietuviai, dažinoję, kad gali rasti ir lietuviškų knygų pradėjo lankytis ir skaityti. Tie papasakojo, kur gali rasti lietuviškų knygų ir kiti, nemokanti angliškai nė susikalbėti, ateidavo ir skaitydavo. Tos gudrios su "taktu" prižiurėtojos dabar sudėjo visas lietuviškas knygas į spintą, užpakalyje rašymo skomės. Dabar, norint skaityti lietuviškas knygas, reikia kiekvieną kartą prašyti, kad duotų. Žinoma, geri tėvynainiai ir gerai reikalą suprantą gali gauti ir dabar, bet lėtiejie, baugų, nemokanti angliškai, nedrysta, ar gal gėdisi, o lietuviškai nė burnos neatveria, pagoglinėja, pasidairo ir pažiuri į visokias knygas su paveikslėliais ir dulina atgal. Kas link mažų vaikų, tai tiek aš patėmijau. Kaip visur skaityklose, uždrausta šnekėti; vaikai, ypač lietuvių ir lenkų, jeigu nors tykiausiai sukugžda imdami knygas nuo lentynos ar prie skomės, tai "taktiška prižiurėtoja" ima visa gerkle rėkti, kad nešnekėtų; prie progos prieina prie vaikų, pažiuri ką jie skaito, paklausia, ar angliškai moka, jeigu teip, tai pagiria, jeigu nemoka, tai siunčia pas vaikus, po globa kitų prižiurėtojų, kur esti riksmai, dainavimai ir žaislai, žinoma, amerikanizavimo dvasioje. Jeigu vaikai nori pasirinkti sau kokią knygą, tai prižiurėtoja jiems įšneka, ar parodo, kad imtų su paveikslais, kur yankees, puritonai, kareiviai ir generolai idealizuojami, indijonai, kaipi pikšaiai charakterizuojami; žodžiu, amerikanizavimo dvasia skiepijama su apšaipa svetimųjų (foreigner'ių). Jau svetimų tautų vaikai nei ne mėgina savaip prasižioti, nes kiti kittaučiai, podraug su amerikonais iš jų juoktųsi ir nemaloniais vardais vadintų. Žinoma, amerikonai čia lošia tarpininkų rolę. Jie tautą prieš tautą suerzinę "taktišku" budu, vieną kartą vieną, kitą kartą kitą tautą niekina; ir vieniems ir antriems pasirodo geri. Jeigu tuose daržuose susirinktų burelis vienos tautos vaikų ir išdrystų lošti savotiškus žaislus ar dainuotų ne angliškai, tai juos greičiau išvytų iš viešos vietos negu Maskolijoje. Chicagoje yra mažiausiai 75% svetimų, nekalbančių grynai angliškai, o vienok visur vagrojama angliškai išskiriant tas šeimynas, kur tėvai visai angliškai ne moka. Jeigu kuris pramoksta šiaip teip suambrinti, tai jau ir šneka, norėdamas pasirodyti. Nėra ką nė kalbėti apie čia augusius ir augusias — tie angliškai varvaliuoja net ir ant svarbiausių tautiškų apeigų. Toje amerikanizavimo banga ne vien lietuvius, bet ir visas kitas baltparvias tautas lygiai gramzdina amžinos pragaišties bangose. Musų socijalistai, kuriuos teko man pažinti, yra geriausiais sandarbininkais amerikanizavimo. Įtaisose didžturčių užlaikomose socijalistai laikomi misijonieriais amerikanizmo idealų. Nieks geriau negali įtikti t. v. settlement'ų veikėjams kaip socijalistai, atskildami nuo savo tautiškų siekių, tautiškų idealų. Ne pro šalį bus paminėti, kad lietuviškiejie socijalistai laiko ženklu augšto supratimo išsižadėjimą tautystės. Jie, sakosi, ne teip siaurai žiuri, kad veikti vien tautystei, kurios pobudį, kalbą, aplinkybes pažinsta: jiems, kaipo milžinams per mažas darbas vienyti tautą, ją stiprinti; jie dirbą žmonijos labui! Jų meilė neteip siaura, kad atsiduoti savo kraujo žmonėms labiausiai paramos reikalaujantiems; jie pasišvenčia terptautiškam judėjimui, agitacijai terp rusų, vokiečių ar žydų! Su galingais eimant, gal ir musiškiai anų garbės atspindyje bus žnaimus. Bet arčiau prisižiurėjus, įpasirodo tankiausiai, kad tie besigirianti teip didelė meilė, kurie sakosi mylį visus tuos, kurių nepažįsta, t. y. žmoniją, yra didžiausias savmyliais, egoistais. Dėkiskime, kad jie myli žmoniją, bet toje meilė teip padalinta į atomines daleles, kaip rasos lašelis, kuris išnyksta po saulės kaitra be naudos, ji neatneša naudos žmonijai, o visgi jiega susieikvoja. Mes teipgi matome, kad tie mylėtojai žmonijos nėra mylėtojais artymiausių savų giminių. Tai ne meilė žmonijos, bet vien raminimas suerzintos vėlės ir sąžinės dėl negamtiškų jausmų tiems, kuriems mes skolingi musų gyvastį. Motina, kuri mus pagimdė, atliko savo pareigą, garbė jai, bet vaikas, kuris jos nemyli, ne atlieka savo pareigos. Gyvastį kiekvienas gali lengvai mesti šalin, kada tik nori, bet negali užgimti, jeigu motina jo nepagimdys. Gal kas man pasakys, kad tai vaisius nežinios. Bet aš iš gilumos mano pajautų šaukiu: palaiminta toji nežinia, kuri leido man užgimti ant svieto! Pamylėjimas svetimų dorybių, o vienkart pasibiaurėjimas savųjų silpnybių nualino musų tautą. Ar ne toki karšti idealistai, kaip šių dienų musų scijalistai, perėję naujas ideališkas, maskoliškas, lenkiškas, ar vokiškas mokyklas, tapo bernais lenkų ir vokiečių! Kodėl vokiečiai ar prancuzai ir socijalistai pasilieka vokiečiais ir prancuzais? Kodėl tik mes privalome nemylėti savo tautystės? Niekinimai, arba vien ignoravimas savo tautiškų ypatybių, garbinimas kiltumų kitų, kitokiose aplinkybėse gyvenančių, pagimdė musų protišką nupaolimą. Vertėtų mums daugelio pasimokinti nuo praeities, o tąsyk tik ir ateitį geriau sutvarkysime. Mums reikia daugiau savitarpinės apykantos ir paguodonės visko, kas yra musiško, reikia tą musišką pamylėti, gerinti, kelti, tuomet ir švetimtaučiai mus paguodos. Pažiurėkime į žydus. Musų kunigai daug galėtų nuo žydų pasimokinti. Nutautimą platina musų kunigai Amerikoje, laikydami lenkiškas mokintojas lietuviškose mokyklose. Ar žydai teip daro?

Vienas pavargėlis socijalistas ar anarchistas žydukas tapo užmuštas ir apšauktas anarchistu Chicagos miesto valdžios, o drasiausiu apginėju užmuštojo Lazaro Auerbach'o yra žydų rabinas Hirsh.... Ar lietuviškas kunigas stotų apgynime savo tautos ne jau anarchisto, bet nors nepriguliničio parapijon, kokio laisvamanio? Turbut ne. Ir socijalistai ir tautiečiai ir laisvamaniai visi galėtų daugelio pasimokinti nuo žydų, net nuo žydų socijalistų.

Pereitą nedėldienį užsibaigė žydų Sijonistų socijalistų seimas Hebrew Liberty Institute, 47 Johnson st., Chicago, Ill. Žydų Sijonistų organizacija likosi pripažinta pereitų metų Socijalistų Tarptautiško kongreso Stuttgart'e. (Faktai paimti iš "Chicago Daily Socialist", kovo 26, 1908). Sijonistai turi savo siekiu įvykdinti žydišką viešpatystę Palestinoje. Iš dvylikos kuopų, viena, Poale Zion Draugystė, 373 W. 12th st., Chicago, Ill rupinasi atsiekti savo jieškinį. Jie tiki, kad nauja žydiška viešpatystė turės buti pripažinta, ji gims per evoliuciją ir rymos ant pamatų socijalizmo.

Taigi amerikoniškiejie lietuviški socijalistai gali, jeigu tik norės, ir tautystėje rasti jieškinius pripažintus vadovų socijalizmo. Jeigu apsukriausia tauta ant svieto priverčia net socijalizmo tėvus pripažinti tautystę jau kartą prapuolusiai valstijiškai tautai, tai kas musiškių socijalistų niekinintus musų tautystės ir šalies gali išteisinti? Ant kokios logikos ir mokslo jie remia ignoravimą tautystės? Musiškiai naujo mokslo nesutvers, todėl reikia eiti pėdoms kitų, kurie toliau už mus nežengė.

A. K. Rutkauskas, M. D.

Mažas Feljetonas.

Męs gyvename bedievių amžiuje. Kas bedievio vardo dabar nešioja? Jei tik kunigai ir davatkos.

Ir gera, matyti, tų bedievių veislė, jų skaičius kasdieną auga ir didinas.

Taip, už menkiausią daiktą dabar žmogus gali likti bedieviu.

Jei imsi manyti, kad kunigas toks pats žmogus kaip ir kiti žmonės, kad ir jį gali apimti pikti pagundimai — tu jau bedievis.

Jei susitiksi kunigą ir skubinai nenusiimsi kepurės — busi bedievis. Jo stonas, jo mokslas reikalauja pagarbos. O, musų kunigai mokyti — nevėltui juk yra baigę keturias kliasas ir, paskui, įkvėpti tėvo bizunu, išbuvo dar penkis metus siminarijoje. Čia jie didelį mokslą gauna — visus penkis metus mokinasi poterių, katekizmų, bažnytinių istorijų, bažnytinių apeigų.... daugiau? Ne, daugiau jie nieko nebesimokina, išėję tuos mokslus, jie ir lieka kunigais.

Ir kokis paskui pasididžiavimas iš jų lupų girdėti!

— Męs, girdi, viską žinome, męs visus mokslus išėjome.

Ir jei tu netikėsi, kad kunigas yra mokyčiausias iš mokyčiausių, tu esi bedievis.

Laimingi tie mokslinčiai!

Męs, skaitytojau, su tavim galime išsėdėti visą amžių prie knygų, galime lig paskutinės valandos mokytis, o mirdami, visgi pasakysime:

— Męs nieko nežinome, arba žinome labai mažai, sulyginant su tuom ko nežinome.

Užtaigi jie žino, kad kartais Dievas kalbasi su popiežiu, susirašinėja per laiškus, tik nepranašauja apie telefoną, ar jis kuomet nors bus pradėtas į dangų, juk tai, rodos, butų labai paranku kalbėtis.

Kunigas žino, kas pirmų pirmiausia žmogui reikalinga.

Jei tu, netekęs darbo, imsi šaukti — darbo ir duonos, kunigas, nė sekundos nepagalvojęs, atsakys tau:

— Bedievis tu esi. Pirma pasirupink apie velės išganymą, o paskui jau prašyk iš geros širdies pono maisto.

Taip, skaitytojau, jei tu, tavo žmona, tavo kudikiai miršta badu, pirma pulk ant kelių ir melskis, melskis, kol jus visi nepastipsite, melskis rupinkis apie velės išganymą, juk taip tave mokina mokslinčius kunigas!

Melskis, ganyk savo vėlę, juk kunigai tau tiek daug gerų knygų yra prirašę: apie pragarą, velnius, šventuosius, kokios linksmybės yra danguje, kokią išvaizdą turi velniai sėdinti socijalistuose, skaityk jas, už jų skaitymą kunigas tuoj siulo dangu.... Bet neišdrįsk pažiurėti į tokią knygą, kurios nepašventino kunigas, neišdrįsk pažiurėti į gyvenimą kunigų, neišdrįsk praskleisti mokslo knygos — tuomet busi bedievis....

Taip, musų kunigai žarsto žodį bedievis į visas puses, kaip iš parapijonų surinktus pinigus.

Ir kodėl nežarstyti? Tas žodis taip lengvai ištariamas!

Nereikia nė po knygas raustis, nė galvos sukti, sušukai — bedievis! — ir viskas. Nereikia bent gaišinti laiko, kad surasti stipresnį ginklą, kuris smarkiau kirstų priešininkus. Musų kunigai dar vis tebemano, kad pasaulis, išgirdęs žodį — bedievis, — iš baimės puls prieš kunigą ant kelių ir ims gailėtis, kam jis Dievui daugiau tiki negu kunigui. Rasi, seniau tas žodis šiokią-tokią įtekmę ir turėjo, bet dabar jis tik gali išgązdinti vieną, kitą davatką, o rimtas žmogus tik prasišiepia ir pamano sau:

— Gali sau, kunigėli, sveikas šaukti, juk laiko turi užtektinai.

Taip, musų kunigai toliau žodžių — bedievis, parmazonas, pragaras, velniai — nevažiuoja, jie tuos žodžius seminarijoje girdėjo, įsidėjo sau į smegenis ir mano gazdinti jais žmonės.

Kitų įrankių kovai jie nejieško, pirma iš didelio mokslo, o antra ir laiko neturi, juk reikia išskaityti, kiek parapijoje mirs žmonių, kiek gims, kiek apsives ir kiek iš visko to bus rublių. Kunigai supranta labai gerai rublio vertę, jie žino, kad turint rublius, galima fain gešeftus daryti.

Kunigai stropiai renka rublius ir gailestauja, kad žmonės šalsta prie Dievo, auga bedievių skaičius ir jie šaukia:

— Bedievis! bedievis! bedievis!

Bet jei atsitiktų toks stebuklas: atsikeliame vieną gražų rytą ir žiurime — nė vieno bedievio nebėra — visi žmonės — vyrai, moters ir net vaikai, vieni pasidarė kunigais, kiti suėjo į vienuolius ir visi vien tik meldžiasi, vien tik meldžiasi, žodžiu—visi temano tik apie Dievą.

Ir kaip tau, skaitytojau, rodosi — ar musų kunigai iš to labai džiaugtųsi?

— Žinoma, džiaugtųsi — atsakysi tu.

E, ne, labai apsirinki. Jų iniršimui tuomet ribų nebutų, jie, kaip pamisę bėgiotų ir keiktusi smarkiau, negu dabar keikia bedievius.

— Jus ištvirkėliai, paleistuviai, tingite dirbti ir visi sulindote į kunigus ir vienuolynus! Jus visus šėtonas apsėdo....

Ir jų keiksmams ir pludimams nebutų galo.

Ir kaip nesikeikti! Kas gi tuomet benešty į klebonijas rublius, patiems kunigėliams reiktų stoti prie arklo ir mašinos fabrike, o tai baisus, sunkus darbas!

Ir taip negerai ir antraip negerai — blogai kuomet veisiasi bedieviai, blogai kuomet visi žmonės vien težiurėtų į dangų..p

Ko gi kunigams reikia?

— Ko reikia?

Rublių, rublių, rublių ir dar rublių! Jiems reikia daryti fain gešeftas, jiems reikia, kad žmonės dirbtų ir viską, kas užauga, suneštų į jų aruodus, jie nori žmogaus vėlę ir kuną suspausti, sugniaužti savo kumštyje, jie nori, kad tu, žmogau, užmintas jų letena, vaitodamas ir raitydamasi vien tik dusautum:

— Šventas, dvasiškas tėve! Aš visas tamistai priguliu, visas, daryk su manim ką tik nori, duok, aš tamistai ranką pabučiuosiu.

Tai ko kunigai nori, o Dievas kiek jiems rupi, pats skaitytojau pagalvok....

K. Janonis.

IŠ VISUR.

|| Išeinantis Peterburge kadėtų laikraštis "Reč" pagarsino, buk buvęs maskoliškasis pasiuntinys Koreoj, Pavlov, kuris apsiėmė parupinti maistą Port Arthuro tvirtovei, už pristatytus tvirtoven produktus maskoliškam randui paskaitė dvigubai brangiau, negu pats užmokėjo kontraktoriui. Specijališka komisija, paskirta dar laike kaip ištirta Pavlovo prasižengimus iki šiol ne įstengė pagarsinti ką surado, o laiko buvo juk gana. Argi Pavlovo prasižengimai teip didelį, kad net komisija pabugo juos viešai pagarsinti?

|| Daugiausiai usuotų moterų yra Portugalijoj. Kitur, ypač merginos, stengiasi augančius usus išpešioti, nes tas yra tik vyrų papuošimu, Portugalijoj gi jos juos užraito teip kaip ir vyrai.

|| Chinuose, netoli Jam Chow buvo 5 d. balandžio smarkus susirėmimas kariumenės su sukilusiais gyventojais. Mušis traukėsi 48 valandas.

|| Pereituose metuose vyno ant viso žemės paviršiaus padirbo 4 milijardus galionų: daugiausiai vyno padirbo Prancuzijoj, nes 1453546066 galionus, Italijoj 1159-200000, Išpanijoj 462000000, Algiere 189227016, Portugalijoj 199-000000, Austrijoj 77000000, Vengrijoj 62200000, Rumunijoj 57-200000, Maskolijoj 57200000, Bulgarijoj 46200000, Chili respublikoj 46200000 gal., Vokietijoj 41-800000, Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos 35200000, Turkijoj 33000000, Argentinoj 28-600000, Grekijoj 26850000, Šveicarijoj 19400000, Serbijoj 12100000, Brazilijoj 7040000, Tunise 6600-000, Australijoj 3940000, ant salos Korsikos 5545672, pietinėj Afrikoj 4290000, ant Kanariškų ir Azoriškų salų 3300000, Uruguajuj 1980000, Bolivijoj 550000 gal., Meksike 352000 galionų.

|| Portugalijos sostapilėj Lissanoj, pasibaigus parlamento atstovų rinkimams, užgimė riaušės. Pašaukta žmonių minias vaikyti kariumenė pradėjo šaudyti ir užmušė tulą demonstrantų skaitlių. Vis gi išrinkta dauguma monarchistų, bet ir respublikonai laimėjo daugiau vietų: išvaikytame parlamente jų buvo tik 2, dabar gi yra 4. Rinkti vienok galėjo tik mokanti rašyti ir skaityti, o Portugalijoj tokių dar mažesnis yra nuošimtis negu Lietuvoj.

|| Ant viso žemės paviršiaus žydų yra 11081000: Europoj jų yra 8748000, Amerikoj 1556000, Afrikoj 354000, Azijoj 342000, Australijoj 17000. Europoj daugiausiai jų yra Maskolijoj, nes 5100-000, Austro-Vengrijoj 2100000, Vokietijoj 600000, ant Balkanų pussalio 400000, Niderlanduose 105000, Prancuzijoj 80000, Italijoj 40000. Iš miestų, daugiausiai žydų turi New York, nes 700000, Vindobona 130000, Varšava 225-000, Berlynas 95000, Londonas 80000; Jeruzolimoj žydų yra tik 30000.

|| Niekur daugiau nėra tiek elgetaujančių, kiek jų yra Chinų sostapilyj Pekine: čia, ant 1½ milijono gyventojų, elgetaujančių skaito su viršum 100000. Bet neturinčių ką valgyti, bet ne elgetaujančių gal New Yorke, arba Londone yra dar daugiau.

|| Vokietijos parlamentui ir Prusų seimui paduoti rando reikalavimai žymiai pakelti algą cieorians, kadangi buk dabartinė jo alga, po $3930000 ant metų esanti per maža. Ir prie dabartinės algos jis, turbut, nereikalauja badu bijotiesi.

|| Netoli Portsmouth, Anglijos pakrantėse, angliškas torpėdinis laivas "Tiger" susimušė su skraiduoliu "Berwick" ir likosi pusiau perskeltas. Iš buvusių ant "Tegero" 45 jurininkų 22 išgelbėjo, kiti, be abejonės, visi prigėrė.

|| Ryme, laidojant kuną vieno darbininko, 2 d. balandžio buvo kruvinas susirėmimas minių su kariumene. Kareiviai šaudė į darbininkus, užmušė 3, o 15 pašovė, tame yra 4 mirtinai pašauti.

|| 26 d. kovo, dalis Columbijos kariumenės perėjo Panamos rubežių ir užėmė miestą Jurado. Panamos randas renka kariumenę ir nori įsiveržėlius išvyti. Iš to gal užgimti karas terp Columbijos ir Panamos respublikų.

|| Caras prisakė išvaikyti dabartinį Finlandijos seimą. Nauji rinkimai seimo atsibus 1 d. liepos; 1 piutės susirinks naujai išrinktas seimas.

|| Berželio mėnesyj rengiasi atsilankyti Maskolijoj Prancuzijos prezidentas Fallieres. Paskui jis atlankys valdonus Švedijos, Norvegijos ir Danijos.

|| Užrubežinė vaizba Japonijos 1907 m. siekė vertės 926000000 yenų. Iš Amerikos Japonija parsigabeno prekių už 80000000 yenų, savo gi išdirbinių išgabeno Amerikon už 131000000 yenų.

|| Maskoliškos dumos atstovai nepasiganėdina dabartinėms algoms po 10 rub. ant dienos, bet pareikalavo didesnių.

|| Pietinėj Lenkijoj, mieste Radomiuje, pereitą sanvaitę užmušė net 11 policijos oficierų ir policistų. Sutraukė į miestą daugiau kariumenės. Suareštavo čia su viršum 500 žm[illegible]

|| Anglijos randas padavė parlamentui reikalavimą įrengti Airijoj du nauju universitetu — vieną Dubline, kitą Belfaste.

|| Paryžiuj, nuo Eifelio bokšto atliko pesekmingus mėginimus susikalbėti telefonu be vielų. Susikalbėti galima buvo su visoms Prancuzijoj esančioms bevielinio telegrafo stacijoms.

|| 31 d. kovo, aplinkinėse Madakra, Morokko sultanate, ant prancuziškujų raitelių dalies užpuolė maurai. 8 prancuzai likosi užmušti, tame skaitliuje 2 oficierai, 12 gi kareivių tapo pašautų.

|| Mieste Santiago, Chili respublikoj, nuo 25 d. gruodžio šių metų iki 5 d. sausio sekančių trauksis visos Amerikos mokslinčių kongresas, kuriame dalyvaus visokių šakų mokslų visos Amerikos mokslinčiai.

|| Jau užgeseęs vulkanas Salfatara, pietinėj Italijoj, vėl pradėjo mesti ugnį. 250 pėdų nuo senojo kratero atsidarė naujas.

|| Koreoj dalis gyventojų pasikėlė prieš Japonijos valdžią. Gana tankiai atsibuva susirėmimai pasikėlėlių su kariumene.

|| Ryme, dėl užpuolimo kariumenės ant darbininkų, darbininkų organizacijos surengė visuotiną streiką. Amerikos milijonieriui Morganui atkakusiam Ryman, policija davė rodą nesirodyti ant gatvių, ramiai sėdėti hotelyj.

|| Vokietijos kancleris Buelow prieš velykas atlankys Ryme popiežių. Matyt Vokietijos randui reikalinga popiežiaus pagelba jo kovoj su lenkais.

|| Mieste Mexico sustreikavo studentai inžinierių instituto, kadangi instituto sekretorius likosi nuo vietos prašalintas.

|| Bavarijoj, terp gyventojų kaimo Larkem ir svetimų geležkelio darbininkų užgimė kruvinos muštynės. Penkios ypatos tapo ant vietos užmuštos, o daug yra sužeistų, jų skaitliuje yra ir mirtinai sužeisti.

|| Dėl stokos pinigų, valdžios nutarta didesnę dalį Portugalijos karaliaus arklių parduoti.

NAUJI RAŠTAI.

H. Ibsen. Šiaurės karžygiai, keturių veiksmų tragedija, iš rusų, lenkų, ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Chicago, Ill. 1908. 77 *puslapiai.*

Ibsen, geriausias šių laikų norvegiškas dramų rašėjas. Jo dramos verstos veik į visas civilizuotų tautų kalbas; Šiaurės gi karžygiai sunaudotį ir muzikų: prancuziškas muzikas Reyer parašė operą "Sygurd", kuriai tekstą paėmė iš šitos Ibseno tragedijos. Tas jau rodo ne menką jos vertę.

Lietuviškas vertimas geras, todėl ir knyga verta skaitymo.

Waclaw Žmudzki. Kraujo sėja. Apysaka iš laiko karės Maskolijos su Japonija. 2 tomai. Shenandoah, Pa. 1907 *m.*

Šita apysaka tilpo pirma "Darbininkų Viltyj", dabar skyrium atmušta; aprašyta ji užimančiai, todėl verta perskaitymo.

Dr. R. Boehme Katalikų bažnyčios mokslas apie tironus. Vertė iš vokiečių kalbos M. L. Tilžė. 1907 *m.* 32 *pusl. "Spindulio" išleidimas.*

Kaip atsirado valdžia ir valstybė. Parašė B. Alksnis. Tilžėj. 1908 *m.* 16 *pusl. "Spindulio" išleidimas.*

Kodėl išnyko baudžiava Lietuvoje? Parašė Dėdė. Tilžėj. 1908 *m.* 16 *pusl. "Spindulio" išleidimas.*

Senovės šventiejie ir dabartiniai bedieviai. Tilžėj. 1907 *m.* 16 *pusl. "Spindulio" išleidimas.*

VIETINĖS ŽINIOS.

— Pereitos nedėlios dieną, ant Michigan ave., 19 metų klerkas Best Owen likosi greitai važiuojančio automobiliaus pervažiuotas ir labai sunkiai, gal mirtinai sumankytas.

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

mėnulį, planetas ir kometas, potam ir žvaigždes; pirmas parengė mėnulio mapas. Jis pirmas užtėmijo phazius Merkuro, pavadino keletą konstelliacijų, tarp kitų "skydą Sobieskio"; Liudvikas XIV paskyrė jam iki gyvam pensiją. Veikalai jo: 1) Selenographia sive Lunae descriptio (Gedana, 1647), 2) Mercurius ir Sole visus (t. 1662); 3) Cometographia, totam naturam cometarum.... exhibeus (t. 1668), 4) Machinae celestis pars prior (t. 1673) ir pars posterior (t. 1679), 5) Prodromus Astronomiae; Firmamentum Sobiescianum, katalogas su pozicija 1553 žvaigždžių, kurių 602 jis pirmas tikrai paženklino.

Stasys Kobierzyckis, Gedanos kaštelionas (nuo 1647), o potam (nuo 1656 m.) Pamarių vaivada (+1665), parašė istoriją jaunystos Vladislavo IV, siekiančią iki mirštant Zygmantui III, po antrašu Historia Vladislai Poloniae et Sueciae Principis (Gedana, 1655), o taip-gi Obsidio Clari Montis Częstochoviensis (t. 1659).

Praetorius (+1703), iš pradžių protestonų kunigas Nebudzinės kaime, arti Gumbinės, o pagaliaus katalikų — Vejerovoje, aprašo veikale "Deliciae Prussicae" arba "Preussische Schaubuehne" papročius Prusijos, ypatingai Nadravijos senų ir savo laikų, semdamas žinias jau tai iš rankraščių (k. a. Brėtkuno) ir kitų raštų, jau tai budamas pats prieregiu atsitikimų.

Simanas Dach, (1605-1659, profesorius Karaliaučiuje, pagarsėjo savo vokiškomis poėzijomis, nors ne permier atsižyminčiomis tikrumu jausmų.

Lutzkio Karaimų bibliographijoje yra 65 karaimai kaipo mokslinčiai paminėti; tarp tų *Serach ben Natan,* kurs gimė 1580 m. Trakuose, Lietuvoje, ir pats mokėsi iš knygų savo tikybos. Kada karaimas gydytojas — Del Medigo, kurs užsiėmęs buvo paplatinimu Euklydo ir mechanika, iš Konstantinopolio 1620 m. per Valachiją atkako į Lietuvą, gydytojauti prie Radivilo, tai vardas šito polyhistoro atėjo iki Serachui, ir tasai pradėjo susirašinėti su mokslinčiumi Del Medigo, kurs 1622 ir 1624 m. buvo Vilniuje, atsakymą davė lietuviškam žydui iš Vidžemio 1632 m., prisiųsdamas surašytą hebrajišką literaturos istoriją. Vėliaus Del Medigo dar parašė 13 raštų kaipo atsakymą ant klausimų savo korespondento iš astronomijos, matematikos, medicinos ir tt. Palei Izraėlitų gulyklą pustynėje Serach pavadino savo klausimais pripildytą veikalą "Elim". Toji korespondencija su garsiu žinovu, kaip Del Medigo, buvo jam kaip kokia oaza tyruose. Po Seracho dar reikia paminėti *Salomoną Toroki* iš Pasvalio, gydytoją Abromą kaip ir Juozą, Judą ir Zephaniją *Troki* Lietuvoje kaipo Karaimų raštininkus.

17-ame šimtmetyje Švedijoje pakilo noras susipažinti su Karaimais, kurie atmeta šalin visas tradicijas, ir kada-gi nuo 1629 m. Vidžemis buvo Švedų rankose, tai Gustavas Peringeris, profesorius orientališkų kalbų Upsaloje atkako 1690 m. tiesiok į Lietuvą studijuoti Karaimus. Jis sako: Degunt illi in Lituaniae variis locis: Birsae, Poczulae (rasi Pasvalys?), Neostadii (Naujamiestis), Koronae (?), Trocae (Trakuose) alibique. Peringeris deda svarbą ant skirtumo Karaimų gymyje ir kalboje (ta buvo totoriška) nuo rabbinitų. Vėliaus, 1696 m., dar du Švedu mokslinčiu atliko kelionę į Žemaitiją. Karaimas Mardochai ben Nissan apie tai pasakoja, ir priduria, kad jaunas Salomo ben Aron, mokantis lotyniškai, nukakęs su Švedų profesoriais į Upsalą. Tasai Mardochai ben Nissan davė atsakymą ant klausimų prof. Trigland'o Leydene, kurs per gromatą klausinėjo apie Karaimus per Kahalą Lucke 1699 m.

Karaimas iš Pasvalio, Salomo Troki, taip-gi ėsąs parašęs raštą Švedų profesoriui Juozapui Puffendorfui; jisai, sakosi, buvęs draugu rabino Hešel Vilniuje, anuometinio perdėtinio rabbinitų. Iš to rodosi, jog nesutikimas tarp Karaimų bei rabbinitų palengva buvo sudilęs.

b) *Kolionijos Krokaviškės akademijos Lietuvoje,* kiek man žinoma, buvo skaitlingos, ypatingai-gi paminėtinos yra kolionijos Bialoje ir Olykoje.

Kolionija Biala buvo Užgiriniame Trake (Podliasėje). Augštesnę mokyklą Bialoje, mieste kunigaikščių Radivilų, įsteigė Kristupas Vilskis Ciboravičius, kanonikas ir officiolas Liet. Brasčių, klebonas Bialoje, 1628 m., gausiai ją apdovanodamas ir partraukdamas į ją 1633 m. iš Krokavos mokintojus gramatikos, retorikos, poėtikos ir philozophijos. Jis pavedė mokyklą priežiurai akademijos Krokavoje. Dovanas mokyklai padidino anuometinis miestelio valdovas, Aleksandras Liudvikas Radivilas, o Vilskio įpėdinis, kn. Mot. Drvėskis, įgijo mokyklai kas-žin kokias privilegijas nuo Krokaviškės akademijos. Budavo ten paprastai du profesoriu ir rektorius.

Kolionija Olykoje, Volynijos vaivadijoje. Didis liet. kancleris Stasys Albrechtas Radivilas įsteigė Olykoje kollegijatą, 15 d. rugsėjo 1631 m. Kn. Pranas Zajevskis, mirdamas, paliko 70000 lenkiškų auksinų ant kaimų Ludzin ir pusės Ambukovo, už palukius kurių, 1638 m., Radivilas, akzekutorius jo testamento, stato Collegium Zajerscianum ir nuperka palivarką užlaikymui mokintojų. Iki gyvas Radivilas įėmimus skyrė, pagal savo matymą, reikalams mokyklos, o jam mirus, kaimai Liudzin ir pusė Ambukovo pateko valdžion kapitulos, kuri juos leido į nuomą iki 1762 m. — Dvasiškajai-gi Zajerskio seminarijai 1681 m. 200 auksinų užrašė kn. Gębič, o 1689 m. 600 auksinų kn. Marijanskis.

c) *Katalikiškos Prusuose mokyklos.* Augštesnei katalikų mokyklai Kelmėje (Chelmne) puolus laike reformacijos, liko ten elementariškoji. Dovanai stengėsi vyskupas Dzialynskis 1641 m. ją atkelti. Tiktai 1691 m. Jonas Faberis, Kelmės klebonas, parkvietė mokintojus iš Krokavos akademijos ir įrengė akademišką gimnaziją su 4 kliasomis. Faberis pagerino taip-gi medegišką buvį mokyklos.

Niesieckis sako, kad "Mot. Konapackis, Kelmės vyskupas, miręs 1613 m., davė Chelmžoje (Kelmės vaivadijoje) fundaciją įrėdnei arba mokymui šlėktiškų vaikų". Tad, turbut, buvo koks kapitolas, turtas, užlaikymui mokyklose neturtingų šlėktos vaikų.

Jau Petras Kostka, Kelmės vyskupas (+1595 m.), manė Kelmėje įsteigti seminariją klierikams savos dijacezijos, bet jam mirus, įsteigimas prasitęsė iki pusei 17-to šimtmečio, kada Povilas Pilkavyčius, "rajski Chelminski", pastatė puikų trobesį gyvenimui klierikų ir mokintojų. Kelmės synodas, 1641 m. po valdžia vyskupo Kasperio Dzialynskio, pavedė tą namą kunigiškai jurisdikcijai. Seminarijos turtai susidėjo iš palukų nuo Reškos legato, iš legato Vaitiekaus Peplavskio ir iš 11300 anuometinių auksinų, dovanotų 1618 m. Magdalenos, iš Mortąg, perdėtinės Kelmės benediktinių, bažnyčiai Kelmės. Tačiaus tik 1651 m. vysk. And. Leščynskis ėmėsi pildyti synodo nutarimus (1641 m.), paskirdamas seminarijai 36000 anuometinių auksinų, kaimą Dziemianai, kaimą Meškiai (Niedźwiedź) su pervažu per Vyslą, parapijos bažnyčią Fiškave, Pamarių dijacezijoje, ir įėmimus viešos mokyklos Kelmėje. Seminarija puolė laike karių su Švedais, viešpataujant Jonui Kazimierui. Atnaujino ją vysk. Malachovskis 1677 m. ir pavedė žinion Misijonorių, parkviestų iš Varšavos. Misijonoriai, po jezuitų ir pijarų, tuomet buvo mokinčiausiu zokonu Lenkijoje; jie ėmėsi pagerinti administraciją pavestų jiems lobių, įsitaisė koplyčią, įsteigė knygyną ir spaustuvę (Spaustuvę įkurė Barščevskis, baigianties viešpatavimui Augusto III). Mokslumas toje seminarijoje nesiskyrė nuo kitų seminarijų ėsančių po valdžia misijonorių. Zaluskio synodas, 1746 m., priminė rektoriui, kad drausmėje laikytų aliumnus, kad lankytų jų grinčias, tėmydamas jų gerą elgimąsi, mokslumą, papročius ir tt.

d) *Mokyklos Žemaitijoje.* Apšvieta Žemaitijoje rėmėsi ant labai dievotų pamatų. Popiežiui leidžiant, vysk. Jurgis Tiškevyčius pas katedras, Krakių ir Skuodo bažnyčias, įvesdino brolį krikščioniškojo mokslo. Tolesniam Žemaičių "prašvietimui" jis pargabeno kunigus Domininkonus ir Karmelitus. Turtingiems-gi klebonas liepė laikyti pas bažnyčias mokintojus, kurie parapijos vaikus mokintų. O Jeronimas Valavyčius, Jonas Karolis Chodkevyčius, Povilas Sapieha, taip-gi apšvietimui Žemaičių, įsteigė keletą kliošterių Bernardinams.

Ir seminarija klierikams įsigavo Žemaičių vyskupystėje. Mat Tridentiškam konciliumui velijant, kad vyskupai rupintųsi įsteigimu seminarijų, Žemaičių seminarija prasidėjo nuo to, kad 1574 m. vysk. Jurgis Petkevyčius testamentu Varniuose užrašė 1700 liet. grašių kapų 12 vaikinių, kurie Vilniaus akademijoje mokinsis theologiją, o išmokę, eis į kunigus. Į tą skaitlių liepė parinkti 4 artojų vaikelius iš vyskupams prigulinčių miestelių (Varnių, Kaltinėnų, Alsėdžio), iš Žemaičių vyskupystės 6 bajoraičius ir iš Vilniaus vyskupystės 2 bajoraičiu. 1581 m. vysk. Merkelis Giedraitis pastatė Vilniuje namus ir paskirtus vaikus pavedė priveizėjimui jezuitų. Aliumnai turėjo likties prie akademijos per 10 metų, pokam, pašventinti į kunigus, turėjo grįžti į Žemaitiją ir prašyties parapijos nuo vyskupo. Varnių kanonikas, Betygalos ir Viduklės klebonas, Petras Petkevyčius, 1601 m. Žemaičių vyskupystės seminarijai atidavė 800 liet. grašių kapų, žemę Palukštį, užstatytą jau Jono Karolio Chodkevyčiaus, ir 2900 liet. grašių kapų, duotų Jonui Karoliui Chodkevyčiui Skuodo valsčiui. Lobiams pasidauginus, vysk. Melkijoras Giedraitis siuntė daug jaunuomenės į Vilnių ir susilaukė nemaža kunigų. Nepasitenkindamas tuomi, Merkelis Giedraitis pargabeno į Varnius du jezuitu, mokėjo jiemdviem algą ir liepė vaikinus mokinti ant kunigystės. Bet ta maža seminarija 1614 m. išgaišo, vienas mat jezuitas iškeliavo, o kitas, kn. Daugėla, Varniuose mirė. 1622 m. Mikalojus Pocius pakvietė Kražių jezuitus Varniuose mokinti jaunuomenę, ir dėlto dovanojo jiems Milžunėnus, Gietautiškius ir Žirmienus, su sąlyga, kad pastatytų Varniuose seminarijai triobėsį, ir liovėsi siuntinėti jaunikaičius į Vilnių. Įgiję turtus, jezuitai Kražiuose pastatydino namelius ir keletą vaikinų mokė theologiją. Bet 1621 m. zokonininkams Jonas Kazakevyčius, vyskupo siųstas perveizėti tą seminariją, atrado ją niekam nederančią, ir suokė vyskupą vėl klierikus siųsti į Vilnių. Vysk. Stasys Kiška 1622 m. pirko ertus namus Kražiuose klierikų mokinimui, ir keletą klierikų Varniuose palikęs namuose archidijakono, įsakė jezuitui Flasčiui, katedros pamokslininkui, mokinti theologiją. Bet kad ir dabar jezuitai nepildė, ką buvo apsiėmę, apmaudingas vyskupas 1624 m. liepė kanonikui Bobinauckui su žmonėmis antpulti Gietautiškių dvarelį ir per nevalią atimti nuo jezuitų. Įvairiuose teismuose žudęsiesi, jezuitai skundėsi pagaliaus popiežiui, kurs vyskupui įsakė sugrąžinti Gietautiškius zokonininkams. Bet jezuitai mažai rupinosi, kaipo samdininkai, seminarija, juokėsi iš bemokslumo baltųjų kunigų, taip kad guvesniejie vaikinai nenorėjo tapti šiaip kunigais, o protus negabesniųjų jezuitai su visu nelamdė ir negudrino. Tada 1635 m. Varnių pralotas archidijakonas Jurgis Lepačynskis, vardan kapitulos, reikalavo nuo vysk. Jurgio Tiškevyčiaus, kad seminariją perkeltų į Varnius po priežiura kanonikų. Už tai supykę jezuitai liovėsi 1650 m. mokinti klierikus. Kapitula įsakė 1652 m. kanonikui Sviechauskiui vėl seminariją įsteigti, ir tas, nuvykęs į Kražius, privertė jezuitus vėl mokinti jaunuomenę theologijos. 1691 ir 1694 m. kapitula reikalavo nuo vysk. Kazio Pociaus, kad seminarija taptų perkelta į Varnius ir kad apie ją butų geriaus rupinamasi, nes kitaip apšvieta baltųjų kunigų visuomet busianti apverktina, tačiaus 1695 m. vyskupui mirus, išpildymas to velijimo užsivilko ant toliaus.

Varnių liaudies mokyklėlė, dar 15-me šimtmetyje įsteigta, atvėjų atvėjais buvo apleidžiama, ir apent per kanonikus atnaujinama. Mokintoju mažne visuomet buvo vienas kunigas, katedros bažnyčios giedotojas, kurs už savo darbą liuob gauti algą iš Luokės dvaro. Vysk. Merkelis Gieišus Eliaševyčius prieš savo mirtį 1633 m. padarė apsčius užrašus mokyklai, bet jam mirus, brotainiai, Jonas su Stanislavu, Eliaševyčiai su ginklais rankose ir tuos išlupo nuo kanonikų, jau atskaičiusių pinigus, mokyklai užrašytus.

Varnių kanonikas Jonas Kazakevyčius (+1646 m.) įsteigė aplink 1629 m. Šidlavoj mokyklėlę, kurioje mokino vaikus rašto, be jokio užmokesnio. Tuomet čion buvo daug Kalvyniškių pasiplatinę 1643 m. Gabrielis Klauzgailavyčius Skaraistis, užrašus darydamas altarijai Šidlavos bažnyčios, užrašuose padėjo, kad altarista visuomet leistų į Šidlavos mokyklą du neturtingu vaiku, ir maitintų pas bažnyčią tris pavargėlius.

Kalvarijos parapijos mokyklon nuo 1644 m. lyg galo 18-tojo amžiaus susirinkdavo žiemos laike po keliasdešimtis vaikų. Mokino domininkonas už dyką.

Žagarėje 1600 m. jau buvo mokyklėlė, kurią 1621 m randame apleistą, bet 1635 m. jezuitas Mot. Galminas čion buvo mokytoju.

Skuodo mokyklėlę, 1614 m., Jonas Karolis Chodkevyčius įsteigęs, apdovanojo gabalėliu žemės.

Akmenės mokyklėlei Ciprijonas Brzostovskis su Vaitieku Zielinskiu, karaliaus komisoriai, 1652 m. pavedė valaką žemės, o karalius Mikolas 1672 m. anudviejų darbą geru paskaitė.

e) *Jezuitai,* prie Zygmanto III ir Vladislavo IV, turėjo mokyklas: Bobruiske, Liet. Brasčiuose, Terbatoje, Gedanoje, Kražiuose, Malborge, Nesviežiuje, Oršoje, Pinske, Pultuske, Rygoje, Smolenske, Toruniuje, Vendoje ir Varniuose.

Vilniškė akademija nesiskyrė niekuom daugiaus nuo anų jezuitiškų mokyklų, kuriose išguldinėjo theologiją ir philozophiją, kaip tiktai tuomi, kad įteikdavo promocijas ant akademiškų laipsnių. Iš pradžios ir labai ilgai aulinkei ji susidėjo tiktai iš dviejų skyrių, beje artium liberalium ir philozophijos. Valdant Vladislavui IV, prie tųdviejų skyrių pribuvo dar vienas, beje skyrius teisdarystos (kanoniškų ir civiliškų teisių), įsteigtas ir apdovanotas Kazio Leono Sapiehos, pakanclerio D. K. Lietuvos (22 d. rugsėjo 1644 m.). Iš pradžios parvezdinti tapo profesorius katedros teisių Simas Dilger'is iš Ingolštadto ir Jonas Jurgis Šaver'is iš Augsburgo, o kiek vėliaus mokintasai Aronas Aleksandras Olizarovius, kurs yra autoriumi brangintino veikalo: De politica hominum societate (1651 m., Gedanoje). Minėtasai Sapieha įsteigė 4 profesuras teisių, sudėdamas ant rankų rektoriaus akademijos, Gregoro Šėnhofo, 12500 anuometinių auksinų, ir žadėdamas pridėti dar 25000 auksinų. Palukiai pirmosios sumos buvo dalinami tarp visų keturių profesorių, o nuo antrosios tiktai tarp dviejų svietiškų, kurie mokė civiliškas teises. Dėl tųdviejų Sapieha paskyrė dar keletą šimtų auksinų kasmet gaspadai. Taip buvo iki 1655 m., kada Sapieha savo testamentu atėmė 25000 auksinų, į tą vietą užrašydamas kolegijai tam pačiam mieriui savo dvarą Pačajevyčius, Oršos paviete, ir dalį miesto Lukomlės. Veikiai kun. Kaz. Vaišnoravyčius, kancleris Vilniškės kapitulos, netik dovanojo geroką savo knygyną, bet 1662 m. atidavė Jezuitams savo murinį namą (prie vokiškosios ulyčios) su sąlyga, kad akademijoje, be retorikos ir etikos, mokintų dar politiką, beje politiškas teises. Bet tos lekcijos neveikiai, ir tai mirus jau fundatoriui (1677 m.), teprasidėjo akademijoje.

Teistadarystos skyrius neilgai tepateko, o susidėdamas tiktai iš vieno profesoriaus civiliškų teisių, negalėjo išduoti didelių vaisių. Po karių su Švedais, valdant Jonui Kazimierui, nėra jau pėdsako civiliškų teisių akademijoje Vilniaus, o kanoniškosios teisės tapo įkunytos į skyrių theologijos. Baigianties-gi valdymui Augusto III, jezuitai, bijodamiesi išmėtinėjimų tautos, kurioje apšvieta ir mokslai pažymiai ėmė iš nupuolimo keltiesi, jog turėdami fundušus katedrai civiliškų teisių, juos savo reikalams apverčią, atnaujino kadedrą civiliškų teisių ir aplink 1760 m. parsišaukė ant profesoriaus tų teisių Antaną Ostojų Zagórskį, karališkąjį sekretorių. Nelikus jezuitų, Komisija Apšvietimo teisių skyrių pridėjo prie collegium morale; jis turėjo tiktai dvi katedri: Romėnų teisių ir teisių gimtinės šalies su procedura lietuviškuose teismuose. Vėliaus prie to prisidėjo katedra gamtos teisių ir tautų.

Medicinos skyriaus niekuomet nebuvo, nors privilegija 11 d. sėjos 1641 m. Vladislavas IV leido Vilniaus jezuitams atidaryti medicinos kursus ir profesoriai medicinos įgijo teises lygias teisėms profesorių theologijos bei philozophijos, Komisija Apšvietimo perkėlė mokyklą medicinos drauge su dovanotais rankiais karaliaus Stanislovo Augusto iš Gartino į Vilnių, paplatino ją ir įspraudė į collegium physicale, ir taip tad atsirado prie Vilniaus akademijos skyrius medicinos. Mokino čion: 1) theoriją medicinos, 2) anatomiją, 3) materia medicina, 4) chirurgiją, 5) akušeriją, ir 6) iš pagelbinių mokslų — botaniką.

Šiaip Vilniaus akademijoje išguldinėjo štai kokius dalykus. Theologijos skyriuje, kurs skaitėsi vyriausiu[illegible] ologiją morališką, dogmatišką, polemišką, kazuisti[illegible] kanoniškas teises; istoriją bažnyčios, naują ir seną testamentą Biblijos, kalbas hebraišką ir graikišką. Theologiškasai skyrius turėjo savo vyresninką, "decanus". Nelikus jezuitų, Komisija Apšvietimo prikergė theologijos skyrių prie collegium morale.

Philozophijos skyriuje išguldinėjo: ethiką ir politiką, phyziką, matephyziką, logiką, philozophiją, mathematiką, retoriką, svietinę istoriją, geographiją, poėziją; kalbas — lotyniška, itališka, prancuziška ir vokiška, o pradžioje net angliška, tik lietuviškajai ten vietos neliko! Jau puolant zokonui, prisidėjo dar mokymas astronomijos. Visus tuos dalykus išguldinėjo 23 profesoriai (prie Vladislavo IV), beje skyriuje thelogijos 7, philozophijos 5, teisdavystės 4, civiliškai teisei 1, kanoniškas 3, o humaniores litteras — 7. Perdėtinių skyriaus buvo — decanus, kurs paprastai budavo profesoriumi theologijos, iš ko matytis, jog visa akademija po jezuitų valdžia buvo tiktai theologijos mokykla, kuriai philozophijos skyrius tik jaunuomenę prirengė. Tasai-gi skyrius buvo padalintas į mokslus grynai philozophiškas ir dailų (humaniores litterae). Mokslai dailų buvo, taip sakant, žemesne kliasa jezuitų mokyklų, beje rengė jaunuomenę klausymui kursų tikrai akademiškų. Visas philozophijos skyrius neturėjo savo atskiro turto; tik politikos katedrai 1662 m. užrašė murytą namą Kazys Vaišnoravyčius, Vilniaus kanonikas. Kaip akademijoje Krokavos, taip pat ir Vilniškėje viešpatavo Aristotelis bei scholastiškoji philozophija Tomistų. Polėmika lošė didelę rolę Vilniaus akademijoje, ypačiai galop 16-to ir pradžioje 17-to šimtmečių. Pirmas jos rektorius, garsusis Petras Skarga, parkvietė čion iš Romos ant profesoriaus polėmikos Emanuėlį de Vega, portugališką jezuitą, kurs išmokė daug garsių polėmikų, o tarp jų ir Andrių Jurgevyčių, Vilniaus kanoniką, autorių daugelio polėmiškų raštų. Mokintiniai theologijos skyriaus rašė ir spausdino polemiškus veikalus. Tarp panegyriškų atsižymėjo Jokubas Olševskis (+1634), tarp istorikų — Vaitiekus Vijukas Kojalavyčius (+1677). Tarp garsenių mokintinių buvo Mot. Kaz. Sarbievskis, kurs čion 1612 m. pastojo ant mokslo.

Nelikus jezuitų, kad Apšvietimo Komisija pertaisė akademiją, philozophijos skyrius iš dalies likosi įkunytas į collegium morale, iš dalies į collegium physicale. Senoviškos kalbos, senovybės Graikų ir Romėnų, iškalba ir poėzija, politiška ekonomija ir philozophija prikergtos tapo prie collegium morale; o augštesnėji mathematiką, astronomija, phyzika ir naturališkoji istorija pateko į collegium physicale.

Melkijoras Giedraitis, Žemaičių vyskupas, 1606 m. dovanojo akademijai palivarką Rzesza su laisva žvejyba visuose Giedraičių ežeruose. Tas pats Giedraitis savo lėšomis užlaikė 4 vaikinus jezuitų mokyklose Vilniuje. Stan. Vilčauskis, Vilniškis kanonikas, 1609 m. Bezdanų palivarką, o 1610 m. murinį namą užrašė kolegijai su išlyga mokėti per 25 metus nuomą ant Koplyčios Dievo Kuno. Uršulė ir Maurikis, nežinomos pavardės, pirkę 1632 m. murytą namą Parulių Vilniuje už 4750 anuometinių auksinų, atidavė akademijos kolegijai, paskirdami kas met po 140 auksinų akademiškai bažnyčiai šv. Jono. Adrijonas Virbickas, karaliaus sekretorius, 1623 m. užrašė jai Blonių dvarą. Vaitiekus Kievličius ir jo brolis Stan. Kievličius dovanojo jai 1655 ir 1662 m. savo murytą namą Vilniuje, 1652 m. Povilas Laskauskas užrašė jai Koscienevyčių dvarą. 1662 m. Kazys Vaišnoravyčius, Vilniaus kanonikas, dovanojo jai murinį namą su išlyga, kad šale profesorių ethikos ir retorikos butų prie akademijos taip-gi katedra politikos.

(Toliaus bus).

R. Bracco

Pietro Caruso

Vieno Veiksmo Drama

Verté K. Puida.

FABRICIJO *(ištraukia keletą popierų iš kišenės, patylomis).* Ar nepaprašytum tamsta dukters, kad trumpam laikui išeitų?

PIETRO *(garsiai).* O, atsiprašau pono grafo, *ji mums nekliudo.*

MARGARITA *(greitai).* Ne, ištikrųjų ne!

FABRICIJO. Neveizdint į tą....

PIETRO. Bet ne, leisk tamsta jai čia likti.

FABRICIJO *(nepakakintas).* Kaip sau tamsta nori.

PIETRO. Ištisą išlaidų sąskaitą dėlei rinkimų pasiunčiau tamstai antradienį, ir, jeigu neklystu, tai tamsta laikai ją rankoje.

FABRICIJO. Taip.

PIETRO. Pripažįsi tamsta, kad iš visų tamstos bendradarbių rinkimų metą Pietro Caruso mažiausiai išleido.

FABRICIJO. Mažiausiai išleido? taip! taip!

PIETRO. O! labai gailiuosi....

FABRICIJO. Buk tamsta toks geras, imkivos reikalą užbaigti.

PIETRO. Labai meldžiu....

FABRICIJO. Sulyg tamstos sąskaitos, pinigai, kuriuos įdaviau tamstai septintą šio mėnesio dieną, visi išleisti.

PIETRO. Ponas grafai! Tas šimtas balsų, kurius apsiėmiau surasti, beabejo balsavo už tamstą?

FABRICIJO. Tiesa.... rodos, kad taip buvo.

PIETRO. O už šlubų ir raišų nuvežimą į rinkimų butą juk, rodos, man už tą mokėti reikėjo?

FABRICIJO. Taip, taip....

PIETRO. Žinok tamsta, kad dargi aštuoniems vėlionims liepiau iš numirusių prisikelti ir balsuoti už tamstą.

FABRICIJO. Bet meldžiu tamstą, palikime tuos dalykus šale.

PIETRO. Na, taip!.... Bet aš norėjau tamstai prirodyti....

FABRICIJO. Ką gi prirodyti? Juk patvirtinova, kad tie pinigai išleisti.... Tai nekalbėkim daugiau apie tą.... Gal tamsta išleidai dar ant ko kito ir neužrašiai?

PIETRO. Ponas grafai! tamsta labai mandagus žmogus!.... Valandėlę meldžiu lukterėti.... *(Vartydamas rejestro puslapius, pusbalsiai kalba į save).* Grafas Fabricijo, Fabrici.... Grafas Fabricijo, Fabrici.... Grafas Fabricijo, Fabrici.... *(į Fabricijo).* Ne! jokių išlaidų daugiau nebuvo! *(Pakakintas tuo atsakymu).* Ką?.... tas reiškia turėti tyras rankas?!

FABRICIJO *(traukdamas pečiais).* Na, tai tie ieka dar man atlyginti tamstai už tą vėską, ką man ir padariai. Kad pasekmės nebuvo tokios, kokių man tamsta tikėties liepiai girdamasis labiau, negu visi kiti, už tą nepykstu ant tamstos. Visiškai atžagariai.... labai duosniai....

PIETRO *(palinksmėjusiu veidu).* Ponas grafai....

MARGARITA *(klausydamasi blykšta).*

FABRICIJO. ....O lygiai ir dėlto, nes.... nes matau, kad šiuo laiku tamstai labai reikia....

PIETRO. Labai reikia, ponas grafai, labai reikia!

FABRICIJO. ....ir nes man gaila tamstos, širdingai gaila.... na ir geidžiu.... *(pabrėžia kalbėdamas, kad Margarita jį suprastų),* kad gerai tamsta mane minėtum.... Apleizdamas tą namą, norėčiau matyti laimingais ir nudžiugusiais.... tamstą ir tamstos dukterį.

PIETRO *(apsvaigęs iš džiaugsmo).* Ar negirdi? Margarita!?

MARGARITA *(silpnu balsu).* Taip, tėve, girdžiu.

PIETRO *(į Fabricijo).* Labai susijudino mergaitė.

FABRICIJO. Bet tuo tarpu noriu tamstos vieno dalyko prašyti.

PIETRO. Liepk tamsta, ponas grafai!

FABRICIJO *(visiškai įyliai).* Tamsta turbut nesunaikinai keleto mano laiškų, į tamstą su reikalais rašytų.... Nieko juose nepaprasto, nieko atidžios verto nėra.... neveizdint į tą.... jeigu tamsta panorėsi juos sugrąžinti.... busiu, atvirai kalbant, ramesnis.

PIETRO. Tamsta užgauni mane....

FABRICIJO. Ponas Pietro, juk rodos pasižįstava....

PIETRO. Nežinau, ką tuo norėjai tamsta pasakyti, bet.... kad nesipriešinti tamstai.... *(atidaro vieną biuro stalčių ir jieško tarp popierų).* Noriu buti paklusnus.... *(Paduoda jam laiškų ryšelį).* Štai tamstos laiškai.

FABRICIJO *(suskaitliavęs).* Visi. *(Atsikelia. Tyla. Ištraukia iš kišenės konvertą).* Tai tamstai.

MARGARITA *(kas kartą neramesnė, žiuri į jį).*

PIETRO *(godžiai ištiesia rankas ir nor paimti konvertą).*

FABRICIJO. Bet kol tamsta paimsi tą konvertą, prižadėk man, prisiek, kad tų pinigų neišleisi užgaidoms, savo geiduliams. *(Mandagiai ir ištiesų maloniai).* Kalbu į tamstą kaipo draugas, pone Pietro. Atmink tamsta, kad turi dukterį ir kad viską, ką tamsta bereikalingai išmesi, atimsi iš jos, kurios gerove rupinties verčia tamstą švenčiausios pareigos.

PIETRO *(nuolankiai).* Tamstos balse tiek gerumo ir meilės, kad aš prie to nepratęs. Ačiu ponui grafui.... Ir prisiekiu tamstai savo gar.... *(nutraukia, nemaloniai užgautas, paskui pasitaiso).* Prisiekiu tamstai mano dukters dora *(lyg magnetizmo užgautos, Margaritos ir Fabricijo akįs susitiko),* kad tuos pinigus rupestingai laikysiu *jai.*

MARGARITA *(atsikelia drebėdama ir išblyškus)* Ne tėve.... niekuomet.... neprileisiu, kad....

PIETRO. Tylėk tu!.... Ką gali leisti, tai apie tą paskui patirsi.

FABRICIJO. Meldžiu, ponas Pietro. *(Paduoda konvertą).*

PIETRO *(plakančia širdžia atidaro konvertą ir tuoj jo veidas nušvinta, akįs spindi iš nuostebos).* Ponas grafai!.... Kas gi tai? Ar tai sapnas?.... Tai sapnas.... tiek neuždirbau! *(Pakėlęs rodo banknotus).* Margarita! Margarita! *(Tyla).*

MARGARITA *(griebiasi kedės).*

PIETRO *(persimainiusiu balsu).* Margarita!.... išblyškai....

MARGARITA *(nepaprastai sujudus vėl atgauna jėgas).* Tėve! tų pinigų negali priimti!

PIETRO. Negaliu tų pinigų priimti?.... Iš proto išėjai?

FABRICIJO. Neklausyk jos, ponas Pietro.

MARGARITA *(rėkia).* Negali, negali jų priimti.

PIETRO *(išverstomis akimis).* Negaliu jų priimti? *(Baisiai svyruodamas, sudreba).* Kodėl ne? *(Stipriai).* Margarita! *(Tyliai).* Pasakyk, kodėl tų pinigų negaliu priimti?

MARGARITA. Ak! dar to nesupratai? Gerai! Tai pasakysiu....

PIETRO. Sakyk!....

MARGARITA *(balsiai).* Nes tai mano nupuolimo kaina!....

PIETRO *(meta pinigus).* Ne!

FABRICIJO. Margarita, tylėk tamsta!

MARGARITA. Nes tai mano nuodėmės kaina....

PIETRO. Ne!

MARGARITA. Kaina mano bėdinos, nesuprastos meilės! Už tą jis moka! Supranti? Už tą jis moka tau ir man! kad nusipirkti nuo manęs apleidimo teisę, kaipo apleidžiamos mergos; kuri daugiau *nereikalinga!*

PIETRO *(springdamas skausmu ir pykčiu).* Lauk!.... lauk iš mano namų.... Eik.... eik!.... bjauriuosi tavimi....

MARGARITA. Tėve!

FABRICIJO. Meldžiu tamstos, ponas Pietro....

PIETRO. Aš ne su tamsta kalbu, ponas grafai! *(Tyla, visi stovi lyg perkuno trenkti. [Margaritą)* Eik!

MARGARITA *(atsikelia pamažu verkdama, kreipiasi į duris).*

PIETRO *(staiga).* Ne, palauk! *(Prašančiu balsu).* Palauk! *(Tyla).* Gatvės pilnos pavojaus.... ir tuoj, *(sudreba),* tuoj bus naktis.... *(Paskui rimtai kreipdamasis į Fabricijo).* Ponas grafai, taip nuo mano dukters tamsta neatsitrauksi.

FABRICIJO *(mandagiai).* Ponas Pietro, prie jos liuosai kalbėtis negaliva.

PIETRO. Gerai. *([Margaritą).* Girdėjai?

MARGARITA. Taip.

PIETRO *(ima ją už rankos ir išveda po kairės, šnabždėdamas į ausį).* Viską man pasakiai?

MARGARITA *(dar vis verkdama).* Viską!

PIETRO. Neturi *daugiau nieko* man pasakyti?

MARGARITA. Nieko, tėve.

PIETRO. Tik jį vieną pažinojai?

MARGARITA *(prakilniai ir atvirai).* Jį!.... jį vieną! *(išeina).*

SCENA IV.

PIETRO — FABRICIJO.

PIETRO *(uždaro duris, ima banknotus ir paduoda Fabricijo. Kuone prašydamas).* Ponas grafai!.... Pašiimk tamstą tą atgal.

FABRICIJO *(kantriai purto galva ir deda kišenėn banknotus).*

PIETRO. Dabar galėsi tamsta atsakyti.... Taip tamsta nuo mano dukters neatsitrauksi....

FABRICIJO. Nesuprantų tamstos, ponas Pietro.

PIETRO *(labai drebančiu balsu).* Nesupranti tamsta to? Juk tas taip aišku, tai paprasta!

FABRICIJO. Perlabai tamsta sujudęs. Ramiai pakalbėsiva apie tą reikalą kitą kartą.

PIETRO. Juk čia ne kokio-nors reikalo atlikimas. Čia kalbava *apie jį!* apie mano kudykį.... ir neturiva teisės tęsti tų, kankinančių ją, baimės valandų.... Taigi *dabar* pakalbėkiva apie tą, ponas grafai.

FABRICIJO *(sėda pasiduodamas).* Meldžiu.

PIETRO. Neužginsi tamsta, kaipo doras žmogus, *(greitai),* negali užginti tamsta to, kad mano duktė buvo dora mergaitė, kuomet taye pažino.

FABRICIJO. Neužginu to.

PIETRO. Negali tamsta užginti, kad išpažintis.... kad išpažintis, kurią prieš valandėlę girdėjova iš jos lupų, sutinka su teisybe.

FABRICIJO. Ir to neužginu.

PIETRO. Kas gi turi už tai atsakyti?

FABRICIJO. Abudu! Margarita ne kudykis, o aš ne suvadžiotojas ir neprigavikas.... Mylėjovos, vienas kitam patikova, buvova silpni ir neatsargųs.... Neprivalau taip kalbėti, bet tamsta verti mane prie to. Vienas ir kitas neša savo atsakomybės dalį.

PIETRO. Visiškai teisingai! *(Skaudžiai ir kėrštai).* Atsakąs vyriškis, atsakanti moteriškė! Žmogaus prigimimas pas visus vienodas, taip kaip teisė. Bet su tuo skirtumu, kad ta lygybė baigiasi ten, kur prasideda metavonė. Atsakomybė yra bendra, tiktai moteriškė visą gyvenimą moka už savo silpnumą gėda, o vyriškasis drėbęs jai keletą banknotų, kartais tik pečiais truktelėjęs atsitraukia nuo jos.... Taip išrodo žmonių prigimties lygybė. *(Tyla).* Mažas esu žmogus ir visuomet toks buvau, nes gimdamas šale menkoko talento įgijau pradžią palinkimų, kurie pamažu plėtojas, kad padaryti žmogų nelaimingu ir jį nužeminti. Neveizint į tą, pasijutęs po brutališko atsitikimo prieš tą ypatą, neturėdamas jokios kitos kaltės, išskyrus tą vieną, prie kurios ją privedžiau, pajutau norą ir pareigą apsivesti su ja. *(Labai sujudęs).* Du metu gyvenova ir tuodu metu laimingiausi mano gyvenime.... *(Permainydamas balsą).. Ar* tamsta, žmogus doriškai ir kuniškai sveikas, nejauti to paties noro, to paties reikalo?

FABRICIJO. Ką gi bendro turi tas su šiuo reikalu? Nesuprantu, kaip tamsta, protingas žmogus, gali ištikrųjų reikalauti iš manęs, kad aš vesčiau tamstos dukterį.... Jos nupuolimas labiau man sopa, negu tamsta spėji. Mylėjau ją ištikrųjų ir šiandien dar myliu ir labai ji man patinka.... Ir skiriuosi su ja vien tik dėl to, kad.... apdrausti ją nuo kitų nemalonumų. Pasiryžęs esu ant visokių santaikos sutarimų, bet vesti ją? vesti ją?

(Toliaus bus).

Vietinės Žinios.

— Ant kertės Clybourn ir Sheffield av., pereitos nedėlios vakarą likosi mirtinai pašautas policistas James Walsh. Peršovė jį paprasti plėšikai. Policistą nugabeno į Aleksijonų ligonbutį, kurio daktarai rado pašovimą labai pavojingu. Mat ant gatvės policistas patiko šešis jaunus vaikinus ir liepė išsiskirstyti. Kadangi jie ne klausė, jis pagriebė vieną už apikaklės. Tąsyk kiti pradėjo į policistą laidyti šuvius.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj atsilankė Amerikos karės ministeris Taft, kurį respublikonų partija mano statyti kandidatu ant Amerikos prezidento, pasibaigus tarnystai dabartinio prezidento Roosevelto. Pereitos nedėlios dieną Taft iš Chicagos iškeliavo į Omahą, Nebraskoj. Reikia mat už savę agituoti, nes kitaip galėtų partija kandidatu ne pastatyti. Tinginių mat ir politiškos partijos ne mėgsta.

— Gyvenantis pn. 217 La Salle ave. darbininkas Jonas Lennon, pereito panedėlio naktyj, apie 2 valandą, norėdamas atsikvėpti šviežiu oru, išpuolė ant gatvės per langą nuo antrų lubų ir labai pavojingai, gal mirtinai apsikulė.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė iš viso 637 ypatos: 364 vyriškiai ir 273 moterys; vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 190, senelių virš 60 metų 141. Daugiausiai mirčių buvo nuo plaučių uždegimo, nes 99, nuo džiovos 58, nuo širdies ligų 43; netikėtų mirčių ir užmušystų buvo 31, patžudysčių 13.

— Nedėlioj, 12 d. balandžio atsibus septinta "Aušros" draugystės prelekcija Freiheit Turner (mažojoj) svetainėj, 3417 So. Halsted st. Prasidės 3:30 val. po pietų. Įženga 10c. ypatai. Tema prelekcijos — "Istorija tikėjimų"; skaitys J. Ilgaudas.

— Pereitos nedėlios dieną policistai stacijos 22 gatvės suėmė 17 jaunų vaikinų, kurie neįstengė parodyti apsigyvenimo vietos. Terp suimtų yra teipgi keli policijai žinomi vagiliai.

Redakcijos atsakymai.

I. N. Ką tamstai gali rupėti, ką iš Lietuvos atvažiavusios merginos veikia? Už savo darbus merginos, o ne Tamista pasekmės turėsi nešti. Reikia turėti gėda kišties į privatiškus žmonių reikalus. Ar Tamista nesupranti, kad blogai darai siųsdamas laikraštin aprašymus, o dar geriau sakant, visai privatiškus ypatų apšmeižimus ir dari tą darai pasislėpęs. Tai darbas ne doras. Ar ir to Tamista nesupranti?

Vienam iš draugystės Clevelande. Tamsta taisai nevertus minėjimo mažmožius, o tų, jau ir teip laikraščiai turi per daug. Tamistos raštelis todėl netilps. Argi mes ištikro apart tuščių mokinimų ir peikimų vienas kito nieko svarbesnio surasti ne mokame? Butų labai blogai, jeigu musų smegenynė giliaū siekti negalėtų! Geri aprašymai atsitikimų iš lietuvių gyvenimo laikraščių pageidaujami, bet ne tušti ginčai ir mokinimai tų, kurie gal nuo musų korespondentų visai mokytiesi ne nori.

Limontui. Toj pačioj dvasioj tilpo jau tas pats aprašymas, todėl antras ne reikalingas, kadangi jame yra tas pats, kas jau aprašyta, naujo nieko nėra. Raštelis todėl negali tilpti. Jeigu but kas naujo aprašyta, noriai patalpintume, vis tiek kokioj pakraipoj butų aprašymas.

ROSIJOS KONSULIS.

Per daugel metų Chicagos ruskas konsulis laikė savo ofisą po No. 56 — 5th ave., per ką ta vieta lietuviams ir lenkams gerai įsidėmėjo, kad jie ir šiądien vis ten eina konsulio jieškoti, nors tas jau 4 metai kaip persikėlė iš ten po No. 51 Lincoln Park Boulevard.

Senąją ruskojo konsulio vietą užėmė 3 ruski žydeliai ir ten jie atidarė šifkorčių agenturą. Tie žydeliai mat gerai žinojo, kad lietuviai ir lenkai yra mažo supratimo, tai jie, užėmę konsulio senuosius ruimus, nupiešė ant jų durių ruską sparnuotą erelį ir padėjo parašą :*Russian Consultation Bureau,* kad mažai suprantanti žmonės mislytų, kad tai konsulį reiškia. Ir tie žydeliai ne apsiriko. Per 4 m. žmonės ten eina ir skaito ant durių tą parašą, bet nė vienas nesuprato, kad Russian Consultation Bureau reiškia *ne konsulį,* o tiktai *rusišką rodų biurą.* Consultation reiškia *rodą,* patarimą ne konsulį.

Tukstančiai žmonių ateina pas tuos žydelius reikalauti pasportų, doviernasčių, pasiliuosavimo nuo vaisko, ir kitokių rodų, ir tituluoja tuos žydelius "ponas konsulį", o žydeliai džiaugiasi iš žmonių nesupratimo ir šneka su jais teip kaip konsulis. Kada žmogus reikalauja pasporto, tai žydeliai už pasportą pareikalauja $5.00 ir po daugiau ir liepia šifkortę pas juos pirkti. Žmogus su miela ukvata perka šifkortę, tikėdamas, kad konsulio bus geresnė šifkortė negu kito agento ir moka už pasportą tiek kiek žydelis liepia. Reikia žinoti, kad Rosijos konsulis Amerikoje jokių pasportų neišduoda; jis tiktai paliudyja žmogaus seną pasportą jei žmogus kokį turi, arba kitokias popieras, kaip tai: kariumenės bilietą, metrikus, arba legitimacijos knygelę, kokias žmogus turi. Tai konuslio toks pasportas. Taigi tie žydeliai, pardavę žmogui šifkortę ir paėmę kelis dolierius už vadinamą pasportą, paima nuo žmogaus ir popieras kokias jis turi ir bėga pas ruską konsulį jas paliudyti. Bet dabar jau ruskasis konsulis nuo tų žydelių nepriima atneštų popierų, jis jau reikalauja, kad žmogus pats ateitų. Taigi jiems su pasportais jau nėra dabar lengva. Jie kartais įšneka žmogui, kad jokio pasporto nereikia, kad jų šifkortė yra teip gera kaip pasportas ir, kad su taja šifkorte parvažiavusį ne areštuos. Žmonės žydeliams užsitiki kaipo konsuliui ir parvažiavę eina drasiai per rubežių, kur lieka žandarų suareštuoti ir po atapu parvaryti. Vienas lietuvys iš Kauno gub. rašo mums ir prašo pagarsinti, kad niekas nepirktų šifkorčių pas ruską konsulį. Jis sako: "Konsulis parduodamas man šifkortę sakė, kad jo laivas perplauks mares nuo New Yorko į Liepojų su 10 dienų ir ant rubežiaus manę nareštuos, o aš važiavau net 20 dienų per mares ir Liepojuje suareštavo ir varė kaip vagį po atapu".

Žydeliai su fiktišku savo parašų ir rusiškuojų erelių ant durių pritraukė tukstančius žmonių, tukstančius šifkorčių jiems išpardavė ir šimtus tukstančių dolierių pinigų gavo nuo žmonių persiųsti Krajun, ant ko padarė milžinišką biznį. Pereitą rudenį, kada Amerikoje darbai sustojo ir žmonės pradėjo urmu Europon važiuoti, tie žydeliai atvesdavo ant Diepot po 100, po 200, o kartais ir po 300 pasažierių išleisti į Europą su savo šifkortėms, ką kiti agentai turėdavo vos po kelis daugiausiai kelioliką pasažierių. Jie prisidengę rusiško konsulio vardu pereitą rudenį pelnė kelioliką tukstančių dolierių už savo šifkortes. Ir dabar jie vis daugiau gauna lietuviškų ir lenkiškų pasažierių už kiekvieną agentą Chicagoje. Ateik kurią nori dieną ant Polk St. Depot ir paklausk keliaujančių kur pirkote šifkortes? "Pas ruską konsulį", atsako.

Todėl aš matau už reikalą nors sykį paaiškinti žmonėms, kad po No. 56 — 5th ave., nėra rusko konsulio; ten yra tiktai 3 žydeliai šifkorčių agentai, ir tą ruskąjį erelį jie tyčia ant savo durių nupiešė, kad menko supratimo žmonis privilioti ir jiems savo šifkortes parduoti, tai visas siekis.

Rusiškas konsulis turi savo ofisa po No. 51 *Lincoln Park Boulevard,* arti Ohio st., 4 blokai į rytus nuo North Clark st. Lauke priešai jo offisą yra iškabytas ruskas erelis ir ant durių parašas *Russian Imperial Consulate,* ne consultation bureau kaip ant minėtų žydelių durių. Ruskas konsulis šifkorčių neparduoda, nes tas nužemintų jo vardą ir garbę, ir Rusijos valdžia to nedaleistų, kad jos reprezentantai šifkorčių pedlioriais pastotų. Tas butų gėda ir pažeminimas konsulio ir Rosijos valdžios.

A. Olszewskis.

APGARSINIMAI.

GREITAS APSISKAITYMAS.

Mes patariame kiekvienam buti labai atsargum perkant namų daiktus ir apsiskaityti ar jis įstengia nupirkti geriausius; jeigu ne, tai pasiganėdinti prastesniais. Yra tik vienas atsitikimas, kuriame ekonomija neturi vietos ir kur tikslas yra vien gauti geriausią visame sviete, o tuoju yra pirkimas vaisto. Buvant sugedusiam pilvui ir viduriams musų apsiskaitymas yra labai greitas, kadangi mes žinome, jog jokis vaistas negali pakeisti Trinerio Amerikoniškojo Eliksyro Karčiojo Vyno. Turėtum atminti, kad sutaisydamas gromuliojimą į gerą veikimo tvarką atgauni pilną sveikatą. Šitas teip yra gamtiška, kad įdomu yra, kodėl tuli žmonės nepaiso ant kliučių valgumo ir gromuliojimo, žinodami gerai, kad visos tos kliutys užkenks visam jų organizmui. Jie visuomet turėtų vartoti Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno ant tų pėdų. Jis padaris gromuliojimo taką švariu ir malonum,kas reiškia gryną kraują, o grynas kraujas reiškia sveikatą. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland av., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Viršininkai Centro Komiteto "Aušros" Dr-stės.

Pirmsėdis — Dr. M. Želvienė, 1 Church Str., Plymouth, Pa.
Sekr. susineš. — J. Šernas, 3252 S. Halsted Str., Chicago, Ill.
Finansų sekr. — K. Gugis, 4945 Justine str., Chicago, Ill.
Kasierius — Dr. J. Šliupas, 1419

ATYDAI VISŲ LIET. DRAUGYSČIŲ CHICAGOJE, ILL.

Valdyba Susivienijimo Lietuviškų Draugysčių šiuomi kviečia visas Lietuviškas Draugystes prisidėti prie Susivienijimo, prie kurio jau yra prisidėję keliolika visokių lietuviškų draugysčių. Susirinkimai atsibuva kas paskutinis nedėldienis mėnesio apie 5 val. vakare, T. Radavičiaus svetainėje po nr. 942 33 gatvės. Sekantis susirinkimas bus 26 d. balandžio. Su guodone

Komitetas.

DIDELIS, PUIKUS BALIUS.

Philadelphia, Pa. Dr-tė D. L. K. Olgerdo Husarų Gvardija parengė didelį balių panedėlio vakare 27 d. balandžio šių metų New Pennsylvania salėje, 930 So. 6th St.; prasidės 8 val. vakare ir trauksis iki 5 val. ryto; jėjimas visiems dykai. Bus puiki muzika, gardųs gėrymai ir kvepianti Havanos cigarai. Visas draugystes ir visus lietuvius abelnai kviečia kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Simano Vengro ir dėdės Jurgio Totoraičio, brolis paeina iš kaimo Batakių, Raseinių pav., Kauno gub., o Jurgis Totoraitis iš kaimo Slavikų, Sudargų parap., Naumiesčio pav., Suvalkų gub., pirm trijų metų brolis gyveno Chicago, Ill., o dėdė Totoraitis pirm 13 metų gyveno Betlehem. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jieva Vengraitė,
54 Barber st.,
Chicago' Ill.

Pajieškau savo švogerio Antano Pakašiaus, Suvalkų gub., Seinų pav., Lupunų gm., pirm 12 metų gyveno Spring Valley, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

M. V.
47 Fillmore st., New Haven, Conn.

Pajieškau savo tikro brolio Andriejaus Paplausko, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., ir gmino, Šrivaravo kaimo, pirmiau gyveno Shenandory. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozas Paplauskas,
Box 1194, Worcester, Mass.

Pajieškau savo brolio Jurgio Bruverio, Kauno gub., Panevėžio pav., Vabalninkų parap., 6 metai atgal gyveno Lawrence, Mass. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Eduardas Bruveris,
686 S. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pažystamų Jono ir Kazimiero Gudų, 5 metai kaip Amerikoje, abudu Kauno gub., Panevėžio pav., Migonų sod., Pasvalio parap., girdėjau, kad iš Lietuvos pribuvę nusidavė į kasyklas. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozapas Paliulis,
723 Oak st., Youngstown. O.

Pajieškap savo dėdės K. Gedgandos, Kauno gub., Telšių pav., Natėnų kaimo, Gentoliškės val., 5 metai atgal gyveno Winipeke. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:.

Juozas Stonkus,
70 Workman st., Montreal,Canada.

Pajieškau savo švogerio Juozapo Jonaičio, Kauno gub., Raseinių pav., Skirsnemunės parap., Puišių kaimo, 16 metų kaip Amerikoje, pirma gyveno New Yorke. Teipgi pajieškau savo draugų Antano Bimuičio, Juozapo Kaknauskio, tos pačios gubernijos ir pavieto, Jurbarko vol., Jokubaičių kaimo, pirma gyveno Milwaukee, Wis. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

John Latvis,
Box 122, Fon du Lac, Wis.

Pajieškau savo partnerio Povilo Tamašaucko, su kuriuo turiu saliuną Westvillėje prie 332 North State st.; pirmą dieną šio mėnesio išvažiavo į Sprinfield, Ill. pasikieminėti ir lygšiol negryžo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Paul Sadauskis,
Box 235, Westville, Ill.

Pajieškau Vincento Žuko, Suvalkų gub., Seinų pav., Kadrėnų gm., Radzišciaus kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Adolfas Nanartonis,
Box 252, Vandergrift, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Petro Gutaucko, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Gižų gm., Rudos kaimo, gyveno Anglijoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Motiejus Gulauskas,
37 Berlin st., Chicago, Ill.

Pajieškau darbo mėsos pardavykloje, darbą moku gerai, kam darbininko reikia, meldžiu kreiptis prie manęs; teipgi pajieškau Juozapo Chebenausko, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Plokščių gm. ir parapijos. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

F. Charaski,
43 Bauvans st., Chicago, Ill.

Pajieškau Felikso Višniausko, vadinančio save Felix Snell, 28 d. pereito kovo prasišalino iš Westvillės ir iš mano bakso išsinešė 300 dolerių ir daug kitų daiktų, likdamas skolingu už gyvenimą $18. Jis yra labai znaimus; šlubas ant kairės kojos tamsiais plaukais, šviesiais usais pakirptais, 29 ar 30 metų senumo; kieta sena skrybėle, naujais blizgančiais čeverykais. Kas man apie jį praneš, tam gražiai atlyginsiu.

Ignacas Martinkus,
Box 366, Westville, Ill.

Pajieškau savo tėvo A. Marcinkaus, Kauno gub., Žagarės miestelio, 14 metų kaip Amerikoje, pirm 3 metų gyveno New Yorke ir vadinosi A. Miller. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

M. Marcinkiutė,
17 James st., Wetarbury, Conn.

Pajieškau savo brolio Jurgio Bačiulio, Kauno gub., Ukmergės pav., Šimonių parap., Jodžiunų sodos, 6 metai atgal gyveno Pittsburge, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozapas Bačiulis,
Box 445, Hastings upon Hudson, N. Y.

Pajieškau savo brolio Jono Latvaičio ir dviejų draugų, Antano Matjaščio ir Juozo Šulco, visi trys metai atgal gyveno Škotijoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Wm. Latvaitis,
Box 127, Beattyville, Ky.

Pajieškau savo brolio Juozapo Norgilo, Kauno gub., Raseinių pav., Žvingių parap., Pakalniškių sodos. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ant. Norgil,
Box 13, Johnston City, Ill.

Pajieškau savo draugo Juozapo Zepio, Kauno gub., Telšių pav., Skuodo vol. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vl. Ryma,
168 W. 18th st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Izidoriaus Janušos, Kauno gub., Raseinių pav., Eržvilko parap., Paupės kaimo, 8 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Petras Januša,
Box 77, Westville, Ill.

Pajieškau savo vyro Dominiko Norkaus ir dukters Onos, po vyru Lukošienės, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės vol., Girdiškės parap., Petkalnio sod. 20 metų kaip Amerikoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Johanna Norkienė,
Box 522, Thompsonville, Conn.

Pajieškau savo draugų, Petro Gabrio, Kauno gub., Panevėžio pav., Pajuodžių kaimo, 9 mėnesiai kaip gyvena Chicagoje, ir Pranciškaus Žukausko, 6 mėnesiai kaip atvažiavo iš Ryges į Chicagą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Karolis Medutis,
58 Canalport ave., Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos prusaitės protestonės, ne senesnės kaip 23 metų ir ne jaunesnės kaip 19 metų. Aš pats esiu 22 metų. Artesnėms žinioms meldžiu kreiptis adresu:

Jank Smiti,
Call Box 538, North Brookfield, Mass.

Pajieškau Jurgio Dubickio ir Juozo ir Jurgio Kazlauckų, prieš penkis metus gyvenusių Mudwell'e Škotijoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vincas Burdzilauckas,
Box 43. Gallatin, Pa.

Pajieškau savo tėvo Antano Zalpio, Kauno gub., Raseinių pav., Stulgių parap., pirmiau gyveno Spring Valley, Ill., apie 14 metų kaip Amerikoje; turiu labai svarbų reikalą. Kas praneš man apie jį gaus 5 markes vokiškais pinigais. Adresas toks:

Aleksandras Zalpis,
Vom Panukstadt, Goldap,
Germany.

Pajieškau savo draugų, Kazimiero Žinko, Jono Viežio ir Vladislovo Glamžos, antri metai kaip Amerikoje, paeina iš Kauno gub., Kupiškio parap., gyveno prie pusbrolio Gaspardo Meškinio, Bajoriškių kaimo, Pabiržės parap. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Laucka,
16 Holbrook ave., Brockton, Mass.

Pajieškau savo giminaičių Kazimiero ir Juozapo Maslauskų ir Julijonos ir Rozalijos Baužaičių, Kauno gub., Raseinių pav., Šilelio miesto, 3 metai atgal visi gyveno Brooklyne, N. Y. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kaz. Rimgaila,
45 Liberty st., Chicago, Ill.

Pajieškau Jono Slimo, Kauno gub., Telšių pav., iš miestelio Garždų. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stan. Andriejauskis,
421 — 6tr st., Portland, Ore.

Pajieškau savo brolio Leono Bacevičiaus, gyvenusio apie Pittsburgą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Wm. Monstvill,
1500 Chicago Heights, Ill.

Pajieškau savo sesers Jievos Mikluševičiukės, Suvalkų gub., Senapilės pav., Veiverių gm., Skriaudžių kaimo. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

M. Smidlin,
B Battery, Fort Riley, Kans.

Pajieškau Vinco Brazausko ir jo žmonos Magdės Utariutės, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Gižų gm., Ožkabalių kaimo; turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Petras Krantauskas,
Box 263, Spring Valley, Ill.

Pajieškau savo pusbrolių Domininko, Kazimiero ir Franciškaus Vaicekauskų, Kauno gub., Šiaulių pav., Darkų kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Petronė Žalienė,
Box 136, South Glastonbury, Con.

AUKOS SĖDINTIEMS KAUNO KALĖJIME.

Iš Orange, Mass. sudėjo aukas šios ypatos: P. Šatas, K. Vadpols po 35c.; J. Piragis, P. Piragis, O. Šataičiutė, S. Marcinkonaičiutė po 25c.; R. Andrulenienė, A. Rudinė, K. Piriakstis, A. Vaitiekunas, A. Čiaponis po 10c.; R. Šatus 15c. Viso $2.35. Persiuntimo lėšų atsimeta 5c. "Lietuvos" redakcijon pasiųsta $2.30.

PAVASARIS ARTINASI!

LAIKAS PIRKTI PAVASARINES DRAPANAS

Drapanas gali visur nusipirkti, bet ar žinai kur gali pirkti tikrai geras, geros medegos ir gražiai pasiutas Drapanas? Tokias gali gauti tik pas patį fabrikantą, kurias jie padirba.

The Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Yra fabrikantais geriausių ir gražiausių Drapanų, jie jas dirba ir parduoda žmonims, ne štorams — už tą pačią prekę kaip ir štorams.

Šitas grynų vilnų rankoms dirbtas **Black Thibet Siutas,** kelnės, bruslotas ir kotas, ant vienos ar abiejų pusių užsegiojamas tik **$15.00**

Todėl pirk sau drapanas stačiai nuo fabrikanto, t. y. nuo **The Bridgeport Clothing Co.**, o gausi tikrai geras, padirbtas iš geros, drutos medegos, gražiai pasiutas ir užčėdysi 33⅓% ant kiekvieno dolerio. Nuo fabrikanto pirkdamas užčėdysi tiek, kiek štorninkas pirkdamas nuo to pat fabrikanto uždirba, nes fabrikantas parduos tau už tą pačią prekę ką ir štorninkui.

Musų prekė yra viena visiems, štorninkams ar kitiems, turčiams ir neturčiams.

Šitas grynų vilnų, rankoms dirbtas **Blue Serge Siutas,** kelnės, I paslotas ir kotas, ant vienos ar abiejų pusių užsegiojamas **$15.00**

Persitikrink ar gali kitur pirkti tokios medegos ir teip puikiai padirbtas Drapanas už tuos pinigus.

Mes parduodame savo dirbtas drapanas ne vien Chicagoje, bet po visą Ameriką, Kanadą ir Meksiką ir savo darbą gvarantuojame.

Šiuos du virš paminėtus $15.00 Siutus, **Black Thibet** ir **Blue Serge**, mes turime gatavus visose mierose ir galime juos pritaikyti kiekvienam tinkamai pagal mierą. Mes juos parduodame ir Chicagoje ir į kitus miestus.

Rašyk mums, o mes tau prisiųsime šitų dviejų Siutų audimų prabas (samples) ir drukuotas blankas, pamokinančias kaip reikia paimti mierą. Paėmęs mierą prisiųsi ją mums, o mes tau prisiųsime drapanas, iš kurių tikrai busi užganėdintas. Kiekvieną siutą mes gvarantuojame, kad miera gerai tiks ir bus padirbtas iš tokios medegos kaip sampelis, kurį turi sau pasirinkęs. Jeigu rasi kitaip, sugrąžink mums, o mes tau sugrąžinsime pinigus.

Mes teipgi dirbame drapanas ir ant orderio nuo $18.00 iki $40.00. Todėl rašydamas mums ir reikalaudamas audimų prabas paminėk ar nori gatavas drapanas už $15.00 ar ant orderio padirbtas ir už kokią prekę, tada mes žinosime kokias prabas ir kokias blankas siųsti.

Rašydamas mums adresuok:

The Bridgeport Clothing Co.

A. OLSZEWSKI, Prezidentas

3246-48 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Musų štoras aidaras iki 9 valandai vakare: Panedėliais, Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 10 valandai.

Ant randos puikus 7 ruimais gyvenimas, garu šildomas, gazo ir elektros šviesa, šaltas ir šiltas vanduo visada. Atsišaukite pas A. Olszewski, 3252 S. Halsted st.

Ant Pardavimo.

PARSIDUODA labai pigiai murinis ir medinis namai, 3310-3312 S. Halsted st. Atsišaukti tuojau pas savininką ant trečio augšto.

Parsiduoda prieinama kaina sankrova valgomų daiktų ir mėsos su vežimu ir arkliu. Vaizba gerai išdirbta, vieta lietuvių apgyventa; reikalai vedami grynais pinigais, bargo nėra. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu: Jacob Petrowski, 3312 So Halsted st.

Parsiduoda sankrova valgomų daiktų ir mėsos labai geroj vietoj, lietuvių apgyventoje. Priežasčia pardavimo yra tas, kad savininkas turi kitą vietą. Parsiduoda labai pigiai. — 542 So. Union St.

Parsiduoda labai pigiai krautuvė ir dveji gyvenimai ant piet-vakarinės kertės 36tos gat. ir Marshfield ave., parandavota labai pigiai už $420 metams. Kaina $3500.

Kozminski & Yondorf,
73 Dearborn st., Chicago, Ill.

A. A.

Pasimirė Antanas Lopeta 22 d. pereito kovo, palikdamas pačią su dviem kudikiais dideliame varge. Jis paėjo iš Suvalkų gub., Starapolės pav., 48 metų amžiaus, 24 metus išgyveno Amerikoje, pažystamų apie šitą vietą visai nėra. Girdėjome, kad New Yorke jo pusbrolis Draugelis laiko saliuną. Jis į Lietuvą laiškų nerašinėjo, tik 21 metai atgal rašė pas seserį Katrę Kačergienę. Kas žino ką apie jo giminės malonės pranešti per laišką, o mes suteiksime artesnes žiinas.

Petras Rudzis,
Box 245, Suffield, Conn.

Treji metai atgal Ona Melienė gyveno sutikime su savo vyru Bostone, Mass. ir turėjo 3 vaikučius. Žmona buvo guodojama visų kol neprisišliejo prie jos koks ten valkata Julius Pirantas; tąsyk ji išmarino vaikelius ir palikusi vyrą išdumė su tuoju valkata į Chicagą, ir gyveno su juo per 3 metus ant Canal gat. 11 d. perėjusio kovo Ona Melienė likosi rasta negyva viename kieme ant Canal gat. Negyvėlė paėjo iš Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės miestelio, po tėvais vadinosi Ona Kukštaitė, Julius Pirantas yra tos pačios gub. ir pavieto, Joniškės parap., Smalos kaimo.

SAKAU!

Niekas teip gerai nepadaro paveikslų, kaip lietuviškas fotografas: Atlieka darbą artistiškai; kuopuikiausiai perdirba iš mažų į didelius sulyg sutartos kainos; už darbą atsako. Taigi Tautiečiai ir Tautietės kviečiam atsilankyti pas J. Dižą, Portrait Studio, 500 S. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

"LIETUVOS UKININKAS".

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir tt.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

"ŠVIESA"

Ogranas "Sąjungos" pagrąžinimui teisių lietuviškajai kalbai Lietuvos bažnyčiose, eina Vilniuje kas dvi savaiti ir su tikru atsidėjimu gvildena klausimą įvedimo lietuvių kalbos Lietuvos bažnyčiosna. "Šviesa" išdėsto lenkininkų politiką Lietuvoje ir visus jų darbus ir žingsnius. "Šviesa", gindama lietuvių tautos ir kalbos reikalus, nenusilenkia nė prieš Lietuvos priešininkų galybę, nė prieš jų turtus, nė prieš jų valdžią. "Šviesa", atsidėjusi, taiso kelius lietuvių kulturai per lenkiškas pelkes ir lieknus.

"Šviesos" kaina Amerikoje metams 4 rub., pusmečiui — 2 rub.; Lietuvoje — 3 rub., pusmečiui — 1 rub. 50 kapeikų.

Adresas: *"Šviesos"* redakcija, *Vilnius*, Koževana No. 11.

AR NORI APSIŠVIESTI?

Išmokinsiu tave tavo atliekame laike: Istorijos, Geografijos, Aritmetikos, Rašyt ir Skaityt, Lietuvių ir Anglų kalbos. Artesnei informacijai kreipkis laišku:

Apšvieta,
302 Wharton st.,
Philadelphia, Pa.

DYKAI! DYKAI!

Auksinis laikrodėlis su grandinėliu, užtikrinami 20 metų, vertės $23, bus duota dykai ypatoms, gelbstančioms mums garsinti musų puikios rųšies tabaką. Gali lengvai parduoti $6.00 vertės terp savo draugų ir įgyti šitą puikų auksinį laikrodėlį dykai. European Tobacco Company, Dept. 71, 33 Leonard St., N. Y.

LIETUVIAI:

Dėkitės prie musų Lietuviškos Naujokijos daržyne Teksų; dirbkite sau ir bukite patys sau ponais. 5 ar 10 akrų žemės atneš jums gryno pelno nuo $2000 iki $5000 per metus. Vienas žmogus padarė gryno pelno $1000 nuo vieno akro vynmedžių. Daržovės, vuogos ir vaisiai atneša nuo $200 iki $600 nuo akro. Geriausia žemė ir sveikiausias oras iš visos Amerikos. Reikalauja žmonių, turinčių didelę pažintį ir užsitikėjimą savo draugų sutverti ratelius po 10 ar daugiau ypatų, kurie išrinktų vieną žmogų nuvykti ištirti žemę. Rašyk tuojaus pilnoms žinioms apie stebuklingą pragumą, kuris atsitaiko lietuviams pastoti neprigulmingais visam amžiui.

Chas. Urnich, Užveizda,
45 La Sale st., Chicago, Ill.

Nauji Zaislai

Atvežti iš Lietuvos.

Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais keliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kaulelį; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kaulelį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S Halseted St., Chicago, Ill.

TEMYKITE!

Tik trumpą laiką galima bus gauti gerą druknojamą ODELL MAŠINĖLĘ No. 4 už labai numažintą kainą, nes tik už **$5.25.**

Mes spauzdiname teipgi puikias popieras gromatų rašymui su visokiais apsikaitymais, dainelėmis ir paveikslais, svietiškais ir dvasiškais. Turime teipgi daugybę visokių kitų prekių.

Ką tik reikalausi, viską pas mus gausi.

M. G. VALASKAS,
2418 Kensington Ave., Kensington, Ill.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

MOKINKIMES PATYS!

Gramatika anglizbos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.25.**

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityt ir rašyti be mokintojo **15c.**

Naujas Budas mokintis rašyti be mokinto jo **10c.**

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62, New York City.

PASARGOS SKAITYTOJAMS.

1) Kada reikalauji permainyti adresą, dėl siutinėjimo laikraščio, visada paduok ir senąjį savo adresą. Jeigu pats gerai rašyti nemoki, tai adresą duok kitam, geriau mokančiam, parašyti.

2) Pinigus geriausiai siųsti per Money Orderį arba registruotame laiške. Nedėk į laišką smulkių sidabrinių, nė auksinių pinigų, nes jie kelionėje kopertą praplėš, išpuls ir prapuls. Geriau, vietoje smulkių, įdėk pačtinių markių už tą sumą. Pačto markes priimame tiktai vietoje smulkių, kur suma mažesnė už $1.00. Jei suma siekia $1.00 ar daugiau, tai markių nesiųskite, bet dėkite pinigus arba Money Orderį. Jeigu suma bus $1.25, tai galima dėti $1.00 pinigais, o 25 centus markėmis. Vienok markės turi buti visame sveikos, nesulipusios viena su kita, nė prie laiško neprilipintos, teip kad mes galėtume jas panaudoti savo laiškams. Sulipintų markių nepriimame. Markes priimame tiktai Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos, jokių kitų viešpatysčių markių nepriimame.

3) Jeigu išpirksi Money Orderį, tai nelaikykle jį pas save, bet prisiųsk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigų iš pačto gauti. Pasilaikyk sau tik mažąją baltąją korčiukę, o didesniąją, mėlyną prisiųsk prastame laiške, registruoti nereikia.

4) Ant laiško, kuriame užsakai knygas ar kitokius tavorus, niekada nerašyk jokių kitų reikalų, kaip ve: korespondenciją, apgarsinimą, ar ką kitą, kas su užsakytais tavorais nesiriša, nes pas mus tavorų (knygų) siuntiniai yra atliekami viename departamente, apgarsinimai kitame departamente, o korespondencijos trečiame departamente ir kiekvienas departamentas yra po priežiura kitų ypatų. Tad jeigu jus ant vienos popieros surašysite keletą reikalų, tai jusų laiškas turės laukti pirmame departamente kol tas jį apdirbs ir nusiųs antram, o ten vėl laukti kol šis jį apdirbs ir pasiųs trečiam. Tokius laiškus negalima nė į laiką atsakyti, nė gerai atlikti; nes pas pirmąjį departamentą likus laiškui, antram nelieka davadų. Geriausiai yra rašyti kiekvieną reikalą ant atskiros popieros, tada kiekvienas reikalas bus perduotas tam tikram departamentui ir visi reikalai tuom patim laiku liks atlikti greitai ir gerai.

5) Niekada nesiųsk pinigų, nė Money Orderio atskyrame laiške nuo užsakymo. Visada dėk pinigus ar Money Orderį į tą patį laišką kuriame tavorus užsakai. Nes jeigu užsakymas ateis be pinigų, mes negalėsime jo išpildyti, vien todėl, kad pinigų nėra, o jei ateis pinigai be užsakymo, mes nežinosime ką su nėra užsakymo.

6) Visada ant savo laiškų pasirašykite savo pravardę ir adresą. Nors ir tukstantį kartų mumis rašę, visada reikia pasirašyti pravardę ir adresą kiekviename laiške, nes mes radę laišką terp 100 ar 200 laiškų be parašo ir adreso, nežinosime keno jis yra ir negalėsime atsakymo duoti.

Su visokiais reikalais rašydami pas mus visada adresuokite teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Šitoj knygelėje telpa šios pasakos: Alluma, Netikri brangiejie akmenys, Baimė, Du maži kareiviai, Dienynas padukėlio, Mėnesienoje, Vaidulys, Užšalusioj padangėj, Atsikirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rože, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136 ..... 35c

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68 prekė 20c

Astronomija, parašyta pagal K. Flamarijono ir Lockyero, A. Agaras. Telpa: Dangaus apžvalga, žvaigždynai, žvaigždžių kelionė per visatą, Saulė, Planėtos, Komėtos, krintančios žvaigždės, žėmės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikslėlių. Pusl. 62 ..... 40c

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Lekcija Dr. J. Kulio, su daug paveikslėlių iš embryologijos. Pusl. 12. Prekė..... ....10c

Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankius rašytų, parašytų Dr. J. Šliupo. Kožnam žingeidi ir naudinga knygelė, ypatingai Tėvams auginantiems vaikus, susipažinti su šia knygele. Pusl. 91. ....25c

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Ispanijoj, XIV amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Prekė 10c

Kiškialiai. Apysaka vaikams. Pagal Kukliną, parašė A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (zuikius), su daugeliu paveikslėlių, kaip kiškiai gyvena ir kaip su jais vaikai maloni džiaugtis. Pusl. 32 .... 10c

Lietuviai! ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsilieplimas į lietuviškąją visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47, prekė....15c

Lietuva tėvynė mano. Eilėmis parašė K. Stiklelis, telpa 14 gražių tėvyniškų dainelių. Puslapių 16 prekė 10c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Prekė....15c

Monininkas arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Aitvaras. Telpa visoki magiški paveikslėliai ir kaip padaryti visokias štukas. Puslapių 32 ..... 15c

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos prof. Blochman'o, sutaisė Šernas. Su daug paveikslėlių. Pusl. 138. Prekė 40c

Pilėnų kunigaikštis. Tragedija V - uose veikmėse, sutaisyta pagal Kraševskio apysaką "Kunigas". Parašė M. Šiaulėniškis. pusl. 91. prekė 35c

Pasninkai Lietuvoje. Aprašymeliai apie lietuvių žmonių pasninkus, yra ištraukos kelių rašytų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stkls. pusl. 16. prekė..... ....5c

Revoliucijos Dainos. Surankiotos iš visur ir atspaustos knygelėje, 30 puslapių; telpa 24 dainos naujos gadynės, visiema iki šiol pageidaujamos, dabar galima pas mus gauti 15c

Raistas — The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuviškon kalbon versta iš anglikos. Išleido Jonas Naujokas. Apysaka paimta iš lietuvių gyvenimo, pasiremiant tikrais faktais iš Chicagos skerdyklų; naudinga ir įdomi knyga, perskaityti kiekvienam. Puslapių 355. Kaina $1.00

Revoliucijos žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia devynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš atsitikimų Varšavoje laikuose rusų karės su japonais ir įvykusios po jai pairtuvės rusų viešpatystėje. Knygelė įdomi kiekvienam. Pusl. 76 20c

Rankų šašeliai ir Parinktieji žaislai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais liuoso laiko; šitoje knygelėje telpa paveikslėliai, kokius su rankų šašelių galima parodyti ir tam tinkami apsikaitymai. Pusl. 32 12c

Ratelių spėjimai. Yra linksmiausis žaislas (zabova) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16, prekė 10c

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, prekė .. 15c

Sparnai, Drama III-juose aktuose. Parašė V. Šiaulėniškis; yra geras su naujomis įdėjomis perstatymas. Pusl. 44. Kaina...30c

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47. Prekė 10c

Vaišės Jėzaus Kristaus pas Popiežių Pijų IX. Parašė Victor Hugo, antra laida. Prekė 10c

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halstel St., Chicago, Ill.

Knygų Kataliogas

27 Gyvenimo Mokykla. Parašė Orisson Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907 ..... $1.50
Apdaryta $2.00

35 Gyvenimo vaizdeliai. Susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paporčio žiedas, Miško sargas, Signales, Keleivis, Buvio ėsybė. Chicago, Ill. 1902, puslapių 99 .... 15c

43 Iš gevinimo lietuviškų Velių bei Velnių. Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų dangų, čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholierą; apie dvasias (dušias) velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panėvėžiečių, Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose $1.50
Audimo apdaruose $2.00

63 Karės laukuose. (Kareivio atsiminimai). Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. L-is, Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81 .....20c

67 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 $1.25
Drutai apdaryta.... .... $1.50
pusl. 95. ....25c

68 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytojį ir klausytojį ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingosnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ..... $1.25
Drutai apdaryta $1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje knygoje telp kaip ir pirmėsnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas nusipirkęs iš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą .. $1.25
Drutai apdaryta $1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L-is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj. Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103 .. ..25c

90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olšewskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906,

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Dukterį turkų cisoriaus Antoniaus, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olšewskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66 ..20c

114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kalmiečių. Žingeidi, norintiems susipažinti su buviu ir sanlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, puslapių 60 ....15c

120 Po prizdanga Šventinybės. Istoriška apysaka iš Rymo laikų. Parašė E. Posteri. Vertė K. J. Odesoje, 1905, pusl. 100 ....25c

124 Robinsonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83 ....25c

134 Sidabrinis Kryželis arba Dailydė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenius Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti).. .. ..50c

185 Žmogus nepliuškis. Vertė iš Švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ar merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 .. ..10c

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl 29..10c

210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, puslapių 62 .....20c

225 Geriaus vėliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48 .....15c

257 Kun. Gramulos Raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hodur. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14 ....10c

262 Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slowacki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (Dras V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, pusl. 86. 25c

331 Žilė galvon — velnias vuodegon. Komedija vienam akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 ....10c

471 Akyvi apsireiškimai sviete, ant kurių žmonės nuolatos žiuri, bet jų nesupranta.. Su 7 paveikslėliais. Lenkiškai parašė Promyk. Pirmą sykį išverstas į lietuvišką. Labai naudinga knygelė tiems, kurie nori sužinoti iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, puslapių 79 ....30c

472 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. Pagal profesorių Vojelkov'ą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, dėl aiškesnio supratimo parodomas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėms, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238 ....75c
Apdaryta $1.00

473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225.... .... 75c
Ta pati apdaryta $1.00

480 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus. Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. .. ..40c

507 Gamtos Istorija. Pagal P. Bert, vertė D-ras A. Bacevyčia. Knyga su daugeliu gyvulių, vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, imasi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobulausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129 ....35c

525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevyčių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie yvairius musų žemės augalus, jų gimdymą ir atmainas, gyvį ir plėtojant kurių žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, puslapių 238 .....50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybė paveikslų yvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų ant išnaudojimo gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 206 ..... 50c

516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ....20c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 .... 35c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135 ....35c

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų gimdančių visokias ligas pas žmonis, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ....30c

548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Profesoriaus Blochmano. Lietuviškon kalbon vertė J. Šernas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138 ....35c

553 Pašjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 137 .....35c

566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių yvairius sutvėrimus gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės elle. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti kaip sena yra musų žemė, kiek tai milijonų metų reikėjo pakol ant mirusio žvėrio kuno užaugo eilė žemės keliolikos sieksnių storio. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali be apsirikimo spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip senisi žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370 ....$1.00
Ta pati apdaryta $1.25

539 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskalto šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, puslapių 31 .... 10c

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehl'į Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sanarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ....$1.00
Apdaryta $1.25

650 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių salelių žmonės ir, jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskalto šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 .....$2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: suruos, prėski, kartus; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie oraі: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keletą nedėlių nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros, standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1899, pusl. 469. $2.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, auksinėmis litaromis atspausti parašai ant nugaros ir šono.. $2.50

655 Istorija abelna.. Dalis pirma. Nuo seniausiųjų laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr., iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makadoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dras A. Baceviče. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidus, sienas pylių, tvirtynių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498 .....$1.00

1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, Dra Noll ir kitus, sutaisė Šernas. Yra tai nauja daktariška knyga. Kas ją su atyda perskaitys, patalkys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132..35c

1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Cardue. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo kad mėsa ir kai-kurie kiti teip pavadinti dilginanti valgiai, yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113..... 30c

1210 Aritmetika. Sutaisė S. Škačkauskas. Lesgvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — Proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104 .....25c

1300 Rankvedis angliškos kalbos. Pagal Ollendorf'ą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, puslapių 307 ....$1.25
Apdaryta $1.50

1326 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis I. Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti, mėlyna audimo apdarai, sidabrinės litaros ir ant nugaros. Chicago, Ill. 1902, puslapių 382 ....$2.00

1327 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis II. Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti $4.00
Ta pati knyga popieros apdaruose $3.00

1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų. (Abi dalys — I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti angliską kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327 .....$6.00

1420 Tikyba ar mokslas? Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai - politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šilupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, pusl. 211 50c

1515 Orakulas. Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Deinažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir deinažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko ruimo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412 .... $3.00
Drutuose apdaruose $3.50

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Farmos! Farmos!

Miestuose darbai eina blogai; žmonės be darbo skursta, o ant, No. 1. 40 akrų farma. 8 akeriai dirbamos, likusi dalis po giria, geri sienojai. Stuba — 1 ruimas. 2 geri šaltiniai. Iš abiejų pusių gyvena lietuviai. Kaina $175.00

farmų tų blogų laikų nieks neatjaučia. Kamgi skursti miestuose, jei už mažus pinigus gali nusipirkti sau gabalą žemės, ir dirbti sau. Žemiau paduodame surašą kelių farmų, kurias galima pirkti už mažus pinigus: —

MICHIGANE.

2 farmos po 40 akrų — po $500.00. Išlygos ¼ dalis įmokėti, likusi dalis išmokestimis.

2 farmos po 80 akrų, po $960.00 ir $1000.000.

Kelios gyvenamos farmos po $160 akrų nuo $960.00 iki $2000. Visos arti Peacock, Mich.

WISCONSINE.

80 akrų farma. 15 akrų dirbamos žemės. Stuba, staldas, vištininkas, šuliniai. Ant išmokesčic kaina $1200.00, už grynus pinigus kaina $800.00.

INDIJANOJE.

320 akrų. Jasper Co. arti Kniman. Puiki farma. Kaina $16.000.

Be virš minėtų įrengtų farmų turime didelius plotus žemės, valstijose Missouri, Michigane ir Wisconsine.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką šaybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Mes turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus, kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Pulkiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Pulkiausias Žurandelis Salone de Jenets, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Oranžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York,
5 Pulkiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Paimų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Pulkiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kai labai dideli tie mažiukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainėlėje.
2 Trys Karalijai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokina daktarus Jeruzolijaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverkių.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kuriuoje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiąden išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir Štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castle Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošlorių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
20 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pieciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Senamo Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Ciadelio sienų Kairo, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kairo, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų darželis.
71 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senovišką žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Poeheai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukiantti laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas
Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.

Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.

Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.

Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.

Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Juozas Šlikas,
"Lietuvos" keliaujantis agentas.

Baltimore, Md.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.
J. Luis, 26 So. Green St.
L. Gawlis, 1834 N. Castle st.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Dirželaitis, 155 Metropalitan Av.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Cleveland, Ohio.
Povilas Šukis 3707 E. 63rd St.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

E. St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 537 Collinsvill, Av.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Mt. Carmel, Pa.
Fr. Baubonis, 136 S. Locust st.
Jonas Banis, Box 1.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.
A. Staniulis, 82 Jackson st., Newark, N. J.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens st.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 138 S. Main St.

Turner Falls, Mass.
K. P. Simkonis, Box 617

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

Westville, Ill.
V. S. Krelvenas.

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St.

Ar moki rent'a?

Jeigu teip, tai apskaityk kiek turi išmokėti per vienus metus, o pamatysi, kad už tuos pačius pinigus gali išmokėti namus, kuriuose galėsi senatvėje ramiai gyventi. Jeigu dabar užpirksi namus, tai per dešimtį ar penkiolika metų rentas sugrąžįs tau pinigus užmokėtus už namus ir turėsi savo savastį ant viso amžiaus.

Tėmykite kaip pigiai galite nupirkti pas mane namus su lotais. Turiu šimtus namų **ant** pardavimo; **čionai paduodu kelias** prekes, parodymui, kad kožnas gali sau pigiai namus nusipirkti:

Ant **ILLINOIS COURT** galite gauti namus už $1200, $1400, $1500, $1600. $1800 iki $4500

Ant **AUBURN AVE.** namai su lotu už $2000

Ant **LOWE AVE.** namai su lotu už $1400

Ant **35 & LOWE AVE.** namai su lotu už $7000

Ant **EMERALD AVE.** galite pasiskirti už $2500; $2720; $3000 iki $3800

Ant **WALLACE ST.** galite nusipirkti už $2800; $3200; $3600 ir brangiau.

Ant **SO. HALSTED** daug visokių namų biznio vedimui, galite pasiskirti už $3100 iki $40.000

Ant **35th STREET** murinis namas, rentas $46.00 ant mėnesio už $4500

Ant **LYMAN & FARRELL** murinis namas —Štoras 2 lubų už $4600

Ant **35 ir LOWE AVE.** murinis — 2 lubų, Štoras $7000

GRAND WORK, ILL. namai su lotu arti 49 av. už $2000

EAST CHICAGO, ILL. Geri bizniui namai už .. $2940 Kreipkitės pas

NAMAI IR LOTAI ANT PARDAVIMO PIGIAI.

ILLINOIS COURT, arti 32 gatvės, murinis namas (4 ruimai) su lotu ..... $1.200 $350 iš kalno, o rešta ant išmokėjimo po $12 ant mėnesio. Renta atneša $10 į mėnesį. Tur but tuojaus parduotas.

ILLINOIS COURT, arti 32 gatvės. Geras murinis namas su lotu $1.500

AUBURN AVENUE, arti 33 gatvės, (arti lietuviškos bažnyčios). Geras murinis namas, ir lotas 50 per 135 ..... $4.000

EMERALD AVENUE, arti 36 gatvės, medinis namas ant 2 lubų ..... $1.600 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $19 ant menėsio.

EMERALD AVE., 4 mediniai namai ant 3 lubų. Kaina po ..... $3.300 Lotai 25 per 125. Renta nuo 33 iki 46 dol. į mėnesį.

WALLACE ST., arti 31 gatvės. Murinis namas ant 3 lubų. Puikus namas $5.500 Lotas 25 per 130. 6 Flatai, po 4 ruimus. Rentas $56 į mėnesį.

WALLACE ST., arti 29 gatvės. Murinis namas ant 4 lubų. Labai puikus $8.000 Lotas 25 per 130 pėdų. Rentas $75 į mėnesį.

WALLACE ST., arti 28 gatvės. Murinis namas ant 3 lubų ..... $5.300 Lotas 25 per 130 pėdų. Rentas $56 į mėnesį.

WALLACE ST., kertė 32 gatvės. Murinis namas ant 2 lubų. Kaina ..... $16.000 Lotas 48 per 120 pėdų. 9 flatai ir 2 štorai. Rentas $155 į mėnesį.

SO. HALSTED ST. Murinis bizniui namas ant 2 lubų ir halė apačioje..$6.500 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas į mėnesį $80, (arti 31 gatvės).

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Mospratt. Murinis namas ant 2 lubų $3.000 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $24 į mėnesį (4 šeimynoms).

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Auburn Ave. Murinis namas. Kaina .. $2.200 Lotas 25 per 107 pėdas. Rentas $16 į mėnesį.

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Auburn Ave. Murinis namas. Kaina .. $4.500 Lotas 25 per 107. Rentas $35 į mėnesį (4 šeimynoms).

31ST STREET, tarpe Emerald ir Union Aves. Murinis namas ant 3 lubų $10.000 Lotas 72 per 100 pėdų. Rentas $96 į mėnesį.

35 PLACE, tarpe Halsted ir Gate. Murinis namas 2 lubų ir basementas $4.200 Lotas 25 per 165 pėdų. Rentas $46 į mėnesį. Tur but greitai parduotas. 6 šeimynos gyvena. Labai pigus už tą kainą.

GRAND WORKS, ILL. Puikus medinis namas. Saliunas ir 3 rentai .. $5.200 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $55 į mėnesį. Naujas namas.

HARVEY, ILL. Turlington St., tarpe 154 ir 155 gatvės. 2 lubų namas $3.300 Lotas 25 per 175 pėdas. Rentas $36 į mėnesį. Puikus namas.

EAST CHICAGO, IND. Puikus biznio namas. Saliunas ir 4 ruimai .... $2.940 Lotas 25 per 150. Rentas $35 į mėnesį.

AVONDALE, CHICAGO, ILL. Medinis namas ant 2 lubų. Naujas ..... $3.500 Christiania Ave., arti Milwaukee Ave. Tailor Shop, ir 4 ruimai, ant 2 lubų. Lotas 25 per 125 pėdas. Rentas $26 į mėnesį. Ant lengvo išmokėjimo.

Teipgi turime daugybę visokių kitoniškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusėse miesto Chicagos.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Int visus ligonius Lietuvnikus Amerikoj.

Dovanej! Dovanej! Dovanej!

Kolej pasikrejpsi pas kuokia daktara, arba in medikaliszka instytuta, paraszikit int mus, ir iszajszkiklt jusu kentejma. Mias iszsiusim jumim gražej illustravotą kniga, kurioj jusu liga ira abraszita, ovadinasi "Pasipažinkiame". Tejpos gi iszsiusim kuožnam kentiehčiam slaptinga liga dovanej, łabej naudinga knigute, povardu "**MUSU VENERA**".

Venok priverčiam adita, jog knigos tuos ablejkis tiktejs ligoniej Lietuviaj-svejki nie gali ju parejkatant. Tiktejs pas mus pasistiksit su tikra pagelba jusu kenticimja. Mias nie asam jokiu medikaliszku instytutu - bet serganci, kurie krejpiasi pas mus, bus gididi gieriausiomi ant svieto vajstajs **OROSI.**

Kuožna liga abzuro ciej trys daktarej tejp, jog kiek vienas gali tiketis ant gerausio supratumo jo kentejmo. O žinomum ira daliku, jog venas daktaras, tegul in gerausias, ne daejs in tuokia supratuma, kajpo trise garsiugi ir slovni specialistej. – Paraszikit in mus dar szendiena gromata lietuviszkaj po adresu:

AKADEMIOS MEDIKALISZKA KOLEGIUM

Dr. ROOF. Specialista nuog slaptingu ligu — **Dr. KNIGHT,** Vidurines ligos — **Dr. SPILLINGER,** visokios ligos

AMERICA EUROPE CO. (OROSI) -- 2128 Broadway, New York.

'RAISTAS'

Garsioji knyga "THE JUNGLE", išėjo iš spaudos lietuviškoje kalboje.

Ji parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininko ir taip žingeidi, kad į 18 kalbų išversta. Lietuviams ji tuom akyvesnė, kad amerikonas aprašo lietuvius nuo išlipimo iš laivo per visą jų gyvenimą Amerikoje.

Perskaitęs **"Raistą"** atrasi visų apgavysčių paslaptis, suprasi kaip padaro didelius pinigus ir niekas negalės tavęs prigauti.

"RAISTAS" aiškiai parodo, kaip piniguočiai apvagia darbininkus, išgėdina jų moteris ir nustumia į paleistuvystę; kaip skerdinyčios primaišo visokių blaurybių prie mėsos ir nuodydami žudo žmones. **Ta knyga** pilna akyvumo ir kiekvienam reikalinga perskaityt. Ji sujudino žmoniją, sudrebino Europos ir Amerikos parlamentus.

"Raistas" didelė knyga, prekė ... **1 dol.**
Siunčiant pinigus adresuok:

J. Naujokas, Madison Sq. Box 189, **New York, N.Y.**

Taip pat esu agentu vienatinio pasaulėj lietuviško dienraščio **"Vilniaus Žinių".** Prenumerata pusei metų 3 dol., metams 6 dol. su prisiuntimu Amerikon. Kuris prisiųs **7 dol.** apturės **"RAISTA"** ir kasdien **"Vilniaus Žinias".** Pinigai reikia siųsti iš kalno ant augščiau padėto mano adreso.

DRUKUOJAMA MAŠINA

UŽ NUMAŽINTA KAINA TIK PER TRISDEŠIMTS DIENU!

Kad padaryti vietą kitiems tavorams, nusprendėme per 30 dienų ODELL No. 4 TYPEWRITERį parduoti po $6.00 su prisiuntimu į namus. Naudokitės iš progos, nes tik per 30 dienų teip pigei pardavinėsime, potam vėl bus brangesnės.

ODELL TYPEWRITER yra viena iš geriausių pigiųjų drukuojamų mašinų. Ji drukuoja teip gražiai, kaip mašina už $100.00. Ji yra drutesnė už visas kitas, šeančias mašinas. Ji visa yra padirbta iš gryno plieno, prie jos nėra medžio nė trupinėlio. Visa mašina plieninė, o raidės varinės, išlietos ant plieninio volo. Visos didesnės ir mažesnės, su visokiais raštiškais ženklais ir numeriais. Ji niekad negenda, nes nėra kam joje pagesti. Ji gali laikyti 100 metų, arba ilgiau. Drukuoti su ja gali kiekvienas žmogus, net ir mažas vaikas, jokio mokslo prie jos nereikia. Jos sistema teip paprasta, kad kiekvienas paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo syklo supras kaip su jaje drukuoti. Jeigu nori turėti drutą, pigę ir gerą mašiną, tai pirk ODELL TYPEWRITER, o niekada nesigailėsi. Šitų mašinų kainos buvo $20.00, vėliau buvo $15.00, o dar vėliau $10.00, o kad mes jų išpardavėme didelę daugybę, tai gaunam nuo fabriko pigesnę kainą, ir dabar jas parduodame su prisiuntimu po..... $6.00
Su gražia audimo apvilkta skrynele..... $8.00
Su gražia skuros apvilkta skrynele..... $9.00

Pinigus siunčiant adresuokite:

A. Olszewskis
3252 S. Halsted st. Chicago, Ill.

SKAITYTOJAMS.

Kurių prenumerata už "Lietuvą" jau išsibaigusi, malonėkite ją atnaujinti. Kurie savo laikė neatnaujins, tiems "Lietuva" liks sulaikyta. Todėl kurie nenorite, kad "Lietuva" liktųsi sulaikyta, pasirupinkite tuojaus užsimokėti.

A. OLSZEWSKIS,
"Lietuvos" Išleistojas.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.

Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.

Mes išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Kliasos atdaros dienomis ir vakarais.

Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Kataliogas dykai.

W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

Nauji Tautiszki PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicago). Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

Telefon Yards 471.

Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St
Chicago, Ill.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankierial.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Marė JLaukienė

Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2268

Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Ofisas ir gyvenimas Olszewskio name 3252 S. Halsted st.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras

A. J. Zimontas (lietuvys)

3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vietoj išpuoldsių, pripildo iškiriusius auksu, sidabru, amalgamu.
Valandos: Šiokioms dienoms nuo 8 r. to iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliom: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 2268

IR VEL 100 TUKSTANCZIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠKOS Daktariszkos KNYGOS

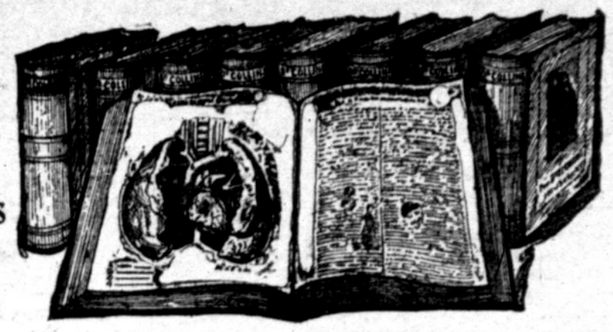

VADOVAS IN SVEIKATA

Didzio 208 puslapiu

Nes pirmesnės po 50 tukstančių laidas; kaip bitės lietuvial išnešiojo — po visą pasaulį knygas.

NAUJA paskutiné 100 tukstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir išaiškinimų, apie visokias ligas; kaip buti sveiku, nuo ligų apsisergét, išsigydyt ir žingeidžių paslaptybių žmogaus gyvenimo — pripildyta

Direktorius Collins NEW YORK Medical Instituto.

VADOVAS IN SVEIKATĄ parašyta aiškioj kiekvienam suprantančioj kalboje.

TĄ KNYGĄ yra naudinga vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, sveikiems o labiause sergantiems.

ŠITĄ KNYGĄ perskaitęs, netik mokės, kaip buti sveiku, nuo visokių ligų apsisergėti, bet ir daktariškam moksle apsišvies, o ir žinosi kur ir kaip išsigydyt sergantis. „Vad. in Sveikatą" apart mokslišką išaiškinimų, net su paveikslais parodo, subudavojimo žmogaus visas paslaptybes, lygei plačiai aprašyta vyrų ir moterų lytiškas gyvenimas iš abiejų pusių, kaip darosi ir kaip buti laimingu.

KAD VADOVAS IN SVEIKATĄ didelė knyga, tik perskaitęs ją, viską galėsi atrasti. DOVANAI ją kiekvienas apturės, kuris atsiųs tik 10 centų markėms prisiuntimo kaštus.

JEI TEIP SERGI, kad be tikrų gerų vaistų ir be SUMANAUS DAKTARO, negali buti išgydytas, tai COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS didžiausias ir seniausias Amerikoj, pasekmingai visokias ligas išgydo, nes jame darbuojasi daktarai specialistai ant visokių ligų ir vartoja geriausias, įtinkamas gyduoles, pergalėjimui ligos, — suteikia sveikatai pagelbą, atsišaukus asabiškai ar aprašant (lietuviškai) ligą-nesveikumus, per laišką.

Kad apsiima, tai ir išgydo: VYRUS ir MOTERIS, senus ir jaunus nuo visokių ligų.

KAD TAS INSTITUTAS pasekmingai visokias ligas, paprastas, užsendjtas ir paslaptas užsikrečiamas išgydo; tai liudija pačių gydynių laiškai, palei daleidimą iš daugelio talpiname nors keletą.

Išgydyta nuo užsendintos ligos skausmingos menesinės, baltųjų, ir dieglių, viduruose ir strėnosę kiti daktarai neįstenge išgydyt.

Agnieška Daškene
New Rockford, N. Dakota.

Mylimas Dr. SPECIALISTAS.
Dėkingas esu už vaistus, kurie mane išgyde nuo abelno nusilpnėjimo ir jaunystės gyvenime klaidų nors butų sarmatą apreikšt visą buvusį nelaimingumą, bet velydamas dėl brolių slaptinguose atlikimuose apturėt tykrą išgydimą kad kreiptųsi prie jus ir kad visokiem be pašaukimo daktarams pinigų be naudos nemetytų. Dabar aš esu sveikas ir drutas ant visų dalių kuno – jus varda visiem garsinsių laikydamas pagodonę.
S. A. Kardulis
719 O'Fallon st. St. Louis, Mo,

Ilgai sirgias inkstų vidurių liga, skaudėjimo kojose, rankose ir sanariuose plaučiu nesveikumų-kosejimu su skrepliavimu.
Išgyditas dekingas ir prisiuntė paveiksla.
Juozas Nikelis
251 Cypres ave, Johnstown Pa.

Gyduolės visada tampa pritaikytos kiekvienam sergančiam speciališkai — atėjus asabiškai ar laišku atsišaukus. Gyduolės išsiunčiamos, po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės. Slaptybė užlaikoma. Rašant adrisuot:

The Collins New York Medical Institute
140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

Dėlei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po piet; šventadieniais nuo 10 iki 1 val.
Dr. R. MIELKE, rupintojasis gydinlais Institute.

Tel. 1832 Yards.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Kožna liga išgydoma

Atsišaukite į musų ofisą **Red Cross Pharmacy 4552 So. Ashland Ave.,** o busite sveiki.

Dr. Kazimieras Butkeviczia
priėmimas nuo 3 valan. po pietų iki 8 val. vakaro. Specialistas moterų ir vaikų ligų; abejotinuose atsitikimuose išsaukiame institutų profesorius ant rodos. Vaistai importuoti iš senos tėvynės; teipgi užlaikome tėvynės Trejas-Devynerias iš Palangos. Vaistai atsaugimui plaukų gvarantuoti. Receptai sutaisomi po speciališkų musų užsiurėjimu. Prekės priejnamos. Aptieka atdara diena ir naktį.

Red Cross Pharmacy
Maliszewski ir Jasulaitis. Savininkai
4552 S. Ashland Ave., Chicago
Telephone Yards 1106

Ant 17 Akmenu Railroad Laikrodelis

Patentnotas reguliatorius, nusuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas. 18K auksuotas, dvigubi "Hunting" lukštai, gražiai išdvieriuotas. Tikrai geral laiką rodo. **Visur vartojamas geležinkelio tarnu kalpo teisingai laika rodantis; gvarantuotas ant 25 metu.** Šitą laikrodelį pasiųsime C.O.D. ant kiekvieno adreso, su paveiyjimu įdegzamis, vot. Jeigu bus toks kaip rašėme užsimokėk expresui **$5.75** ir atvežimo kaštus ir paimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi $35 00. Prie laikrodėlio pridedame 14K auksintą labai gražų leneiugėlį su kompasu **dykai.**

Excelsior Watch Co.
900 Central Bank Bldg., Chicago

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

„JONAI, KO VERKI?"
Nekiausk mangs to, mano galva pilna visokių gerų ir blogų mislių. „Na ir kur dabar esi?" Einu pas J. Kovarska paskandyt visus vargus. „Kovarskas dar gana toli nuo čia, einam Jonai į šita karčiama." No, aš į kitas karčiamas nenoru eiti, nes gerai žinau, kad tokiu gėrymų kaip pas Kovarska niekur nerasi. „Koks Kovarsko saliuno adresas?" Nagi, štai jo korčiukė:

Jos. J. Kovarskas
1191 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Kampas 25-tos gatvės. Telephonas Canal 2330

Jonas J. Gudinas

Užlaiko pirmos klisaos saliunų ir restauracijų, kur galima ganti geriausius gėrymus, cigarus ir valgius, teipgi turi puikią svetainę susirinkimams baliams ir vestuvėms. Tėmykite adresą:

223 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS

VARICOCELE, HYDROCELE, t.y. pagadintas gyslas Be perkiulių ir skaudėjimu

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Strikturu, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimu, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų ytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, kad parodyti, jog aš turiu vienintelį budą, su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.
Skaudėjimas skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI. Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

Privatiškas vyrų ligas. Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados už didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas ligas. Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutalsytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

Kraujo užnuodyjimus ir odos ligas, pavizdan: išbėrimus, skandulius, plaukų nušlinkimus ir tt. **aš išgydau ant visados.**

Kalbu lietuviškai.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarpe Lake ir Randolph st. **CHICAGO, ILL.**

Priėmimo valandos: nuo 6 val. ryto iki 8 val vakaro. **Nedėliomis:** nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertinių, Kliarnietu, Trjubu ir daugybe visokių muzikališkų instrumentu. Geru Dziegorėliu aukseniniu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografijų, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Literu, Adresam Peččiu, Plukšnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatų su visokiais apskaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.03. Odell drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik $6.50.

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu dideli šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI! Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasos, prekes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu dideli rabata adresuokit:

K. WILKEWICH • 112 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PER PAČTĄ

PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

Šitoje knygoje talpo daugelis paveikslų ir tapati yra tiesiu mokslo šaltiniu senų ir jaunų vyrų, kurie kenčia lytiškus nusilpnėjimus, patrotyjimą vyriškumo, nerviškas lygas, kraujo užnuodijimą, lytiškų sanarių puliavimą ar triperį, skilvio, inkstų, kepenų ir pusles lygas. Šita knyga jums išaiškins, kaip nuo jų galima išsigydyti namieje greitai ir pasekmingai. Rašome pacientams jų pačių kalboje. Rašyk mums Lietuviškai.

RODA DYKAI. Urėdiškos valandos nuo 9 iki 5; nedėliomis nuo 9 iki 12.

DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. La. 8 CHICAGO, ILL., U. S. A.

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo pulkius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga naujį, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. 6TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

Lietuvių Daktaras

Dr. Marija Dowiatt-sass

723 W. 18th St, CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.